

Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwaa Geluwaa

Yesuusi kiitteeddawanttu oosuwaa geetettiyya maxaafay, Luuqaasa mishiraachchuwaa kaalliide xaafetteedda maxaafaa. Aw de7iyaa huuphe qofay koyro Yesuusa kaalledda asatuu Geeshsha Ayyaanaan kaalesettiide, aabaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalaa “Yeerusalaamen, Yihudaa gadiyaa ubbaan, Sammaaryan, sa7aa gaxaa gakkanaw” mishiraachchuwaa qaalaa wooti gadiyaa ubbaa gatheeddentto odanaassa (Kit 1:8). Maxaafay Kiristinnaa ammanuu Ayihuda asatuwaa gidдон doomettiide, kumentha alamiyaan de7iyaa asaa ubbaa ammanuwaa gidana gakkanaw waani aakkeeddentto odiyaa taarikiyaa. Xaafii, ammaniyaa asatuu Roomaa kawutethaa olanaw garssanna maqqettiyyaa asaa gidennawaanne Kiristinnaa ammanuu Ayihudatuwaa ammanuwaa kumentha udiyaawaa gidiyaawaa erissanaw darissi daaburiide ootheedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuu Yesuusabaa odiyaa mishiraachchuwaa qaalay gakkiiyaa sa7ay wodiyaan wodiyaan aakki aakki biyaawaanne woosa golli eqqeeddawaa qonccissiyaawaa heezzu huuphe saan shaakkanaw danddayettee:

1@ Kiristinnaa ammanuu Yesuusi saluwaa pude bi simmina doometteeddabaa;

2@ Israa7eeliyaa gadiyaa ubbaa gakkeed-dabaanne

3@ Roome gujjiide Meediteraaniyaa Abbaa yushshuwaan de7iyaa gadiyaan aakkeeddawaa odee.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwaa maxaafan daroppe ertowe Geeshsha Ayyaanaa oosuwaa gidishshin, Phenxxeqostte gallassi Yeerusalaamen de7iyaa ammaniyaawanttu bolla wolqqaappe I wodhdheeddawaa, hawaadanka maxaafaa gidдон одеттеедда оосатуwaa ubbaan beetteeddawaadan, Geeshsha Ayyaanay woosa golliyaanne woosa golliyaa kaaletiyyaawantta kaaletiyeeddawaanne miniseeddawaa gujjiide odee. Beni wode oosettiyyaa Kiristinnaa kiitay duma duma odeedda qaalaa gidoppe maxi kessina, qanthaan shiiqeedda. Yesuusi Kiitteeddawanttu Oosuwaa gidдон полеттеедда kiitatuukka he oosuu ammaniyaasaa de7uwaaninne ammaniyaawanttu ittippetethaan de7iyaa wolqqay ay keenaa darentto odee.

Shemppatuwaa Ubbatuwassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Markkatethaw giiguwaa (1:1-26)

Wursethaan Yesuusi immeedda azazuwaanne hidootta (1:1-14)

Yihudaa kotaa geleeddawaa (1:15-26)

Yeerusalaamen osetteedda markkatethaa (2:1-8:3)

Yihudaaninne Sammariyaan osetteedda markkatethaa (8:4-12:25)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaabaa (13:1-28:31)

Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi koyro hametaa (13:1-14:28)
Yeerusalaame shiiquwaa (15:1-35)
Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi laa7etho hametaa (15:36-18:22)
Phawuloosi kiitetteedda oosuwaassi heezzen-tho hametaa (18:23-21:16)
Yeerusalaamen, Qeesariyaaninne Roomen ha-needda Phawuloosa qashuwaa (21:17-28:31)

¹⁻² Toofiloosaa, Yesuusi saluwaa beedda gallassay gakkanaw, oothanawunne tamarisanaw doommeeddawaa ubbabaa taani ta koyro maxaafaan * xaafaaddi. Saluwaa baanaappe kase I bare dooriide kiitteeddawantta Geeshsha Ayyaanaan azazeedda.

³ I bare kiitteeddawanttoo oytamu gallassaa beettiiddinne qassi Xoossaa kawutethaabaa unt-tunttoo odiidde, bare waayyiyaappe guyyiyan, hayquwaappe denddeeddawaa sidhe baynnaan loythi ammanthiide, barena untuntta besseedda.

⁴ Untuntunna ittippe de7iidde, unt-tuntta hawaadan yaagiide azazeedda; “Yeerusalaameppe kesoppite; shin hinttenttu Taappe siseedda Ta Aabbu hinttenttoo immana giide hidooteeddawaa naagite.

⁵ Ayissi gooppe, Yohaannisi haathan xammaqeedda; shin guutha wodiyaappe guyyiyan, Geeshsha Ayyaanaan hinttenttu xammaqettanita” yaageedda.

1:1-2 Luq 1:1-4 * **1:1-2** ta koyro maxaafaan: Luuqaasa Mishiraachchuwaa Maxaafaa. **1:4** Luq 24:49

Yesuusi Saluwaa Beedda
(*Mar 16:19-20; Luq 24:50-53*)

6 Yesuusi kiitteeddawanttu Yesuusanna gakettedda wode A, “Godaw, ha wodiyaan Israa7eelatuwassi kawutethaa zaaranii?” yaagiide oochcheeddino.

7 Yesuusi untuntta, “Ta Aabbu bare godatethaan keereedda agenaanne wodiya hingtenttu eranaassa gidenna.

8 Shin Geeshsha Ayyaanay hinttenttu bolla wodhdhiyaa wode, wolqqaa hinttenttu akkanita; yaatiide Yeerusalaameninne Yihudaa gadiyaa ubbaan, Sammaariyaaninne gadiyaa gaxaa ubbaa gakkanaw Taw markkattiyaawantta gidanita” yaageedda.

9 Hewaa geeddawaappe guyyiyan, untunttu xeellishshin, dhoqqu dhoqqu giidde, saluwaa biina, untunttu ayfiyaappe shaarii A gentheedda.

10 Yesuusi bollaw denddiyaa wode, untunttu saluwaa caddi xeellishshin, bootha mayuwaa mayyeedda laa77u asatuu ellekka untunttu matan eqqiide,

11 “Galiilaa asatoo, saluwaa xeelliidde, hinttenttu ayissi eqqeedditee? Ha hinttentuppe saluwaa beedda Yesuusi saluwaa biyaawaa hinttenttu be7eeddawaadankka, simmiide yaanawaa” yaageeddino.

Yihudaa Kotaa Maatiyaasi Dooretteedda
(*Mat 27:3-10*)

12 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi kiitteeddawanttu Debre Zayte geetettiyaa Wogaraa mithaa deriyaappe Yeerusalaame simmeeddino.

Wogaraa mithaa derii Yeerusalaameppe itti kiilo mitiriyaa keena.

¹³ Yesuusi kiitteeddawanttu Yeerusalaame geliide, barenttu de7iyaa sa7aa dhoqqaa pude keseeddino; yaa keseeddawanttu sunthay Phexiroosa, Yohaannisa, Yayiqooba, Inddiraasa, Piliphphoosa, Toomaasa, Barttalamoosa, Maatoossa, Ilppiyoosa na7aa Yayiqooba, bare gadiyaassi seelettiyaa † Simoonanne Yayiqooba na7aa Yihudaa.

¹⁴ Hawanttu ubbatuu maccawanttunna, Yesuusa dayi Mayraamminnananne Yesuusa ishatuwaanna ubbay itti wozanaa gidiide, ubba wode ittippetethaan woossaw shiiqiino.

¹⁵ He wode, Phexiroosi xeetanne laatama gidiyaa ammaniyaa asaa shiiquwaan ittippe de7iyaa bare ishatuwaa gidдон denddi eqqiide, hawaadan yaageedda;

¹⁶ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Yesuusa oyqqeeddawatnta kaaletheedda Yihudaabaa Geeshsha Ayyaanay kase Daawite doonaan odeedda Xoossaa maxaafaa qaalay polettanaw bessee.

¹⁷ Ayissi gooppe, Yihudaa Asqqorootu nuunanna de7ee; qassi nuunanna ittuwaa gidi paydettiide oosuwaa baggay de7ana mala dooretteedda” yaageedda.

¹⁸ Yihudaa Asqqorootu bare iita oosuwan demmeedda miishshaan gadiyaa shammeedda; sinthaw guufanniide kunddina, A uluu

† **1:13** bare gadiyaassi seelettiyaa: Ha sunthay kaallappe Roome asaanna eqettiide oletteedda Ayihude asaassi imetteeddawaa.

gidduwaappe daaketteedda; A maraccii ubbaykka karew phulxxetti kesi aggeedda.

¹⁹ Yihudaa bolla haneeddawaa Yeerusalaamen de7iyaa asay ubbay siseedda; hewaa diraw, he gadiyaa barenttu qaalaan Akelddaamaa giide suntheeddino; hewaa bilethay suuthaa gadiyaa giyaawaa.

²⁰ Phexiroosi odiidde, “Ayissi gooppe, Maz-imuriyaa Maxaafaan, ‘A golli mela atto; ooninne hewaan de7oppo’ qassi

‘A sunthatethaakka haray akko’ geetettiide xaafetteedda.

²¹⁻²² Hewaa diraw, itti asay Godaa Yesuusa dendduwaa markkattanaw, nuunanna gaketanaw bessee; Yohaannisi xammaqeedda wodiyaappe doommiide, Yesuusi nuuppe saluwaa beedda wodii gakkanaassi, Godaa Yesuusi nuunanna hametteedda wodiyaa ubbaan I nuunanna de7iyaawanttuppe ittuwaa gidi sunthettanaw bessee.”

²³ Hewaappe guyye ammaniyaa asay dooruwaassi Yosxxoosa giyaa Barssaabaa geetettiyaa Yooseefanne Maatiyaasa laa77uwaa esseeddino.

²⁴⁻²⁵ Hewaappe guyyiyan, Xoossaa woossiidde, “Ubbaa wozanaa eriyaa Godaw, Yihudaa Asqqorootu baresaa baanaw yeggiide beedda oosuwaanne Yesuusi kiitteedda oosuwaa hadaraa akkanaadan, ha laa77u asatuwaappe ittuwaa neeni dooreeddawaa nuuna besa” yaageeddino.

²⁶ Unttuntun saamaa yeggeeddino; saamay Maatiyaasa bollan wodhdhina, Maatiyaasi Yesu-usi kiitteedda tammanne itti kiitettawanttunna paydetteedda.

2

Yesuusa Kaalliyaawanttu Bolla Geeshsha Ayyaanaa Wodhethaa

¹ Phenxxeqostte * giyaa gallassay gakteedda wode, ammaniyaawanttu ubbatuu ittippe gidiide, ittisaa shiiqi de7ishshin,

² wolqqaama gotuwaadan guummiyaa gunthay wozanaa aathennaan saluwaappe yiide, untuntu utteedda golliyaa ubbaa kumeedda.

³ Qassi tamaa lacuwaadan poddugiyaawe untunttoo beettiide, shaaketti shaaketti, untuntu ubbaa bolla wodhdheedda.

⁴ Untuntu ubbaan Geeshsha Ayyaanay kumide, dumma dumma qaalaan haasayana mala, untunta danddayissina, haasayaa doommeeddino.

⁵ Sa7aan de7iyaa asaa zerethaa ubbaappe yiide, Xoossaw yayyiyaa ittippe de7iyaa Ayihudatuu Yeerusalaamen de7iino.

⁶ Ha gunthaa siseedda wode, asay ubbay shi-iqueedda; untuntu barenttu qaalaan qaalaan haasayishshin siseedda diraw, giyaawaa dhayeeddino.

* **2:1** *Phenxxeqostte*: Ayihudiyaa asay Paasigaa Baalaa bonch-hoodeppe ishatamu gallassay aadhdhi simmina bonchettiyaa zargaa qoychchaa baalaa geetettiyaawaa. **2:1** Wog 23:15-21; Zar 16:9-11

7 Asay ubbay maalalettiidenne hawe oorathabaa giidde, “Be7ite; ha haasayiyaawanttu ubbatuu Galiilaa asatuwaa gidikkinoo?”

8 Yaatina, nuuni nu yeletteedda gade qaalaan untunttu haasayishshin waaniide siseetoo?

9 Nuuni Phartte asatuu, Meedoone asatuu, Elaameexe asatuu, laa77u shaafatuwaappe gidduwan de7iyaawanttu, Yihudaan, Qaphphadooqiyan, Phanxxoossan, Iisiyan,

10-11 Pirggiyan, Phinifiliyan, Gibxen, Qereena baggan de7iyaa Liibiyaa woradatuwan de7iyaawanttu, Roomeppe yeedda immathatuu, Ayihudatuu, Ayihudatethaw laametteedda nuuppe amareeddawanttu, Qarixxeese asatuunne, Arabiyaa asatuu, Xoossay ootheedda wolqqaama oosuwaa nu qaalaan untunttu haasayishshin siseeddo” yaageeddino.

12 Ubbaykka maalalettiide, yewuu barenttoo gelennaan ixcina barenttu gidдон, “Laa hawe waagiyaawee?” yaageeddino.

13 Shin hara asatuu ammaniyaawanttu bollan Qilliicciidde, “Hawanttu ushiide mathotteeddino” yaageeddino.

Phexiroosa Haasayaa

14 Shin Phexiroosi, Yesuusi kiitteedda hara tammanne itti kiitettowanttunna denddi eqqiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, untunttoo hawaadan yaagi odeedda; “Ayihudatoo, qassi Yeerusalaamen de7iyaa ubbatoo, taani odiyaawaa sisite. Hawe hinttenttoo eretto; hinttenttu qoppiyaawaadan, hawanttu mathottibeykkino.

15 Ayissi gooppe, wonttaappe biro heezzu saate gidee.

16 Shin hawe Nabiyya Iyu 7eel haasayeeddawaa.

17 “I haasayiidde, ‘Xoossay hawaadan yaageedda; wodiyya wurssethaan hawaadan hananawaa.

Taani asaa ubbaa bollan ta Ayyaanaa gussana.

Hinttenttu attuma naanaynne hinttenttu macca naanay

timbbitiyya odanawantta.

Hinttenttu wodalla naanaykka saxaa be7anawantta;

hinttenttu cimatuukka akumuwaa akumetanawantta.

18 He gallassatun ta attuma qoomatuwaa bol-laninne

ta macca ashikkaratuwaa bollan

Taani Ta Ayyaanaa gussana.

Hewaappe guyye untunttu timbbitiyya odanawantta.

19 Qassi Taani bolla saluwan oorathabaa,

garssa sa7ankka malaataa bessana.

Suuthay, tamaynne shaariyaadan

kammeedda cuway de7ana.

20 Wolqqaamanne bonchcho gideedda Godaa gal-lassay

gakkanaappe kase away dhumaana;

agenaykka suuthaa malatana.

21 He wode hawaadan hananawaa;

Godaa sunthaa xeesiyya ooninne attana’

yaageedda.

22 “Israa7eeliyya asatoo, ha qaalaa sisite; Naazireetiyya Yesuusi hinttenttu gidдон

Xoossay barenan ootheedda wolqqaama oosuwan, oorathabaaninne malaatan hinttenttoo dhiishisseedda asa; hewaa hinttenttukka eriita.

²³ Yesuusi hinttenttoo imettana mala, Xoossay kase bare sheniyaaninne bare eraan bare qo-faa qachchi wotheedda; yaatina, A hinttenttu nagaranchchatuwaa kushiyan masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishissiide, kaqissi wodhisseed-dita.

²⁴ Shin hayquu Yesuusa oyqqanaw dandday-ibeenna diraw, Xoossay hayquwaa seelaa aappe dhayissiide, A dentheedda.

²⁵ Ayissi gooppe, Daawite Yesuusabaa hawaadan yaageedda;

‘Taani metootennaadan,
Goday ta ushechchaan de7iyaa diraw,
taani ubba wode Godaa ta matan be7ay.

²⁶ Hewaa diraw, ta wozanay nashetteedda;
ta inxxarssankka nashechchay kumeedda.
Qassi ta bollaykka lo77o de7ana giide,
nashechchaan naagee.

²⁷ Ayissi gooppe, ta shemppuwaa
Si7ooliyan aggakka.
Qassi ne Geeshsha Na7aa anhaakka
wooqethakka.

²⁸ Neeni taana de7uwaa ogiyaa erssaadda.
Neeni taananna de7iyaawaan
taani darii nashettay’

yaageedda.

²⁹ “Ishatoo, nu aawatuwa kaappuwaa Daawitebaa taani hinttenttoo geeshshaade odanaw

bessee; Daawite hayqqiide moogettedda; A duufuu hachche gakkanawukka nu matan de7ee.

³⁰ Daawite Nabiyyaa gideedda dirawunne Xoossay A naanaa zerethaappe ittuwaa A kawutethaa oydiyaan utissanaw aw caaqqeeddawaa ereedda diraw,

³¹ Kiristtoosa dendduwaa sinthaw xeelliide, ‘A shemppuu Si7ooliyan attibeenna; A bollaykka wooqqibeenna’ giide odeedda.

³² “Xoossay Yesuusa hayquwaappe dentheeddawaassi nuuni ubbay markka.

³³ Hewaa diraw, Xoossay bareppe ushechcha baggan † A dhoqqu dhoqqu udiide, aw Geeshsha Ayyaanaa immana geeddawaadan, Geeshsha Ayyaanaa akkiide, hawaa hinttenttu ha77i be7iyaawaanne sisiyaawaa nu bolla gusseedda.

³⁴⁻³⁵ Ayissi gooppe, Daawite bare huuphew saluwaa kesibeenna; shin yaageedda;

‘Goday ta Godaa; “Taani ne morkketuwaa
neeni gediyaan yedhdha eqqiyaawaa
oothana gakkanaw

hawaan taappe ushechcha bagganna utta”
geedda’

yaageedda.

³⁶ “Hewaa diraw, Xoossay masqqaliyaa bolla misimaariyan ha hinttenttu dhishiide kaqqeedda Yesuusa Godanne Kiristtoosa ootheeddawaa Is-
raa7eeliyaa asaa zerethay ubbay tumuppe ero”
yaageedda.

2:30 Maz 132:11; 2Sa 7:12-13 † **2:33** *ushechcha bagga*: Guussay bonchchuwaanne wolqqaa bessiyaa sa7aa. **2:34-35** Maz 110:1

³⁷ Asay Phexiroosi geeddawaa siseedda wode, asaw wozanay daroppe boshettina, Phexiroosanne Yesuusi kiitteedda haratuwaa, “Nu ishato, yaatina nuuni ayaa udanee?” yaageeddino.

³⁸ Phexiroosi untuntta, “Hinttenttu nagaray atto geetettana mala, nagaraappe simmiide, hinttenttu huuphiyan huuphiyan Yesuusi Kiristtoosa sunthan xammaqettite. Xoossay immiyaa Geeshsha Ayyaanaa hinttenttu akkana.

³⁹ Ayissi gooppe, Xoossay immana geedda qaalay hinttenttussa, hinttenttu naanatuwassanne Goday nu Xoossay barekko xeesiyaa haakuwaan de7iyaawanttu ubbaassa” yaageedda.

⁴⁰ Phexiroosi untunttoo qaalaa haraakka gujji markkattiide, “Ha wodiyaa geella asaappe hinttenttu huuphiyaa ashshite” yaagiide zoreedda.

⁴¹ Phexiroosi odeeddawaa akkeeddawanttu xammaqetteeddino; he gallassi heezzu sha77a gidiyaa asay ammaneeddino.

⁴² Untunttu Yesuusi kiitteeddawanttu timirttiyaan, ittippetethaan ukithaa menthi miyaawaaninne Xoossaa woosan genciino.

Ammaniyaa Asay Ishatethaaninne Ittippetethaan De7iyaa De7uwaa

⁴³ Yesuusi kiitteeddawanttu kushiyan daro oorathabaynne malaatatu oosettina, asaa ubbaa yashshay oyqqeedda.

⁴⁴ Ammaneedda ubbatuu ittippe de7iino; qassi barenttoo de7iyaabaa ubbaakka ittippe shaakki akkeeddino.

⁴⁵ Unttuntu barenttu gadiyaanne barenttoo de7iyaabaa zali77i zali77iide, oonanne koshshedda keena miishshaa ubbaw shaakkeeddino.

⁴⁶ Qassi ubba gallassi, itti wozanaa gidiide, Geeshsha Golliyaan paccennaan gakettiide, barenttu golle golle xeesettiide nashechchaaninne pashikka wozanaan qumaa miino.

⁴⁷ Xoossaa galatiidde, asaa ubbaan sabetteeddino. Qassi Goday ammani attiyaawantta gallassi gallassikka unttuntu bolla gujje.

3

Itti Wobba Bitani Paxeedda

¹ Itti gallassi, Phexiroossinne Yohaannisi Xoos-saa woossanaw udduppu saatiyaan Geeshsha Golliyaa beeddino.

² Yelettoodeppe doommiide, gundda gidiide de7iyaa itti bitani Geeshsha Golliyaa geliyaa asaappe miishshaa woossanaw, ubba gallassi darii lo77a giyaa Geeshsha Golliyaa penggiyan asay afiide wothiyaawe de7ee.

³ He wobba bitani, Phexiroossinne Yohaannisi Geeshsha Golliyaa gelana hanishshin be7iide, miishshaa unttunta woosseedda.

⁴ Phexiroosi Yohaannisanna A caddi xeelliide, “Nuukko haa xeella” yaageedda.

⁵ Wobba bitani unttuntuppe ittibiaa akkanaw koyyiide, unttunttukko xeelleedda.

⁶ Shin Phexiroosi A, “Taw miishshay baawa; shin taw de7iyaabaa taani new immana; Naazireetiyya Yesuusi Kiristtoosa sunthan denddaade hametta” yaageedda.

⁷ Yaatiide, wobba bitaniyaa bare ushechcha kushiyan oyqqiide, pude dentheedda; ellekka A gediinne meeshi meqethay minnii aggeedda.

⁸ Bitani pude guppiide, denddi eqgeedda; yaanne haanne hametaa doommeedda. Hewaappe guyyiyan hamettiide, guppiiddinne Xoossaa galatiide, untuntunna ittippe Geeshsha Golliyaa geleedda.

⁹ I hamettishshiinanne Xoossaa galatishshin, asay ubbay A be7eedda.

¹⁰ Yaatiide, miishshaa woossanaw darii lo77a giyaa Geeshsha Golliyaa penggiyaan utteeddawe A gideeddawaa akeekeeddino; I haneeddawaa be7iide maalaletteeddino.

Phexiroosi Geeshsha Golliyan Haasayeedda Haasayaa

¹¹ Bitani Phexiroosanne Yohaannisa oyqqi utteedda wode, asay ubbay maalalettiide, Solomone baranddaa * giyaasan ittippe untunttukko woxxeeddino.

¹² Phexiroosi asaa be7eedda wode untunttoo yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, ayissi ha-woo maalalettiitee? Woy ayissi nuuna caddi xeelliitee? Nuuni nu wolqqaan woy Xoossaa malatiyaawaan ha bitaniyaa hametheeddawaa hinttenttoo malatii?

¹³ Abraahaamo Xoossay, Yisaaqa Xoossay, Yayiqooba Xoossay, nu aawatuwa Xoossay, hinttenttu aathi immeeddawaa Philaaxoosi billanaw qoppi utteedda wode, hinttenttu A

* **3:11** *Solomone baranddaa:* Geeshsha golliyaa away doliyaa sintha bagganna cora asay shiiqiyaa adussanne aako sa7aa.

sinthan, ‘Nuuni A erokko’ geedda bare Na7aa Yesuusa bonchcheedda.

¹⁴ Shin hinttenttu geeshshaanne xilluwaa, ‘Nuuni A erokko’ giide, shemppuwaa wodheeddawaa A diraa hinttenttoo billanaw Philaaxoosa woosseedita.

¹⁵ De7uwaa immiyaawaa hinttenttu wodheed-dita; shin Xoossay hayquwaappe A dentheed-dawaassi nuuni markka.

¹⁶ Ha wobba bitaniyaa Yesuusa sunthaa wolqqay minisseedda; hinttenttu be7iyaawenne eriyaawekka I A sunthan ammaniyaawaan oosetteedda; ha hinttenttu ubbaa sinthan A hawaadan loytheeddawe, Yesuusa I ammaniyaawaa.

¹⁷ “Ha77ikka taanaadan ammaniyaawanttoo, hinttenttukka hinttentta kaalliyaawanttudan, erennaan ootheeddawaa taani eray.

¹⁸ Shin Xoossay beni, nabatuwaa ubbatuwaa doonaan, ‘Kiristtoosi waayyettana bessee’ yaagi-ide odeedda; bare odeeddawaakka hewaadan poleedda.

¹⁹⁻²⁰ Simmi Xoossay hinttenttu nagaraa maaraanaadan, Godaa matappe ayyaanaa minotethaa wodii hinttenttoo yaanaadaaninne Xoossay Yesuusi Kiristtoosa kase hinttenttoo odettowaadan yeddanaadan, hinttenttu nagaraa paaxiide Xoossaakko simmite.

²¹ Xoossay geeshshaa gideedda bare nabatuwaa doonan benippe doommiide haasayeeddawaadan, ubbabay ooraxxiyaa wodii gakkanaw, Yesuusi saluwan gami77anaw bessee.

²² Muse, ‘Goday Xoossay, hinttenttu zariyaa gid-

doppe hinttenttoo taanaadan nabiyaa denthana; hinttenttu I giyaawaa ubbaa sisite.

²³ He nabii odiyaawaa sisenna asay ooninne asaa giddoppe shaaketti dhayo' yaageedda.

²⁴ “Qassi Saameelappe doommiide, aappe kaalla denddeedda nabatuu ubbatuu, ha wodiyaabaa odeeddino.

²⁵ Hinttenttu nabatuwaa naanaa; qassi Xoos-say Abraahaamossi, ‘Sa7aan de7iyaa asaa ubbaa taani ne zerethaa bagganna anjjana’ yaagiide nu aawatuwanna caaqqeeda caaquwaa laattiyaa naanaa.

²⁶ Xoossay hinttentta ubbatuwaa hinttenttu iita oosuwaappe zaariide anjjana mala, bare Qoomaa † dentiide, hinttenttoo koyro yeddeedda” yaageedda.

4

Phexiroossinne Yohaannisi Ayihudatuwaa Shanggatuwaa Sintha Shiiqeeddino

¹ Phexiroossinne Yohaannisi asaassi odishshin, qeesatuwaa kaappatuu, Geeshsha Golliyyaa wottaaddaratuwaa azaziyaawenne Saduuqaawanatuu,

² untunttu asaa tamarissiyaa dirawunne hara asatuu hayquwaappe denddanawoo markka gidana mala, Yesuusi hayquwaappe denddeed-dawaa odeedda diraw, darii yilotiide, untunt-tukko yeeddino.

³ Untuntta oyqqiide, sa7ay omarsidiggo diraw wonttanaassi qasho golle gelisseeddino.

⁴ Shin qaalaa siseeddawanttuppe coratuu ammaneeddino; attuma asaa payduu ichcheshu sha77a keena gideedda.

⁵⁻⁶ Wonttetha gallassi, untuntta mooddiyaawanttu, Ayihuda asaa cimatuu, Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttu, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuu Haanni, Qayaafi, Yohaannisi Iskkindirinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappatuwaa dabbatuu ubbay Yeerusalaamen shiiqeeddino.

⁷ Yesuusi kiitteeddawantta barenttu gidduwan essiide, “Ayaa wolqqaan woy O sunthan hawaa hinttentu ootheedditee?” yaagiide oochcheeddino.

⁸ He wode Phexiroosi barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, untuntta hawaadan yaageedda; “Asaa kaaletthiyaawanttoo, Ayihuda asaa cimato,

⁹ hachche ha hargganchcha bitaniyaassi oosetteedda lo77o oosuwaabaanne I waani paxeeddento, hinttentu nuuna oochchooppe,

¹⁰ masqqaliyaa bolla misimaariyan hinttentu dhishiide kaqqina, Xoossay hayquwaappe dentheedda Naazireetiyaa Yesuusi Kiristtoosa sunthan ha bitani paxiide, hinttentu sinthaan egqeeddawe hinttentu ubbaassinne Israa7eeliyaa asaa ubbaw eretto.

¹¹ Golliyaa keexxiyaawanttu hinttentu kadhiide ixceedda tuussay golliyaa ubbaa tookkiyaa koshshiyaa tuussaa gideedda.

¹² Asay atotethaa Yesuusa bagganna demmanaappe attin, hara O baggannanne

demmena; nuuni A sunthan oothanaw bessee; ayissi gooppe, Xoossay saluwaappe garssan asaassi immeedda hara sunthay baawa” yaageedda.

¹³ Shiiquwaa asay Phexiroossinne Yohaannisi xaleedda xalaa be7eedda wode, untunttu tamaribeenna coo asaa gideeddawaa akeekiide maalaletteeddino; untunttu Yesuusanna de7iyaawaakka ereeddino.

¹⁴ Qassi paxeedda bitani Phexiroossannanne Yohaannisanna eqqeeddawaa asay be7iide, giyaawaa dhayeeddino.

¹⁵ Shin Phexiroossinne Yohaannisi shiiquwaappe kare kesana mala asay azaziide, bare gidon zorettiide,

¹⁶ “Ha asatuwaa ayaa udanee? Ayissi gooppe, untunttu kushiyan oosetteedda wolqqaama malaatatu Yeerusalaamen de7iyaa ubbaw beetteedda. Nuuni hewaa erokko gaanaw danddayokko.

¹⁷ Shin yewuu asaw laalettenna mala, hawaappe sinthaw ha asatuu Yesuusa sunthaa oossinne odennaadan, minissiide untuntta, ‘Hinttena erite’ goytte” yaageeddino.

¹⁸ Untunttu xeessiide, Yesuusa sunthaa mulekka denthenaadaninne aabaa tamarissennaadan azazeeddino.

¹⁹ Shin Phexiroossinne Yohaannisi zaariide, “Xoossaw eeno giyaawaa aggiide, hinttenttoo eeno giyaawe Xoossaa sinthan lo77enttonne ane hintte pirddite.

²⁰ Ayissi gooppe, nuuni be7eeddabaanne siseeddabaa odennaan agganaw danddayokko” yaaggiide shiiqeedda asaw odeeddino.

²¹ Shiiqueedda asay untuntta muranaw gaasot-tiyaabay dhayina, laa7ethuwaa darissi palumetti-ide, haneeddabaw asay ubbay Xoossaa galatiyaa diraw, untuntta billiide yeddeeddino.

²² He harggiyaappe pathiyaa malaatatuu aw oosetteedda bitani yelettoodeppe laythay aw oytamuwaappe aadhdheedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttunne Hara Ammaniyaa Asatuu Dhuma Wode Woosseedda Woosaa

²³ Phexiroossinne Yohaannisi bilettiide, bar-enttu dabbatuwakko biide, qeesatuwaa kaap-patuunne Ayihuda cimatu barentta geeddabaa ubbaa untunttoo odeeddino.

²⁴ Untunttu hewaa siseedda wode, itti wozana gidiide, Xoossaa hawaadan yaagiide woosseed-dino; “Ubbaa Mooddiyaa Godaw, saluwaa, sa7aa, abbaanne untunttu gidдон de7iyaa ubbabaa medhdheeddawoo,

²⁵ Neeni New oothiyaa nu aawuwaa Daawite doonaan Geeshsha Ayyaan an haasayaadde, ‘Ayihuda gidenna asay ayissi yiloteeddee?

Qassi asay ayissi danbbennabaw maqqet-teeddee?

²⁶ Sa7aa kaatatuu giigetteeddino;

gadiyaa mooddiyaawanttu Godaa bollaninne

I okkeedda Kiristtoosa bolla ittippe dend-deeddino’

yaagaade haasayaadda.

²⁷ “Ayissi gooppe, Heeroodisinne Phenxxe-naawiyaa Philaaxoosi Ayihuda gidenna asaannanne Israa7eeliyaa asaanna, neeni okkeedda Kiristtoosa ne Geeshsha Na7aa Yesuusa

bolla dendanaw, ha katamaan shiiqeeddawe tuma.

²⁸ Qassi neeni ne wolqqaaninne ne sheniyaan hanana gaade qoppa utteeddabaa ubbaa oothanaw shiiqeeddino.

²⁹ Ha77ikka Godaw, untunttu naasiyaa xeella; nuuni neena kaalliyaawanttu, ne qaalaa kumentha qonccetethaan odanaadan, nuuna dand-dayissa.

³⁰ Pathanaw ne wolqqaaa bessa; qassi ne Geeshsha Na7aa Yesuusa sunthan oorathabaanne malaataa oosissa” giide woosseeddino.

³¹ Untunttu Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, he untunttu shiiqeeddasay qaaxxeeda. Untunttu ubbaan Geeshsha Ayyaanay kumina, Xoossaa qaalaa qonccetethaan odeeddino.

Koyro Ammaneedda Asatuwaa Ittipetethaa De7uwaa

³² Ammaniyaawanttu ubbatuu qofaaninne wozanaan ittuwaa gideeddino. Untunttu mehii ubbay ittippe de7iyaawaappe attin, barew de7eeddabaa ooninne barenttubaa gibeenna.

³³ Yesuusi kiitteeddawanttu Godaa Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaa wolqqaama wolqqaan markkattiino; qassi Xoossay untunttoo ubbaw aadho keekatethaa darissiide immeeda.

³⁴ Ammaniyaawanttu gidдон metootanchchay ittuunne baawa; ayissi gooppe, biittay woy golli de7iyaawanttu ubbatuu zali77iide, akkeedda mi-ishshaa ahiide,

³⁵ Yesuusi kiitteeddawanttussi immiino; he miishshay asaw koshshiyaawaadan shaaketti, huuphiyan huuphiyan imettee.

³⁶ Qophiroosa geetettiyaa saan yeletteedda Yooseefa giyaa Leewiyaa zarii ittuu de7ee; A sunthaa Yesuusi kiitteeddawanttu Barnaabaasa geeddino. Hewaa bilethay “Menthethiyaa Na7aa” giyaawaa.

³⁷ Barnaabaasi barew de7iyaa gadiyaa zali77eedda miishshaa ahiide, Yesuusi kiitteeddawanttussi immeedda.

5

Hanaaniyaanne A Machchatti Saphphiiro

¹ Itti Hanaaniyaa geetettiyaa bitani bare machchatti Saphphiirinna gadiyaa zali77eedda.

² He zali77eedda miishshaappe bare machchatta erishshin ashshiide, attowaa Yesuusi kiitteeddawanttussi immeedda.

³ Shin Phexiroosi Hanaaniyaa, “Neni Geeshsha Ayyaanaa cimmaade ne gadiyaa zali77eedda miishshaappe shaakka ashshana mala, xalahii ne wozanaan ayissi geleeddee?”

⁴ Neni zali77anaappe kase gadii newaa gidennee? Qassi neni zali77a simminakka miishshay neessa gidennee? Yaatina, hawaa malabaa oothanaw ayissi ne wozanaan qoppaad-dii? Neni Xoossaw worddotowaappe attin, asaw worddotabeykka” yaageedda.

⁵ Hanaanii he qaalaa siseedda man77iyanka kunddiide hayqqi aggeedda; hewaa siseedda ubbay daro yayyeedda.

⁶ Wodalla asatuu soy geliide, A anhaa xaaxiide, karew kesi A moogeeddino.

⁷ Heezzu saate gidowaappe guyyiyan, Hanaaniyaa machchatta hewaa erennaan de7aadde gelaaddu.

⁸ Phexiroosi izo, “Hinttenttu gadiyaa hanni keena miishshaan zali77eedditee? Ane taw oda” yaageedda.

Iza, “E hanni keena miishshaan zali77eeddo” yaagaaddu.

⁹ Phexiroosi mishiratto, “Neeninne ne asinay Godaa Ayyaanaa paaccanaw ayissi zoretteeddi-tee? Be7a; ne asinaa moogeedda asatuu karen de7iino; ne anhaakka untunttu kare kessana” yaageedda.

¹⁰ Mishiratta he man77iyankka Phexiroosa gediya matan kunddaade hayqqaa aggaaddu; wodalla asatuu geliyaa wode hayqqeeddawunno demmiide, kare kesseeddawaappe guyye, izi asinaa duufuwaa matan moogeeddino.

¹¹ Ammaniyaa asaa ubbayne hewaa siseedda hara asay ubbay darii yayyeedda.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Kushiyan Oosetteedda Oorathabatuwanne Maalalissiyaawantta

¹² Yesuusi kiitteeddawanttu daro malaataanne oorathabaa asaa gidдон oothiino; ammaniyaa ubbatuu Solomone baranddaan ittippe shiiqiino.

¹³ Hara asaappe untuntunna gaketanaw haray atto ittuunne xalibeenna; shin asay untuntta bonchchee.

¹⁴ Ammaniyaa attuma asayne macca asay kasewaappe coray Godaassi gujettee.

15 Hewaa diraw, asay harganchchatuwaa shanchchamaaninne saleenan qeri tookkiide, Phexiroosi hewaanna aadhdhiyaa wode haray atto, aw kuwenttonne untuntuppe ittuwaa ittuwaa bollanna aadhdhana mala, katamaa ogiyaa doonaa kessiide wothee.

16 Qassi cora asay Yeerusalaame matan de7iyaa katamatuwaappe harganchchatuwanne iita ayyaan an oyqetteedda asatuwaa akki yeeddino; ubbatuukka paxeeddino.

Yesuusi Kiitteeddawanttu Bolla Yedesay Denddeedda

17 Hewaappe simmina qeesatuwaa kaappuunne aananna de7iyaa Saduqaawanatuu ubbatuu Yesuusi kiitteeddawantta daro qanaatiide, untunttu bolla denddeeddino.

18 Qassi Yesuusi kiitteeddawantta oyqqiide, ubba asaa qachchiyaa golliyaan yeggeeddino.

19 Shin Godaa kiitanchchay qamma qasho golle penggiyaa dooyyiide, Yesuusi kiitteeddawantta kare kessiide,

20 “Hinttenttu biide, Geeshsha Golliyan eqqiide, ha ooratha de7uwaa qaala ubba asaw odite” yaageedda.

21 Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa siseedda wode, wonttumaathan Geeshsha Golliyaa geliide, tamarssanaw doommeeddino.

Qassi qeesatuwaa kaappuunne aananna de7iyaawanttu yiide, shiigeedda asaanna Israa7eeliyaa cimatuwaa ubbatuwaa ittippe xeeksiide, Yesuusi kiitteeddawantta barenttu sintha ahana mala, wottaaddaratuwaa qasho golle kiitteeddino.

22-23 Shin wottaaddaratuu qasho golle biide, Yesuusi kiitteeddawantta demmibeykkino; guyye simmiide shiiqeedda asaw, “Nuuni biyaa wode qasho golle kariyaa daro minissi qachchina, naagiyaawanttukka penggiyaan eqqeeddawantta demmeedo; shin nuuni qasho golliyaa dooyiyaa wode, golle garssan haray atto itti asaynne baawa” yaageeddino.

24 Geeshsha Golliyaa wottaaddaratuwaa kiittiyaawenne qeesatuwaa kaappatuu hewaa siseedda wode, “Hawe waanuwashshaa? Qassi gidini aye hananddeeshsha?” yaagiide hirggeeddino.

25 Hewaappe guyyiyan, itti bitani untunttukko yiide, “Be7ite; qasho golliyaan hintte qachcheedda asatuu Geeshsha Golliyan eqqiide, asaa tamarissiino” yaagiide untunttoo odeedda.

26 Geeshsha Golliyaa wottaaddaratuwaa azaziyaawe wottaaddaratuwaanna biide, Yesuusi kiitteeddawantta aheedda; shin untunttu barentta asay shuchchan caddanawantta giide yayyeedda diraw, untuntta loddaan aheeddino.

27 Untunttu Yesuusi kiitteeddawantta ahiide, hewaa shiiqeedda shangguwaa sinthan essina, qeesatuwaa kaappuu untuntta,

28 “Hinttentta nuuni he bitaniyaa sunthan tamarissenna mala minissiide azazibeykkoo? Be7ite; hintte timirttiyaa Yeerusalaame katamaa ubbaa gatheeddita; qassi he bitaniyaa shemppuwaan nuuna oythanaw qoppiita!” yaagiide oochcheedda.

29 Phexiroossinne Yesuusi kiitteedda haranttu zaariide yaageeddino; “Nuuni asaw

azazettanaappe Xoossaw azazettanaw bessee.

³⁰ Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishi kaqqiide, hintte wodheedda Yesuusa nu aawatuwa Xoossay hayquwaappe dentheedda;

³¹ Israa7eelatuwassi nagaraappe simaanne nagaraa atto guussaa Yesuusi immana mala, Xoossay mooddiyaawaanne ashshiyaawaa A oothiide, bareppe ushechcha baggan dhoqqu dhoqqu ootheedda.

³² Hewaassi nuuni markka; qassi Xoossay barew azazettiyaawanttussi immeedda Geeshsha Ayyaanaykka markka” yaageeddino.

³³ Shiiqeedda asay hewaa siseedda wode, daro yilotiide, Yesuusi kiitteeddawantta wodhanaw qoppeeddino.

³⁴ Shin asaa ubbaan daro bonchchetteedda Gamaaliyaala geetettiya, higgiiyaa tamarissiyaa itti Parisaawii, shiiquwaan denddi eqqiide, Yesuusi kiitteeddawanttu guutha wodiya kare kesa mala

³⁵ azaziide hewaan shiiqeedda asaa hawaadan yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, hintte ha asatuwaa oothana qoppiyaawaan hinttentta naagite.

³⁶ Ayissi gooppe, hawaappe kase wodiyaan Tewodaasa geettettiyaawe barena wolqqaama giide denddeedda; denddina oyddu xeetu gidiyaa asatuu aananna gaketteddino; shin A wodhina, A kaalleedda ubbatuukka laalettiide, maaddenna asa giidiide atteeddino.

³⁷ Hewaappe guyyiyan, asay paydettiya wode, Galiilaa Yihuday denddiide, daro asaa paanuwaa udiide kaaletheedda; shin aakka wodhina, A kaalleedda asay ubbay laaletteedda.

38 “Ha77ikka taani hinttenttoo oday; ha asatuwaappe shaakettite; untuntta bochchoppite. Ayissi gooppe, ha qofaynne ha oosuu asay ootheeddawaa gidoope dhayana.

39 Shin ha qofaynne ha oosuu Xoossaappe yeeddawaa gidoope, hintte untuntta dhayissanaw danddaykkita; ooni eri hawaa haniide Xoosaanna hintte iitettennaadan” yaageedda.

40 Hewaappe guyye shiiqeedda asay Gamaaliyaala zoriyaa akkiide, Yesuusi kiitteeddawantta xeesiide, lissuwan shocisseeddino; hewaappe guyyiyan untuntta, “Yesuusa sunthaa laa7ethuwaa ubbakka denthoppite” gi billiide yeddeeddino.

41 Yesuusa sunthaa diraw, untunttu ugatiide yeellatanaw bessiyaabaa qoppeedda diraw, shangguwaa sinthaappe nashettiide keseeddino.

42 Untunttu ubba gallassi Geeshsha Golliyaaninne asaa soyin Yesuusi, Kiristtoosa gideeddawaa tamarissiyaawaanne odiyaawaa yaa gujjeeddino.

6

Woosa Golliyaa Maaddiyaa Laappu Asatuu Dooretteeddino

¹ He wode, kaalliyaawanttu payduu dari dari biishshin, Giriike qaalaa haasayiyaa Ayihudatuunne Yihudaan de7iyaa Ayihudatuu walaqetteeddino; ayissi gooppe, Giriike qaalaa haasayiyaa Ayihudatuu, “Ubba gallassi gishettiyaa qumaan nu asinay hayqqo maccawanttu naaqettiino” yaageeddino.

² Yesuusi kiitteedda tammanne laa77atuu woosa golle asaa ubbaa xeesiide, hawaadan yaageeddino; “Nuuni Xoossaa qaalaa odiyaawaa aggiide, qumaa gishanaw nuussi bessenna.

³ Ishatoo, lo77a geetettiyaawantta Geeshsha Ayyaanaynne aadho eratethay kumeedda laappu asatuwaa hintte giddoppe doorite; nuuni qassi untuntta ha oosuwaassi sunthana.

⁴ Shin nuuni Xoossaa woosaaninne qaalaa oduwan minnana” yaageeddino.

⁵ Yesuusi kiitteeddawanttu haasayeedda haasayay asaa ubbaa nashechcheedda; hewaappe guyye, ammanuunne Geeshsha Ayyaanay kumeedda Isxxifaanoosa, Piliph-phoosa, Phirookoroosa, Niqaaroonna, Ximoona, Pharimeenanne Ayihudatuwaa ammanuwan geleedda Anxxookiyaa Niiqolaawoosa dooreeddino.

⁶ Yaatiide Yesuusi kiitteeddawanttu sinthaan untuntta essina, Yesuusi kiitteeddawanttu Xoossaa woosseeddawaappe guyyiyan, barenttu kushiya untunttu bolla wotheeddino.

⁷ Xoossaa qaalay aakki aakki beedda; kaalliyaawanttu payduwaan Yeerusalaamen darissi dari dari beedda; qassi cora qeesatuukka ammaneeddino.

Woosa golliyyaa Kaaletthiyaa Isxxifaanoosi Oyqetteedda

⁸ Aadho keekatethaynne wolqqay kumeedda Isxxifaanoosi, asaa gidдон oorathabanne wolqqaama malaataa oothee.

⁹ Aylletethaappe keseedda asaa giyyaa Ayihuda ammaniyaawanttuppe, Qereenappe,

Iskkinddiriyaa asatuwaappe, Kilqqiyaappenne lisiyappe yeedda itti itti asatuu denddiide, Isxxifaanoosanna palumetteeddino.

¹⁰ Shin Isxxifaanoosi aadho eratethaaninne Ayyaanaan haasayiyaawaa digganaw dandday-beykkino.

¹¹ He wode untunttu, “Muse bollanne Xoossaa bolla I boriyaa qaalaa haasayishshin siseeddo” giyaa worddo asatuwaa shammeeddino.

¹² Asaa ubbaa, cimatuwaanne Muse higgiiyaa tamarissiyaawantta hanqqetheeddino; Isxxifaanoosakko yiide A oyqqiide, shiiqeedda asaakko ahina,

¹³ A bolla xeeseedda worddo markkatuu, “Ha bitani ha Geeshsha Golliyaanne Muse higgiiyaa boriyaawaa awudenne aggenna.

¹⁴ Ayissi gooppe I, ‘Hawe Naazireetiyaa Yesuusi ha Geeshsha Golliyaa kolana; Muse nuussi immeedda higgiiyaakka laammana’ yaagishshin, nuuni siseeddo” yaageeddino.

¹⁵ Shiiquwaan utteedda asay ubbay Isxxifaanoosa akeekiide xeelliyaa wode, A som77i kiitanchchaa som77iyaa malatee.

7

Isxxifaanoosa Haasayaa

¹ Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu
Isxxifaanoosa, “Hawe tumee?” yaagiide
oochcheedda.

² Isxxifaanoosi “Taanaadan ammaniyaawanttoo, ta aawatoo, sisite! Nu aawuwaa Abraahaamo biro Kaaraane baanaappe kase Masiphphexoomiyan de7ishshin, bonchcho Xoossay aw beettiide,

³ ‘Ne biittaappenne ne dabbatuwaappe shaakettaade, taani neena bessiyaa gadiyaa ba’ yaageedda.

⁴ He wode Abraahaamo Kaladaawatuu gadiyaappe kesiide, Kaaraanen de7anaw beedda. A aabbu hayqqeeddawaappe guyyiyan, Xoossay A ha gade hintte ha77i de7iyaasaa aheedda.

⁵ I ha gadiyaappe haray atto, gediyaan yedhdhiyaa sa7aakka Abraahaamossi immibeenna; shin aw na7ay dhayooppekka, Xoossay A, ‘Taani newunne neeppe guyyiyan, ne zerethaw ha gadiyaa laata oothaade immana’ yaageedda.

⁶ Xoossay Abraahaamossi, ‘Ne zaratuu hara gadiyan de7ana; yaani oyddu xeetu laythaw untunttu aylletananne naagettana.

⁷ Shin taani ne zerethaa mooddiyaa asaa bolla pirddana; hewaappe guyyiyan, untunttu he gadiyaappe kesiide, hawaan taw goyinnana’ yaageedda.

⁸ Xoossay Abraahaame zerethay qaxxarettana mala aananna caaqqina, Yisaaqa I yeliide, hospuntha gallassi qaxxareedda; Yisaaqi Yayiqooba qaxxarina, qassi Yayiqoobi tammanne laa77u aawatuwa kaappatuwaa qaxxareedda.

⁹ “Aawatuwaa kaappatuu Yooseefa qanaatiide, Gibxe gadiyaassi aylletanaadan, A zali77eeddino; shin Xoossay aananna ittippe de7ee.

¹⁰ Xoossay waayyiyaa ubbaappekka A kesseedda; qassi Gibxe kaatiyaa sinthankka nashshuwaanne aadho eratethaa aw immeedda; Gibxe kaatii Yooseefossi Gibxe gadiyaanne bare golliyaa ubbaa mooddanaadan, sunthatethaa immeedda.

¹¹ “Gibxe gadiyaaninne Kanaane gadiyan ubbaan koshay geliide, cora asaa metootheedda; he gaasuwaan nu aawatuu qumaa demmibeykkino.

¹² Yayiqoobi Gibxe gadiyan kathay de7iyaawaa sisiide, nu aawatuwaa koyro yaa yeddeedda.

¹³ Laa7ethuwaa buusan Yooseefo bare ishatuwaassi eretteedda; qassi Gibxe kaatiikka Yooseefo zariyaa ereedda.

¹⁴ Yooseefo bare aawuwaa Yayiqoobinne bare dabbu ubbay mulekka laappun tammanne ichcheshu asay barekko yaana mala, kiittiide xeegisseedda.

¹⁵ Yayiqoobi Gibxe gadiyaa wodhdhiide hayqqeedda; nu aawatuukka yaani hayqqeeddino.

¹⁶ Unttuntu anhay hewaappe Sekeema geetettiyyaa gadiyaa tookettiide, yaani Abraahaamo Hamoora naanaappe daro biraan shammeedda duufuwan moogetteedda.

¹⁷⁻¹⁸ “Shin Xoossay Abraahaamossi immana geeddawe polettiyaa wodii gakkana matina,

Yooseefa erenna hara kaatii Gibxe gadiyan denddana gakkanaassi, asay dari dari beedda.

¹⁹ He kaatii nu zariyaa cimmiide, guutha naanay hayqqana mala, kare untuntta kessi olanaadan, nu aawatuwa un77etheedda.

²⁰ “Muse yeletteeddawe he wode; Xoossaa sinthan I daro lo77o na7aa gideedda; bare aawuwaa golliyaan heezzu agenaa gakkanaassi dicceedda.

²¹ Muse wora oletteedda wode, Gibxe kaatiyaa naatta demmaade bare na7aadan A dichchaaddu.

²² Muse Gibxatuwaa aadho eratethaa ubbaa tamaariide, qaalaaninne oosuwan wolqqaama asa gideedda.

²³ “Shin Musew yelettoodeppe laythay oytamuwaa kumeedda wode, bare ishaturwaa, Israa7eeliyaa asaturwaa be7anaw bare wozanaan qoppeedda.

²⁴ Isra7eelaturwappe ittuwaa Gibxeppe ittu naaqqishshin be7iide, he Israa7eeliyaa maaddeedda; he naaqqeedda Gibxe bitaniyaa wodhiide, A haluwaa kesseedda.

²⁵ Muse bare ishaturwaa bare bagganna Xoossay ashshana haniyaawaa untunttu akeekeddino giide qoppeedda; shin untunttu akeekibeykkino.

²⁶ “Wonttetha gallassi laa77u Israa7eeliyaa asatuu ittu ittuwaanna wadhettiyaawantta demmiide, untuntta sigethanaw koyyiide, ‘Asatoo, ishatur hinttenttu ayissi ittu ittuwaa naaqqiitee?’ yaageedda.

²⁷ “Shin he bare shooruwaa naaqqiyaawe Musa, ‘Neena nu bolla mooddiyaawaanne daannaa udiide, suntheeddawe oonee?

²⁸ Neeni zino Gibxe bitaniyaa wodheed-dawaadan, taanakka wodhanaw koyyay?’ yaagiide, Musa karew sugi yegeedda.

²⁹ Muse hewaa siseedda wode Gibxeppe kesiide, Midiyaama gadiyan bete gidi de7iidde, laa77u attuma naanaa yaani yeleedda.

³⁰ “Godaa kiitanchchay oytamu laythaappe guyyiyan, Siinaa Deriyaa matan de7iyaa bazzuwaa buuran eexxiyaa tamaa lacuwaa gidдон Musew beettedda.

³¹⁻³² Muse bare be7eeddawoo maalalettiide, akeeki xeellanaw buuraa mataan I shiiqide7ishshin, Godaa qaalay, ‘Taani ne aawatuwa Xoossaa, Abraahaame Xoossaa, Yisaaqa Xoossaa, Yayiqooba Xoossaa’ yaagiide Musekko yeedda. Muse yashshaa kokkoriide, xeellanaw xalibeenna.

³³ “Goday Musa, ‘Neeni eqqeedda biittay geeshsha gidiyaa diraw, ne gediyaan de7iyaa caammaakka kessa.

³⁴ Taani Gibxen de7iyaa Ta asaa waayyiyaa geeshsha be7aade, qassi untuntu ooliyaakka sisaade, untunta ashshanaw wodhdhaaddi. Ha77i haa ya. Taani neena Gibxe kiittana’ yaageedda.

³⁵ “He Musa Israa7eelatuu; ‘Neena nuuna mooddiyaawaanne daannaa udiide suntheeddawe oonee?’ yaagiide ixceeddino; buuraa gidдон aw beettedda kiitanchchan

mooddiyaawaanne ashshiyaawaa gidana mala, Xoossay A kiitteedda.

³⁶ He Muse Israa7eelatuwaa Gibxe gadiyan Zo7o Abbaaninne mela biittaaan, oytamu laythaw oorathabaanne malaataa oothiide, Gibxeppe kaaletheedda.

³⁷ “Israa7eeliyaa asaassi, ‘Xoossay taana den-theeddawaadan, hintte zariyaa giddoppe ta mala nabiyaa hinttentoo denthanawaa’ yaageeddawe he Musa.

³⁸ I Israa7eeliyaa asaa maabaraanna ittippe mela biittaaan de7eeddawaa; I nu aawatuwan-nanne Siinaa Deriyaa bollan barew haasayeedda kiitanchchaanna ittippe de7eedda. Yaatiide Xoos-saappe de7uwaa qaalaa nuussi immanaw ak-keedda.

³⁹ “Musew nu aawatuu azazettanaw dosibeykkino; shin gede A sugi oliide, guyye Gibxe simmanaw amotteeddino.

⁴⁰ Qassi Aaroon, ‘Nuuna kaalethiyaa xoossat-uwaa nuussi medhdha; ayissi gooppe, ha nuuna Gibxeppe aheedda Muse waaneeddento nuuni erokko’ yaageeddino.

⁴¹ Miizzaa Maraa malatissiide, he wode eeгаа ootheeddino; he eeгааassi yarshshuwaa yarshshi-ide, barenttu kushii ootheedda oosuwana nashet-teeddino.

⁴² Shin Xoossay untunttoo zokkiyaa zaareedda; untunttu saluwaa xoolinttiyaassi goyinnanaadan, untuntta aggeedda; nabatuwaa maxaafan,

‘Israa7eeliyaa asatoo, oytamu laythaa
asay baynna saan shukkeedda mehiyaanne
yarshshuwaa

taw yarshsheedditee?

⁴³ Hinttenttu hinttenttoo goyinnanaw

ootheedda eeqatuwaa, Molooka
dunkkaaniyaanne

Refaana giyaa hintte xoossaa xoolinttiyaa
tookkeeddita.

Taani hinttentta Baabilooneppe

hini bagga yeddana’

geetettiide xaafetteedda.

⁴⁴ “Muse bare be7eeddawaa malatissiide, Go-
day aw odeeddawaadan medhdheedda markkaa
dunkkaanii nu aawatuwassi mela biittaan de7ee.

⁴⁵ Qassi nu aawatuu dunkkaaniyaa barenttu
aawatuwappe kaallaan akkiide, Xoossay kase
yederseedda Ayihuda gidenna asaa biittaa
oyqqeedda wode, Iyyaasunna gelisseeddino;
he dunkkaanii Daawite de7iyaa wodii
gakkanawukka hewaan de7eedda.

⁴⁶ Daawite Xoossaan sabetteedda; qassi Yay-
iqooba, Goday de7ana golliyaa keexxanaw Xoos-
saa woosseedda.

⁴⁷ Shin aw golliyaa keexxeeddawe Solomona.

⁴⁸⁻⁵⁰ “Shin nabii,

‘Goday, “Saluu ta kawutethaa oydiyaa;

sa7aykka ta gedi yedhdhiyaasaa.

Yaatina, taw ayaa mala golliyaa keexxanitee?

Woy taani shemppanasay haqanee?

Ha ubbabaa ta kushiyan medhhabeykkitaa?”
yaagee’
geeddawaadan, Ubbaappe Bolla Xoossay asay ke-
exxeedda golliyaan de7enna.

⁵¹ “Hinttenttu aybe morggii mino asee? Hint-
tenttu wozanay Xoossaa qaalaa akkanaw aybe
dammeeddawee? Hinttenttu haythaykka waani
tulleeddee? Ubba wode Geeshsha Ayyaanaassi
azazettennan ixxiita.

⁵²⁻⁵³ Nabatuwan hinttenttu aawatuu
yederssibeennawe oonee? Xoossaa Na7ay
Xilluu yaanawaa kasetiide odeeddawanttakka
wodheeddino. Ha77i hinttenttukka
kiitanchchatuwaa kushiyaappe Xoossaa higgiiyaa
akkiide azazettibeennawanttu, Xilluwaa aathi
immiide wodheeddita” yaageedda.

Isxxifaanoosa Shuchchan Dechchiide Wodheed- dino

⁵⁴ Unttuntu hewaa siseedda wode, barenttu
wozanaan Isxxifaanoosassi daro yiillotiide, bar-
enttu menttershshaa sa77iide naasseeddino.

⁵⁵ Shin Isxxifaanoosi barenan Geeshsha
Ayyaanay kumina, saluwaa pude caddi xeelliide,
Xoossaa bonchchuwaanne Yesuusi Xoossaappe
ushechcha baggan eqqeeddawaa be7eedda.

⁵⁶ Yaatiide, “Xeellite, taani saluu dooyettina,
Asaa Na7ay Xoossaappe ushechcha baggan
eqqeeddawaa be7ay” yaageedda.

⁵⁷ Kooshshaa dhoqqu oothi waassiidde,
barenttu haythaa tucciide, ittippe gidi aakko
woxxeeddino.

⁵⁸ Katamaappe gaxaa A kessiide, shuchchan caddeeddino. Markkatuukka barenttu mayuwaa kessiide, itti Saa7oola geetettiyyaa wodallaa matan wotheeddino.

⁵⁹ Isxxifaanoosi, “Ta Godaa Yesuusaa, ta shempu-waa akka” yaagiide xee-gishshin, untunttu shuchchan A dechchiino.

⁶⁰ He wode I gulbbatiide, bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Ta Godaw, ha nagaraa untunttoo atto ga” yaageedda. Hewaa giinne hayqqi aggeedda.

8

Saa7ooli Ammaniyaa Asaa Yedersseedda

¹ Saa7ooli Isxxifaanose hayquu lo77a gi akkeedda. He gallassi Yeerusalaa-men de7iyaa ammaniyaawanttu bolla wolqqaama yederssuum dendeedda; Yesuusi kiit-teeddawanttuppe attin, ammaniyaawanttu ubbatuu Yihudaa gadiyaaninne Sammaariyaa gadiyan laa-letteeddino.

² Xoossaa asatuu Isxxifaanoosa moogeeddino; qassi aw daro yeekkeeddino.

³ Shin Saa7ooli ammaniyaa asaa dhayissanaw baaxetee; ubbaa golliyyaa geli geliide, attuma asaanne macca asaa goochchi goochchiide, qasho golle yeddee.

Wonggalaa Mishiraachchuu Sammaariyan Odetteedda

⁴ Laaletteedda ammaniyaawanttu qaalaa odiide, ubbasaa beeddino.

⁵ Piliphphoosi Sammaariyaa katamaa wodhdhiide, Kiristtoosabaa asaassi odeedda.

⁶ Cora asay Piliphphoosi geeddawaa darissi akeekiide siseedda; I oothiyya malaataakka be7eedda.

⁷ Ayissi gooppe, iita ayyanatuu kooshshaa dhoqqu oothi haasayiidde, cora asaappe keseeddino; qassi cora sileeddawanttunne wobbatuu paxeeddino.

⁸ He katamaan asay daro nashetteedda.

⁹ Shin Simoona geetettiyaa itti bitani kase, barena wolqqaama gi kaayiiddi, Sammaariyaa asaa, “Laa have aybe oorathabee” giissiidde he katamaan de7eedda.

¹⁰ Guuthatethaappe doommiide, woggatethaa gakkanaw, asay ubbay, “Xoossaa wolqqay daro wolqqaamay hawaa” giide aabaa sisee.

¹¹ Daro wodiyaappe doommiide, kaayuwan Sammaariyaa asaa “Laa have ayba oorathabee” gisseedda diraw, asay aabaa sisee.

¹² Shin Piliphphoosi Xoossaa kawutethaabaanne Yesuusi Kiristtoosa sunthaabaa attumawanttussinne maccawanttussi mishiraachchuwaa odiidde, untuntu aabaa ammaniide xammaqetteeddino.

¹³ Qassi Simoonikka bare huuphew ammaniide xammaqetteeddawaappe guyyiyan, Piliphphoosanna ittippe de7iide, oosettiyaa malaataanne Xoossay ootheedda wolqqaama malaataa be7iide maalaletteedda.

¹⁴ Yesuusi kiittedda Yeerusalaamen de7iyaawanttu, Sammaariyaa asay Xoossaa qaalaa akkeeddawaa siseedda wode, Phexiroosanne Yohaannisa untuntukko yeddeeddino.

15 Phexiroossinne Yohaannisi wodhdhiide, ammaniyaawanttu Geeshsha Ayyaanaa akkana mala, untunttoo Xoossaa woosseeddino;

16 ayissi gooppe, Sammaariyaa asatuu Godaa Yesuusa sunthan xinqqataa xalalaa xammagetteeddawaappe attin, untunttuppe ittuwaa bol-laninne Geeshsha Ayyaanay wodhdhibeenna.

17 He wode Phexiroossinne Yohaannisi barenttu kushiya unttuntu bolla wothowaappe guyyiyaan untuntu Geeshsha Ayyaanaa akkeed-dino.

18 Yesuusi kiitteeddawanttu barenttu kushiya unttuntu bolla wothina, untunttoo Geeshsha Ayyaanay imetteeddawaa Simooni be7eedda wode, Phexiroosassinne Yohaannisassi miishshaa ahiide,

19 “Taanikka ta kushiya wothiyaa ubbay Geeshsha Ayyaanaa akkana mala, ha maataa tawukka immeerikkitee” yaageedda.

20 Shin Phexiroosi aw hawaadan yaageedda; “Neeni Xoossaa imotaa miishshaan shammanaw qoppeedda diraw, ne miishshay neenanna coo dhayo.

21 Ne wozanay Xoossaa sinthan suure gidenna diraw, new hawaan gishuu baawa.

22 Yaatowaappe guyyiyaan ha ne wozanaa iita qofaa diraw, nagaraappe simma; ooni eri ne wozanaan de7iyaa iita qofaa Xoossay atto gaanenttonne Xoossaa woossa.

23 Ayissi gooppe, neeni daro qanaatiyaa oyqqaade nagaraa qashuwan de7iyaawaa taani be7ay” yaageedda.

24 Hewaappe guyye Simooni Phexiroosassinne Yohaannisassi zaariide, “Hinttenttu geed-

dawaappe ittibaynne taana gakkenna mala, hintte taw Xoossaa woossite” yaageedda.

²⁵ Phexiroossinne Yohaannisi markkatteed-dawaappenne Godaa qaalaa odeeddawaappe guyyiyan, guyye Yeerusalaame simmeeddino; yaatiide Sammaariyan de7iyaa daro qeeri katamatuwaan mishiraachchuwaa qaalaa odeeddino.

Piliphphoosi Tophphiyaa Asaa Gideedda Shuufaa Xammaqeedda

²⁶ Godaa kiitanchchay Piliphphoosa, “Dendaade Yeerusalaameppe Gaaza afiyaa asi baynna mela sa7aa ogiyaakko ba; he ogii away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagganna de7ee” yaageedda.

²⁷ Piliphphoosi denddiide beedda. Hinddeko geetettiyaa Tophphiyaa kaatattissi biittaa mooddiyaa I miishshaa ubbaakka naagiyaa Tophphiyaa asa gideedda itti shuufay de7iyaawe goyinnanaw Yeerusalaame beedda.

²⁸ Paray goochchiyaa gaariyaan uttiide, Yeerusalaameppe guyye simmiide, nabiyyaa Isiyaasa maxaafaa nabbabee.

²⁹ Geeshsha Ayyaanay Piliphphoosa, “He gaariyaakko shiiqaade ittippe gida” yaageedda.

³⁰ Piliphphoosi woxxi yiide, nabiyyaa Isiyaasa maxaafaa shuufay nabbabishshin sisiide A, “Neeni nabbabiyaawaa akeekay?” yaageedda.

³¹ Shuufay, “Taw odiide akeekissiya asay baynnaan waaniide akeekettii?” yaageedda; qassi barenanna gaariyaan kesiide uttana mala, Piliphphoosa woosseedda.

³² Shuufay nabbabiyaa maxaafay
“Dorssaadan I shukettanaw laagettee.

Dorssa maray bare isikiyaa
qanxxiyaawaa sinthan co77u giyaawaadan,
ikka bare doonaa pokibeenna.

³³ I kawusheeddawaadan aw xillo pirdday dhay-
eedda.

Yesuusa de7uu ha sa7aappe pude
akettidiggeedda diraw,
A zariyaabaa oonee odanawe?”
yaageedda.

³⁴ Shuufay zaariide Piliphphoosaw, “Nabii
hawaa oowaa odii? Barebaa odiyee woy hara
asaabaa odii? Taw odaarikkii” yaageedda.

³⁵ Piliphphoosi zaariide, Xoossaa maxaafaa
I nabbabiyaasaappe doommiide, Yesuusabaa
mishiraachchuwaa qaalaa aw odeedda.

³⁶ Unttuntu ogiyaa oyqqi biidde, haathay
de7iyaasaa gakeeddino; shuufay, “Haathaa
hawaa be7a; xammaqettiyaawaa taana
diggiyaawe ayee?” yaageedda.

³⁷ Piliphphoosi A, “Neeni ne kumentha
wozanaappe ammanooppe, danddayaa”
yaageedda.

I zaariide, “Yesuusi Kiristtoosi Xoossaa Na7aa
gidiyaawaa taani ammanay” yaageedda.

³⁸ Gaari eqqana mala shuufay azazina, inne
Piliphphoosi laa77atuu duge wodhdhiide,
haathan gelina Piliphphoosi A xammaqeedda.

³⁹ Unttuntu haathaappe gaxaa keseedda wode,
Godaa Ayyaanay Piliphphoosa liphphi udiide,

afi aggeedda; laa7ethuwaa shuufay Piliphphoosa be7ibeenna; shin bare ogiyaa nashettiide beedda.

⁴⁰ Piliphphoosi bare huuphew Azoxxoosan de7iyaawaa ereedda; qassi Qiisaariyaa yaana gakkanawukka, katamaa ubbaan yuuyyiidde mishiraachchuwaa qaalaa odee.

9

Saa7ooli Kiristtoosan Ammaneedda (Kit 22:6-16; 26:12-18)

¹ Shin Saa7ooli Godaa kaalliyaawantta wodhanaw manddiide, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaakko beedda.

² Yaatiide Godaa ogiyaa kaalliyaa asatuwaa maccawanttanne attumawantta demmooppe, qachchiide Yeerusalaame ahanaw, Damasqqon de7iyaa Ayihuda woosa golletoo dabidaabbiyaa xaafanaw A woosseedda.

³ I biidde, Damasqqo katamaa gakkana matoode, qoppennaan saluwaappe wolqqaama poo7uu A yuushshuwaa ubbaani poo7eedda.

⁴ Saa7ooli sa7aan kunddi uttina, “Saa7oolaa Saa7oolaa, ayissi Taana waayissay?” giyaa qaalaa siseedda.

⁵ Saa7ooli, “Ta Godaw, neeni oonee?” yaagiide oochheedda.

Yesuusikka, “Taani neeni yederssaadde de7iyaa Yesuusa.” yaageedda.

⁶ Shin Saa7ooli kokkoriiddinne maalalettiidde, “Ta Godaw, taani ayaa oothanaadan koyyay?” yaageedda.

Goday A, “Denddaade katamaa gela; neeni oothanaw bessiyaabay new yaani odettanawaa” yaageedda.

⁷ Saa7oolanna ogiyaan biyaa asatuu aynne haasayennan eqqi aggiide, kooshshaa sisiino; shin oonanne be7ibeykkino.

⁸ Saa7ooli sa7aappe denddina, A ayfii doyetteedda wode, aynne xeellanaw danddayibeenna; hewaa diraw, untunttu A kushiyaay oyqqi goochchiidde, Damasqqo gelisseeddino.

⁹ Heezzu gallassa gakkanawukka I xeellibeenna; aynne mibeenna; ayaanneekka ushibeenna.

¹⁰ Damasqqon itti Hanaaniyaa giyaa kaalliyaaawe de7ee; Goday saxaan A, “Hanaanew” yaageedda.

Hanaanii, “Ta Godaw, hawaan de7ay” yaageedda.

¹¹ Goday A, “Denddaade Suure geetettiyaay ogiyaa baade, Yihudaa soyin itti Saa7oola giyaa Xersseeseppe yeedda bitaniyaa koyya; ayissi gooppe, I woossee.

¹² Qassi Hanaaniyaa giyaa bitani geliide, Saa7ooli laa7enthuwaa xeellanaadan, bare kushiyaay A bolla wothiyaawaa saxaan be7eedda” yaageedda.

¹³ Hanaanii zaariide, “Ta Godaw, Yeerusalaa-men ne geeshsha asaa bolla he bitani ay keena iitabaa ootheeddentto, taani daro asaappe sisaaddi.

¹⁴ Qassi Damasqqon ne sunthaa xeesiyaawantta ubbaa qachchanaw, qeesatuwaa kaappatuu aw maataa immeeddino” yaageedda.

¹⁵ Shin Goday A, “Saa7ooli Ayihuda gidenna asaa sinthan, kaatatuwaa sinthaaninne Israa7eeliyaa asaa sinthan, Ta sunthaa erissanawunne Taw oothanaadan dooretteedda miishshaa gidiyaa diraw, neeni ba.

¹⁶ Ayissi gooppe, Ta sunthaa diraw, I ayikeenaa waayyettanaw bessintto, Taani A bessana” yaageedda.

¹⁷ Hanaanii biide, soy geliide, bare kushiyyaa Saa7oola bolla wothiide, “Ta ishaw Saa7oolaa, neeni yiyaa ogiyaan new beetteedda Yesuusi, neeni xeellana malanne Geeshsha Ayyaanay neenan kumana mala, taana kiitteedda” yaageedda.

¹⁸ Ellekka, ayentto poquwaa malay Saa7oola ayfiyaappe wodhdhina, Saa7ooli laa7enthuwaa xeelleedda; qassi denddiide xammaqetteedda.

¹⁹ Qumaa miide minetti, Damasqqon de7iyaa kaalliyaaawanttunna amareedda gallassaa gami77eedda.

Saa7ooli Damasqqon Tamaarisseedda

²⁰ Ellekka, “Yesuusi Kiristtoosi Xoossaa Na7aa” yaagiide, Ayihuda woosa golletuwaan qaalaa odeedda.

²¹ Hewaa siseedda ubbay maalalettiide, “Hawe Yeerusalaamen Yesuusa sunthaa xeesiyaawantta dhayissiyaawaa gidennee? Qassi untuntta qachchiide, qeesatuwaa kaappatuwaa sintha afanaw yibeenneeyee?” yaageeddino.

22 Shin Saa7ooli qaalaa odiyaa oduu minni minni beedda; Yesuusi qassi Kiristtoosa gidiaawaakka I akeekissiide odeedda diraw, Damasqqon de7iyaa Ayihudatuu aw zaariyaawaa dhayeeddino.

23 Cora gallassaappe guyyiyan, Ayihudatuu shiqiide, Saa7oola wodhanaw zoretteeddino.

24 Shin Ayihudatuu barena wodhanaw qop-powaa Saa7ooli siseedda; untunttu A wodhanaw qammanne gallassi katamaa penggiyaa naagiino.

25 Shin kaalliyaawantta A gamma afide, dirssaa huuphiyaanna taayyiyaan duge wotheeddino.

Saa7ooli Yeerusalaamen Tamaarisseedda

26 Saa7ooli Yeerusalaame gakkeedda wode, kaalliyaawanttunna ittippe gaketanaw shiiqi be7eedda; shin kaalliyaawaa I gideeddawaa ubbay ammanennaan ixxiide, aw yayyeeddino.

27 Shin Barnaabaasi Saa7oola Yesuusi kiitteeddawanttukko afeedda; ogiyaan Godaa I waaniide be7eeddentto, aw Goday wooti haasayeeddentonne qassi Saa7ooli Damasqqon Yesuusa sunthan yayyennaan wooti qaalaa odeeddentto, untunttoo geeshshiide odeedda.

28 Saa7ooli Yeerusalaamen yuuyyiiddenne Godaa Yesuusa sunthan yayyennaan qaalaa odiide, Yesuusi kiitteeddawanttunna ittippe de7eedda.

29 Qassi Saa7ooli Giriike qaalaa haasayiyaa Ayihudatuwaanna haasayeenne palumettee; shin untunttu A wodhanaw koyyeeddino.

30 Ishatuu hewaa sisiide, Saa7oola duge Qisaariyaa afide, Xersseese yeddeeddino.

31 Yihudaan, Galiilaaninne Sammaariyan ubbaan de7iyaa ammaniyaa asatuu sarotethaan de7eeddino; qassi minneeddino; Godaassi yayyiyaawaaninne Geeshsha Ayyaanaa maaduwan geemettiidde, payduwankka dari dari beeddino.

Phexiroosi Lidiyaninne Yoophphen Tamaaris-seedda

32 Phexiroosi ubbasan yuuyyiidde, Liidaan de7iyaa geeshsha asatuwaakko qassi wodhdheedda.

33 Yaatiide hewaan hosppun laythaa siliide, arssaan gisiide de7iyaa itti Eeniya giyaa bitaniyaa demmeedda.

34 Phexiroosi Eeniya, “Eenaw, Yesuusi Kiristoosi neena pathee; denddaade ne hiixaa yegga” * yaageedda. Hewaappe guyye ellekka denddi eqqeedda.

35 Liidaaninne Saaronan de7iyaa asay ubbay Eeniya be7iide, Godaakko simmeeddino.

36 Yoophphe katamaan itti Xaabito geetettiya ammanewunna de7aw; Xaabito guussay Giriike qaalaan Dorqqo giyaawaa. Iza bare de7eedda wodiya ubbaan lo77obaa oothaaddenne hiyyeesaa maaddaadde de7aw.

37 He wode iza harggaade hayqqina, asay izi anhaa meecciide, pooqiyaa pude kessiide gisisseedda.

38 Liiday Yoophphessi mata; kaalliyaawanttu Phexiroosi Lidiyan de7iyaawaa Yoophphen sisiide, “Hayyanaa nuukko ellekka jaarikkii”

* **9:34** *hiixaa yegga*: Hawaa guussay meetettiyaabaa giigissa guussaa.

yaagiyaa kiitaa laa77u asatuwaa bolla aakko kiitseeddino.

³⁹ Hewaappe guyye Phexiroosi denddiide, untuntunna bi gakkina, pooqiyaa pude A kessiide, kifiliyaa gelisseeddino. Asini bayna am77e maccawanttu ubbay yeekiidenne Dorqqa untuntunna de7iyaa wode ootheedda qamishatuwanne mayatuwaa ubbaa Phexiroosa bessiide, A yushshuwaan yuuyyi aadhdiide eqqeeddino.

⁴⁰ Phexiroosi untuntunna ubbaa kare kessiide, gulbbati Xoossaa woosseedda; qassi anhaakko simmiide, “Xaabitee, dendda” yaageedda; Xaabitakka bare ayfiyaa dooyya Phexiroosa be7aade, dhogga uttaaddu.

⁴¹ Phexiroosi izo bare kushiyan maaddiide, denthi esseedda; hewaappe guyyiyan, ammaniyaawanttanne asini bayna am77e maccawantta xeesiide, paxeeddawunno untuntunna immeedda.

⁴² Ha yewuu Yoophphe katamaa ubbaan laaletina cora asay Godaa ammaneeddino.

⁴³ Phexiroosi Yoophphen itti Simoona giyaa galbaa qaaciyaawaanna daro wodiya gami77eedda.

10

Phexiroosanne Qornneliyoosa

¹ Qiisaariyaan “Xaalatuwaa Olaa asatuwaa” geetettiyaa olanchatoo itti xeetatuwaa kaappuu Qornneliyoosa giyaawe de7ee.

² Qornneliyoosi Xoossaa loythiide ammaniyaa asanne, bare soy asaa ubbaanna ittippe Xoossaassi goyinniyaa asa; Ayihuda

hiyyeesaakka I daro maaddee; qassi Xoossaa ubba wode woossee.

³ Itti gallassi udduppu saatiyaa heeran, “Qornneliyoosa” giide xeesiyaa Xoossaa kiitanchchay barekko gelishshin, Qornneliyoosi saxaan geeshshiide be7eedda.

⁴ Qornneliyoosi yayyiide, kiitanchchaa caddi xeelliide, “Ta Godaw, I ayee?” yaageedda.

Kiitanchchay zaariide, hawaadan yaageedda; “Ne woosaynne neeni hiyyeesaa maaddiyawe Xoossaa sinthan hassayettanaw saluwaa beedda.

⁵ Ha77i Yoophphe asaa kiittaade, Phexiroosa geetettiyaa Simoona ahissa.

⁶ Phexiroosi abbaa doonan de7iyaa galbaa qaaciyaa Simoona gollen imathatethaani utteedda; neeni oothanaw bessiyaawaa I new odanawaa” yaageedda.

⁷ Qornneliyoosi barew odeedda kiitanchchay biina, bare qoomatuwaappe laa77atuwaanne Xoossaassi goyinniyaa bareppe shaakettenna wottaaddaratuwaappe ittuwaa xeesiide,

⁸ untunttoo ubbabaa odiide, untuntta Yoophphe kiitteedda.

⁹ Wonttetha gallassi untunttu biide, Yoophphe katamaakko matishshin, Phexiroosi usup-pun saatiyaa heeran golliyya bollan dembbayiide ootheeddasaa Xoossaa woossanaw keseedda.

¹⁰ Qassi koshattiide, qumaa maanaw koyy-eedda; shin qumay ka77ishshin, saxaa be7eedda.

¹¹ Saluu dooyettina, wolqqaama mayuwaa malatiyaabay oyddu bagganna oyqettiide, sa7aan wodhdhishshin, Phexiroosi be7eedda.

12 Hewaan oydu gediyaanna de7iyaa mehii, do7ay, shooshshay, zariinne kafuu ubbay de7ee.

13 “Phexiroosaa, dendda eqqaade shukka ma” giyaa qaalay aakko yeedda.

14 Shin Phexiroosi, “Ta Godaw, hanenna! Taani tunabaanne sheneyiyaabaa ubbakka ma erikke” yaageedda.

15 Qassi laa7enthuwaa, “Xoossay geeshsheed-dawaa neeni tunissoppa” giyaa qaalay aakko yeedda.

16 Heezzu gede hewaadan geedda; hewaappe guyyiyan, ellekka he wolqqaama mayuwaa malatiyaawe pude saluwaa aketti aggeedda.

17 Phexiroosi bare be7eedda saxaa bilethay ayaa gidanddeeshsha? Yaagiide, bare wozanaa gidдон, “Laa hawe ayee?” giishshin, Qornneliy-oosi kiitteedda asatuu Simoona golli de7iyaasaa koyyiidde, A penggiyaan eqqeeddino.

18 Barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Phexiroosa geetettiyaa Simoona giyaa imathay hewaan de7ii?” yaagiide oochcheeddino.

19 Phexiroosi saxaan be7eeddabaa akeekanaw qofaan sheekkide7ishshin, Geeshsha Ayyaanay A, “Be7a, heezzu * asatuu neena koyyiino;

20 denddaade wodhdha; Taani untuntta ki-itteedda diraw, sidhennaan untuntunna ba” yaageedda.

21 Phexiroosi asatuwaakko wodhdhiide, “Hint-tenttu koyyiyaawe taana. Ayaa akkana yeeddi-tee?” yaageedda.

* **10:19** *heezzu*: Itti itti maxaafatuu coraa giino; itti maxaafay laa77uu yaagee.

²² Unttuntu, “Xoossaassi yayyiyaa xilluu Ayihuda asaa ubbaan daro bonchchettedda xeatatuwaa kaappuwaa Qornneliyoosi, neena bare soy afissiide, qaalaa neeppe sisana mala, Xoosaa geeshsha kiitanchchay aw odedda” yaageed-dino.

²³ Phexiroosi asatuwaa immatha udi shoobanaw soy mokkeedda.

Wonttetha gallassi, denddiide untuntunna beedda; Yoophphe katamaan de7iyaa ishatuwaappe ittu ittu aananna ittippe beeddino.

²⁴ Wonttetha gallassi, Qiisaariyaa gakkeeddino; Qornneliyoosi bare dabbatuwanne bare laggethatuwaa ittippe xeesi shiishshiide, Phexiroosa naagee.

²⁵ Phexiroosi gelana hanishshin, Qornneliyoosi aananna gakettiide, A sinthan kunddiide, aw goyinneedda.

²⁶ Shin Phexiroosi, “Dendda! Taanikka ta huuphew asa” yaagiide A dentheedda.

²⁷ Phexiroosi Qornneliyoosanna haasayiide, soy geleedda; I geliyaa wode cora asay shiiqeed-dawaa demmiide,

²⁸ asaa, “Ayihuda asay hara zariyaanna ittipetethaan de7anaw, woy gakettanaw woga giden-nawaa hintte huuphew eriita; shin taani oonanne tunaa woy sheneyiyaabaa geenna mala, Xoosay taana besseedda.

²⁹ Hewaa diraw, hintte taw kiittina, palumay baynnaan yaaddi. Ha77i, “Taana ayissi ahisseedditee?” yaagaade hinttentta ochchay” yaageedda.

³⁰ Qornneliyoosi hawaadan yaageedda; “Taani

hachche oyddu gallassaappe kase ha saatiyaan udduppu saatiyaa woosaa ta soyin Xoossaa woosishshin, pholqqiyaa mayuwaa mayyeedda asay ta sinthaan eqqiide,

³¹ taana, ‘Qornneliyoosa, Xoossay ne woosaa siseedda; neeni hiyyeesaa maaddiyaawaakka hassayeedda.

³² Simmi asaa Yoophphe kiittaade, Simooni Phexiroosa giyaawaa xeesissa; Simooni Phexiroosi Simoona giyaa galbbaa qaacciyaawaa gollen abbaa doonaan imathatethaa utteedda’ yaageedda.

³³ Hewaa diraw, taani neekko ellekka kiittaaddi; neeninne yaadde loythaadda; simmi neeni nuussi odanaw Xoossay neena azazeeddawaa ubbaa sisanaw ha77i nuuni ubbay hawaan Xoossaa sinthan de7eetto” yaageedda.

Phexiroosa Haasayaa

³⁴⁻³⁵ Phexiroosi haasayaa hawaadan yaagi doommeedda; “Xoossay asaa som77iyaa xeellenna; shin gade ubbaan barew yayyiyaawaanne xillo oosuwaa oothiyaawaa galatiyaawaa taani tumu akeekaaddi.

³⁶ Xoossay asaa ubbaa Godaa, Yesuusi Kiristoosa bagganna, sarotethaa odiidde, ha wongalaa mishiraachchuwaa Israa7eeliyaa asaassi kiitteeddawaa hinttenttu eriita.

³⁷ Yohaannisi qaalaa odeedda xinqqataappe guyyiyan, Galiilaappe doommiide, Yihudaa gadiyaa ubbaan haneeddawaa hintte eriita.

³⁸ Xoossay Naazireetiyaa Yesuusa Geeshsha Ayyaanaaninne wolqqaan kuntheedda; Xoossay aananna de7iyaa diraw, lo77obaa I oothiiddinne xalahiyaa kaappuwaassi moodetteedda ubbaa pathiidde yuuyyeedda.

³⁹ “Ayihuda gadiyaaninne Yeerusalaamen I ootheedda ubbabaassi nuuni markka. Unttuntu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishi kaqqiide, A wodheeddino.

⁴⁰ Shin Xoossay hezzenthiyaa gallasan hayquwaappe A dentiide besseedda.

⁴¹ Xoossay koyro dooreedda markkatuwaa nuuna, A besseeddappe attin, asaa ubbaa gidenna; hayquwaappe I denddeeddawaappe guyyiyan, nuuni aananna meeddonne usheeddo.

⁴² Xoossay wonggalaa mishiraachchuwaa asaassi nuuni odanawunne, paxa de7iyaawanttu bollaninne hayqqeeddawanttu bollan pirddanaw I suntheeddawe Yesuusa gideeddawaa nuuni markkattanaw nuuna azazeedda.

⁴³ Xoossay aani ammaniyaa ubbaa nagaraa A sunthan atto gaanawaa nabatuu ubbatuu markkattiino” yaageedda.

Ayihuda Gidenna Asatuu Ammaniide Geeshsha Ayyaanaa Akkeeddino

⁴⁴ Phexiroosi biro he yewuwaa odishshin, qaalaa sisiyaa ubbaa bolla Geeshsha Ayyaanay wodhdhii aggeedda.

⁴⁵ Phexiroosanna Yoophpeppe yeedda, ammaniyaa qaxxaretteedda Ayihuda ubbatuu Ayihuda gidennawanttu bollankka Geeshsha Ayyaanaa imotay gukkeedda diraw maalaletteeddino.

⁴⁶ Ayissi gooppe, untuntu dumma dumma qaalaan haasayishshininne Xoossaa darotethaa sabbishshin siseeddino.

He wode Phexiroosi zaariide,

⁴⁷ “Hawanttu qassi nuunaadan Geeshsha Ayyaanaa akkeeddawanttu xammaqet-tennaadan, haathaa untunta digganaw danddayiyaawe oonee?” yaageedda.

⁴⁸ Untuntu Yesuusi Kiristtoosa sunthan xammaqettana mala, untunta azazeedda; hewaappe guyyiyan, untuntu barenttunna amareedda gallassaa uttana mala, A woosseeddino.

11

Phexiroosi Ayihuda Gidenna Asaappe Amma-needdawanttu Soy Ayaw Geleeddentto Odeedda

¹ Yesuusi kiitteeddawanttunne Yihudaa ubbaan de7iyaa ishatuu, Ayihuda gidennawanttukka Xoossaa qaalaa akkeeddawaa siseeddino.

² Phexiroosi Yeerusalaame beedda wode, qaxxarettedda asatuu aananna palumettiide,

³ A, “Neeni qaxxarettibeennawanttukko gelaade, untuntunna qumaa maadda” yaageeddino.

⁴ Shin Phexiroosi haneeddawaa koyruwaappe doommiide, maaran maaran hawaadan yaaggiide odeedda;

⁵ “Taani Yoophphe katamaan Xoossaa woossishshin, taani ayyaanaani gidaade saxaa be7aaddi; wolqqaama mayuwaa malatiyaawe oyddu bagganna oyqettiide, saluwaappe wodhdhiide, taakko yeedda.

⁶ Hewaa gidduwaa taani cadda xeelliyaa wode, oyddu gedi de7iyaa mehiyaa, du7aa, shooshshaa, zariyaanne kafuwaa be7aaddi.

⁷ Qassi, 'Phexiroosaa, dendda; shukka ma' giyaa qaalaa taani sisaaddi.

⁸ "Shin taani, 'Ta Godaw, hanenna! Tunabay woy sheneyiyaabay ubbakka ta doonaakko shiiqi erenna' gaaddi.

⁹ "Qaalay saluwaappe laa7ethuwaakka, 'Xoos-say geeshsheeddawaa neeni tunaa gooppa' yaagi-ide taw zaareedda.

¹⁰ "Hewe heezzu gede hanina, wurssethaan ub-babay saluwaa pude gooshetteedda.

¹¹ He man77iyankka heezzu asatuu Qiisaariyaappe taakko kiitettiide, taani de7iyaa golliyaa gakkii aggeeddino.

¹² Taanikka sidhennaani untuntunna baana mala, Geeshsha Ayyaanay taw odeedda. Qassi ha usuppun ishatauu Yoophpheppe taananna Qiisaariyaa biina, nuuni Qornneliyoosa soy geleeddo.

¹³⁻¹⁴ Kiitanchchay bare soyin eqqiide barena, 'Phexiroosa geetettiyaa Simoona xeesanaw asaa Yoophphe kiitta; neeninne ne golle asay ubbay attiyaa qaalaa I new odanawaa' geeddawaa Qornneliyoosi wooti siseeddentto, nuussi odeedda.

¹⁵ "Taani haasayanaw doommiyaawan Geeshsha Ayyaanay koyro nu bolla wodhd-heeddawaadan, untuntu bollaakka wodhdhii aggeedda.

¹⁶ Goday, 'Yohaannisi haathan xammaqeedda; shin hinttenttu Geeshsha Ayyaanaan xammaqetanita' yaageedda qaalaa taani hassayaaddi.

17 Xoossay nuussi Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammaneeddawanttussi immeedda imotaa malaa Ayihuda gidennawanttookka qassi immooppe, simmi Xoossaa digganaw taani oonee?” yaageedda.

Ammaniyaawanttu Kiristtaane Geetetteeddino

18 Unttuntu hawaa siseedda wode barenttu palumaa aggiide, “Yaatina, Xoossay Ayihuda gidennawanttukka qassi nagaraappe simmiide de7anaadan, untunta qaadeedda” yaagiide Xoossaa galateeddino.

19 Isxxifaanoosa bolla gakkeedda waayyiyaa geeduwan laaletteedda ammaniyaawanttu qaalaa Ayihudatuwaa xalalaappe attin, haraassi ittuwaassinne odennaan, Pinqqe, Qophiroosanne Anxxookiyaa gakkanaw yuuyyeeddino.

20 Shin Qophiroosappenne Qereenappe yeedda itti itti ammaniyaa asatuu Anxxookiyaa biide, Godaa Yesuusa wonggalaa mishiraachchuwaa odidde, Giriike asaassikka * odeeddino.

21 Godaa wolqqay untuntunna de7ee; qassi cora asay ammaniide, Godaakko simmeeddino.

22 Ha yewuu Yeerusalaamen de7iyaa ammaniyaa asaassi sisettina, ammaniyaa asay Barnaabaasa Anxxookiyaa kiitteedda.

23 Barnaabaasi Anxxookiyaa beedda wode, Xoossaa aadho keekatethaa oosuwaa be7iide nashetteedda; untuntu ubbay Godan barenttu kumentha wozanaappe minni de7anaadan, untunta zoreedda.

* **11:20** *Griike asaa:* Hawaa guussay Griike qaalaa haasayiyaa Ayihude woy hara asaa.

²⁴ Ayissi gooppe, Barnaabaasi Geeshsha Ayyaanaynne ammanuu kumeedda lo77o asaa; he gaasuwan cora asay Godaakko yeeddino.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Barnaabaasi Saa7oola koyyanaw Xersseese beedda.

²⁶ Yaatiide Saa7oola demmeedda wode, Anxxookiyaa aheedda. Barnnaabaasinne Saa7ooli ammaniyaa asaanna itti laythaa kumenthaa uttiide, cora asaa tamarisseeddino; kaalliyaa wanttu Anxxookiyan Ammaniyaa asaa geetettiide, koyro xeesetteeddino.

²⁷ Nabatuu Yeerusalameppe Anxxookiyaa he wode wodhdheeddino.

²⁸ Unttuntu gidloppe Agaaboosa giyaawe denddiide, sa7aa ubbaan wolqqaama koshay denddanawaa Ayyaanaa wolqqaan timbbitiyaa odeedda; hewe haneeddawe Qalawudeyoosa kawutethaa wodiyaana.

²⁹ Kaalliyaa wanttu huuphiyan huuphiyan barenttu wolqqa keena miishshaa kessiide, Yihudaan de7iyaa barenttu ishatuwaassi maaduwwa yeddanaaw qofaa qachcheeddino.

³⁰ Unttuntu hewaadan oothiide, miishshaa Barnaabaasa bollaninne Saa7oola bolla woosa golle cimatao yeddeeddino.

12

Woosa Gollen Wolqqaama Iita Yedesay Doommeedda

¹ Kaatiyaa Heroodise * he wode woosa golle asaappe amareeddawantta waayissuwaa doommeedda.

² Yohaannisa ishaa Yayiqooba mashshaan wodhisseedda.

³ Hewe Ayihudatuwaa nashechcheeddawaa be7iide, gujji Phexiroosakka oyqqeedda; hewe Maagage Ukithaa Baalaa bonchchiya gallassatuwana.

⁴ Phexiroosa oyqqiide qachcheedda. Paasigaa Baalaa Bonchchiya gallassatuwaappe guyyiyan, gade asaa sintha aathanaw qoppiide, oyddu oyddu wottaaddaratuu A naaganaadan, tammanne usuppun wottaaddaratuwaassi aathiide immeedda.

⁵ Hewaa diraw, Phexiroosi qasho golliyaan naagetee; shin woosa golle asay aw minissiide Xoossaa woossee.

Kiitanchchay Phexiroosa Qasho Golleppe Kesseedda

⁶ Heroodise Phexiroosa asaa sintha aathanaw qoppanaappe kase qamma, Phexiroosi laa77u santhalataan qashettiide, laa77u wottaadaratuwaappe gidduwan gemi77isheedda; naagiyaawanttukka qasho golle penggiyaan eqqiide naagiino.

⁷ Akeekennaan de7ishshin, Godaa kiitanchchay hewaan eqqi aggeedda; qasho gollenkka poo7uu poo7ii aggeedda. Kiitanchchay Phexiroosa miyyiyaa dechchi beegothiide A, “Elle dendda”

* **12:1** *Heroodisa:* Hawaa guussay Heroodise Agriiphpha koyruwaa gidiide, Paalestine giyaa gadiyaa ubbaa mooddiyaawaa. Hewenneekka wogga Heroodise heezzetha yeletaa. **12:4** Kes 12:1-27

yaageedda; he man77iyankka santhalatay A kushiyaappe wodhdhii aggeedda.

⁸ Kiitanchchay A, “Ne suriyaa dancca; ne caammaakka wotha” yaagina, Phexiroosi hewaadan ootheedda; kiitanchchay, “Ne mayuwaa mayyaade taana kaalla” yaageedda.

⁹ Phexiroosi qasho golliyaappe kesiide, kiitanchchaa kaalleedda; aw saxaa be7iyaawaa malateeddappe attin, kiitanchchay oothiyaabay tuma gideeddawaa eribeenna.

¹⁰ Kiitanchchayenne Phexiroosi koyro wottaaddaraappenne laa7entho wottaaddaraappe aadhdhiide, katamaa afiyaa birataa penggiyaakko gakkeeddino; penggiikka untunttoo barekka dooyetti aggeedda; untunttu kesiide itti ogiyaanna biishshin, kiitanchchay ellekka Phexiroosappe shaaketti aggeedda.

¹¹ Phexiroosi barena gakkeeddabaa akeekiide, “Taana Goday bare kiitanchchaa kiittiide, Heroodisa kushiyaappenne Ayihuda asay naagi utteedda ubbabaappe ashsheeddawaa ha77i tumu eraaddi” yaageedda.

¹² I hewaa akeekedda wode, cora asay ittippe shiiqiide Xoossaa woossiyaasaa, Marqqoossa giyaa Yohaannisa dayi Mayraami soy

¹³ biide penggiyaan xeesina, itti Roodo giyaa ashikkaratta dooyyanaw yaaddu.

¹⁴ Rooda Phexiroosa qaalaa gideeddawaa ereedda wode, barena nashechchina, penggiyaa dooyennan guyye woxxaadde, Phexiroosi karen eqqeeddawaa asaassi odaaddu.

¹⁵ Asay izo, “Hanne, neeni gooyaa” yaageedda. Rooda Phexiroosa gideeddawaa geeshshaade

odaaddu. Unttuntu, “Hewe A kiitanchchaa” † yaageeddino.

¹⁶ Shin Phexiroosi karen xeesiide aggennaan ixxina, asay kariyaa dooyyi, A be7iide maalalet-teeddino.

¹⁷ Shin untuntu co77u gaana mala, Phexiroosi bare kushiyan xorssiide, Goday qasho golliyaappe A wooti kesseeddentto, untunttoo qonccissi odiide, “Hawaa Yayiqoobassinne ‡ ishatuwaassi § odite” giide, kesi harasaa beedda.

Heroodisa Hayquwaa

¹⁸ Sa7ay wontteedda wode, Phexiroosi haqa bidiggeeddentto giina wottaaddaratuwaa gidдон daro walassay keseedda.

¹⁹ Heroodise Phexiroosa koyyishshin, I dhayeedda wode, naagiyaawantta qoriide, untuntta wodhana mala azazeedda; hewaappe guyyiyan, Yihudaappe Qiisaariyaa wodhdhiide, hewaan amareedda wodiyaatteedda.

²⁰ Heroodise Xiiroosa asaassinne Sidoonaa asaassi loythi hanqqetteedda; untuntu gade asay kathaa Heroodisa gade asaappe demmiyaa diraw, untuntu ittippe gidiide, A golliyaa kaappuwaa Bilasxxoosa barenttu bagga oothiide, sigettana mala woossanaw Heeroodisakko beeddino.

²¹ Heroodise sunthetteedda gallassi, bare kawutethaa mayuwaa mayyiide, kawutethaa oydiyan uttiide, asaassi haasayeedda.

† 12:15 A kiitanchchaa: A naagiya kiitanchchaa gidennaan aggenna guussaa. ‡ 12:17 Yayiqooba: Godaa ishaa. § 12:17 ishatuwaassi: Ammaniya haratuwaassi.

²² Asay, “Hawe Xoossaa qaalaa; asaa qaalaa gidenna” yaagiide kooshshaa dhoqqisside haasayeedda.

²³ Heroodise Xoossaa bonchchibeenna diraw, he man77iyankka Godaa kiitanchchay A dechchina, guxuniyan meetettiide, hayqqi aggeedda.

²⁴ Shin Xoossaa qaalay dicceenne dar dar bee.

²⁵ Barnnaabaasinne Saa7ooli barenttu oosuwaa poliide, Marqqoossa giyaa Yohaannisa barenttunna akkiide, Yeerusalaameppe simmeeddino.

13

Barnnaabaasinne Saa7ooli Geeshsha Ayyaanay Doorina, Tamarissanaw Kiitetteeddino

¹ Anxxookiyan de7iyaa ammaniyaa asaa gidдон nabatuunne tamaarssiyaawanttu de7iino; untuntukka Barnaabaasa, Karethaa giyaa Simoona, Qereenappe yeedda Luuqiyoosa, gadiyaa mooddiyaa Heroodisanna * diccedda Minaahanne Saa7oola.

² Unttuntu Godaassi goyinnishshinanne xoomishshin, Geeshsha Ayyaanay, “Taani xeeseedda oosuwaassi Barnnaabaasanne Saa7oola taw dummayite” yaageedda.

³ Unttuntu xoomeeddawaappenne woosseeddawaappe guyyiyan, barenttu kushiya Barnaabaasa bollaninne Saa7oola bollan wothiide, unttunta yeddeeddino.

* **13:1** *Heroodisa*: Herood Anttiphaasa geetettiyaa wogga Heroodise na7aa. Hewenneekka Galiilaa giyaa gadiyaa mooddiyaawaa. Luq 3:1 xeellite.

*Barnnaabaasinne Saa7ooli Qophiroosa Beed-
dino*

⁴ Hewaa diraw, Geeshsha Ayyaanay untuntta kiittina, Seeluugiyyaa wodhdheeddino; hewaappe wonggiriyaan geliide, Qophiroosa haathaani doo-detteeddasaa beeddino.

⁵ Unttuntu Silmaana gakkiiide, Ayihuda woosa golletuwaan Xoossaa qaalaa odeeddino; untuntta maaddanaw Yohaannisi † untuntunna de7ee.

⁶ Unttuntu Qophiroosa haathan doodetteedda sa7aa ubbaa Phaafu gakkanaw yuuyyiide, nabiyaa itti worddanchchaa, Ayihuda asaa Bar-Yesuusa giyaa shareechchuwaa demmeeddino.

⁷ He shareechchuu gadiyaa mooddiyaa Sarggiyoosa Phawuloosa giyaa akeekanchcha bitaniyaanna de7ee. Sarggiyoosa Phawuloosa Barnnaabaasanne Saa7oola barekko xeesiide, Xoossaa qaalaa sisanaw koyyeedda.

⁸ Shin shareechchuwaa Elimaasi (Giriike qaalaan hewe A sunthaa) gadiyaa mooddiyaawaa ammanuwaa digganaw koyyiide, unttuntu haasayaa phalqqeedda.

⁹ Shin Phawuloosa giyaa Saa7ooli barenan Geeshsha Ayyaanay kumina, shareechchuwaa caddi xeelliide,

¹⁰ A, “Laa ha xalahiyaa kaappuwaa na7aw, genetethay ubbayne iitatethay ubbay kumeeddawoo, xillotethaa ubbaa morkkew, Godaa ogiyaa suuriyaa geellayiyaawaa aggikkii?

† **13:5** *Yohaannisa*: Hara sunthay Marqqoossa. 12:12,25 xeellite.

11 Be7a; ha77i Godaa kushii ne bolla de7ee; neeni qooqa gidana; amareedda wodii gakkanaw, awaa poo7uwaa be7akka” yaageedda.

He man77iyankka shaannochchaynne dhumay A ayfiyaa goozzina, bare kushiyaa oyqqiide, kaaalethiyaa uraa koyyiidde yuuyyeedda.

12 He wode gadiyaa mooddiyaawe hewaa be7eedda wode, Goday tamarissiyaawaan maalalettiide ammaneedda.

Barnnaabaasinne Phawuloosi Phiisiidiyan De7iyaa Anxxookiyaa Beeddino

13 Phawuloosinne aananna de7iyaawanttu Phaafuppe denddiide, Phinifiliyan de7iyaa Phergge wonggiriyaan beeddino; Yohaannisi untuntuppe shaaketti, Yeerusalaame simmeedda.

14 Shin untuntu Pherggeppe aadhdiide, Phiisiidiyan de7iyaa Anxxookiyaa gakkeeddino; Sambbata gallasan Ayihuda woosa golle geliide utteeddino.

15 Muse higgiinne nabatuwaa maxaafay † nabbabetteeddawaappe guyyiyan, Ayihuda woosa golle kaappatuu, “Nu ishatoosaa minissiyaa qaalay hinttenttoo de7ooppe, asaw haasayerikkitee” yaagiide untunttoo kiitteeddino.

16 Phawuloosi denddi eqqiide, bare kushiyan xorssiide, hawaadan yaageedda; “Israa7eeliyaa asatoo, Xoossaassi yayyiyaawanttoo sisite.

17 Ha Israa7eeliyaa asaa Xoossay nu aawatuwa dooriide, Gibxe gadiyan imathatethaan untuntu

† 13:15 *Muse higgiyaanne nabatuwaa maxaafaa: Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa Maxaafaa.*

de7ishshin, untuntta corisseedda; bare wolqqaama wolqqaanikka Gibxe gadiyaappe untuntta kesseedda.

¹⁸ Bazzuwan oytamu laythaa keenaa nu aawatuwa I danddayeedda.

¹⁹ Kanaane giyaa gadiyan Ayihuda gidenna laappu kawutethaa dhayissiide, untunttu gadiyaa bare asaa laatisseedda.

²⁰ Hewaappe guyyiyan, nabiyaa Saameela wodiya gakkanaassi, oyddu xeetanne ishatamu laythaa keenaa daannatuwaa untunttoo immeedda.

²¹ Hewaappe guyyiyan, untunttu barenttoo kaatiyaa immana mala woossina, Xoossay Bi-iniyaama zariyaappe Qiisa na7aa Saa7oola oytamu laythaw kawutana mala, untunttoo immeedda.

²² Xoossay Saa7oola shaareeddawaappe guyyiyan, untunttu bolla Daawite kawutana mala, A dentheedda; Daawitebaa markkattiidde, 'Taani koyiyaa ubbabaa ta wozanaadan oothiyaa Issey na7aa Daawita demmaaddi' yaageedda.

²³ "Xoossay, 'Taani Daawita zariyaappe Israa7eeliyaa asaa ashshiyaawaa ahana' qaalaa geleeddawaadankka, Yesuusa aheedda.

²⁴ Yesuusi yaanaappe kase Israa7eeliyaa asay ubbay barenttu nagaraappe simmiide xammaqetana mala, Yohaannisi qaalaa odeedda.

²⁵ Qassi Yohaannisi bare oosuwaa wurssana haniidde asaa, ‘Taana oona giide qoppiitee? Taani hintte naagiyaawaa gidikke; shin be7ite, A gediya caammaa qashuwaakka gediyaappe billanaw taw bessennawe taappe guyyenna yee’ yaageedda.

²⁶ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Abraahaame zerethatoo, qassi hawaan Ayihuda gidennawanttoo Xoossaassi yayyiyaawanttoo, ha atotethaa qaalay nuussi kiitetteedda.

²⁷ Ayissi gooppe, Yeerusalaamen de7iyaa asaynne untuntu kaappatuu Yesuusanne Sambbata gallassaa ubbaan nabbabettiyaa nabatuwaa qaalaa akeekibeenna diraw, A bolla pirddiide, nabatuwaa qaalaa poleeddino.

²⁸ Yesuusa wodhissanaw itti gaasuukka untunttoo beettennaan ixxina, Philaaxoosi A wodhana mala woosseeddino.

²⁹ “Untuntu Yesuusabay Xoossaa Maxaafan xaafetteeddawaa ubbaa poleedda wode, masqqaliyaappe A wothiide moogeeddino.

³⁰ Shin Xoossay hayquwaappe Yesuusa den-theedda.

³¹ Hewaappe guyyiyan I barenanna Galiilaappe Yeerusalaame yeedda asatoo cora gallassaa beettedda untuntu ha77i aabaa asaassi markkattino.

³² “Xoossay nu aawatuwassi immana geedda wonggalaa mishiraachchuwaa nuuni hinttenttoo odeetto.

³³ Daawite Mazimuriyaa Maxaafaan laa7etho shemppuwaan,

‘Neeni Ta Na7aa.

Hachche Taani ne Aawuwaa gidaaddi’

geetettiide xaafetteeddawaadan, Xoossay Yesu-usa dentiide, nu aawatuwassi immana geeddawaa nuussi untuntu naanaassi poleedda.

³⁴ Laa7enthuwaa I hayqqenna mala, hayquwaappe A dentheeddawaassi Xoossay, ‘Taani Daawitew immana geedda ammanetteedda geeshsha anjuwaa hinttentoo immana’ yaagiide haasayeedda.

³⁵ Hewaa diraw, Mazimuriyaa Maxaafaan harasaan qassi, ‘Ne Geeshsha Na7aa anhaakka musissakka’ yaageedda.

³⁶ Ayissi gooppe, Daawite bare wodiyaan Xoos-saa qofaa ootheeddawaappe guyyiyan hayqqiide, bare aawatuwanna hayqqi museedda.

³⁷ Shin Xoossay hayquwaappe dentheeddawe musibeenna.

³⁸⁻³⁹ “Hewaa diraw, taanaadan ammaniyaawanttoo, nagaraa atto geetetteeddawe hinttentoo Yesuusa bagganna odetteeddawenne, Muse higgayan xillanaw hinttentoo danddayetenna ubbabaappe aani ammaniyaa ubbay xillanawe hinttentoo eretto.

⁴⁰ Hewaa diraw, nabatuu geeddawe hintte bolla gakkenna mala naagettite;

⁴¹ ‘Xoossay geeddabaa qilliicciyaawanttoo, be7ite; haray atto itti uray hinttentoo odintokka,

hintte ammanenna oosuwaa taani hinttentuu wodiyaan

oothiyaa diraw, poora giite; hayqqite’ geeddino” yaageedda.

⁴² Phawuloosinne Barnaabaasi Ayihuda woosa golliyaappe kesishshin, asay untuntta laa7enthuwaa Sambbatankka hewaa gujjiide odana mala woosseeddino.

⁴³ Shiiquu laaletteeddawaappe guyyiyan, cora Ayihudatuunne Ayihudatuwaa amanuwan geliide Xoossaw yayyiya coratuu, Phawuloosanne Barnaabaasa kaalleeddino; Yesuusi kiitteeddawanttu Xoossaa aadho keekatethaan minni de7ana mala, untunttoo odiide minisseeddino.

⁴⁴ Laa7enthuwaa Sambbataan amareedda asatuwaappe attin, katamaa asay ubbay Xoossaa qaalaa sisanaw shiiqeedda.

⁴⁵ Shin Ayihudatuu cora asaa be7eedda wode, Phawuloosa qanaateeddino; A haasayaa phalqqiide, A boreeddino.

⁴⁶ Phawuloosinne Barnaabaasi xaliide, “Xoossaa qaalay kasetiide hinttenttoo odettanaw koshshee; shin qaalaa hintte ixweedda dirawunne medhinaa de7uwaa akkanaw hinttenttoo bessenna giide, hintte hinttenttu huuphiyan pirddeedda diraw, be7ite, nuuni Ayihuda gidennawanttukko simmeetto.

⁴⁷ Ayissi gooppe, Goday nuuna,
“Asay ubbay hintte bagganna attana mala,
hinttentta taani Ayihuda gidennawanttoo
poo7uwaa oothaaddi’

yaagi azazeedda”
yaageeddino.

⁴⁸ Ayihuda gidennawanttu hewaa siseedda wode, nashettiide Xoossaa qaalaa bonchcheed-

dino; qassi medhinaa de7uwaassi dooretteedda ubbay ammaneeddino.

⁴⁹ Godaa qaalay he gadiyaa ubbaa gakteedda.

⁵⁰ Shin Ayihudatuu Xoossaw goyinniyyaa bonchchetteedda maccawanttanne katamaan de7iyaa wolqqaama asatuwaa Phawuloosa bollaninne Barnaabaasa bolla denthethina, asatuu untuntta yederssuwaa doommiide, barenttu gadiyaappe keseeddino.

⁵¹ Shin Yesuusi kiitteeddawanttu untuntta ixxiyaawanttussi malaata gidana mala, barenttu gediyaappe baanaa shociide, § Iqooniyoone katamaa beeddino.

⁵² Qassi Anxxookiyan de7iyaa kaalliyaawant-tunikka Geeshsha Ayyaanayenne nashechchay kumeedda.

14

Phawuloosinne Barnaabaasi Iqooniyoone Beeddino

¹ Kasewaadankka Phawuloosinne Barnaabaasi Iqooniyoonen Ayihudatuwaa woosa gollide, qaalaa odeeddino; hewaappe guyyiyan cora Ayihudatuunne Ayihuda gidennawanttu ammaneeddino.

² Shin ammanibeenna Ayihudatuu Ayihuda gidennawanttu wozanaa laammiide, ishatuwa bolla hanqqetheeddino.

³ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaan daro wodiyya gami77eeddino; untunttu Godaabaa yayyennaan odeeddino; Goday malaataanne oorathabaa untunttu oothana mala, untunttoo

§ 13:51 barenttu gediyaappe baanaa shociide: Hawe asay akkennaan ixxowaa bessiyaa ogiyaa.

wolqqaa immeeddawaan bare aadho keekatethaa qaalaabay tuma gideeddawaa markkattedda.

⁴ Shin katamaa asay shaaketti, baggay Ayihudatuwakko, baggay Yesuusi kiitteeddawanttukko simmeeddino.

⁵ Ayihuda gidennawanttunne Ayihudatu bar-enttu kaappatuwaanna ittippe Yesuusi kiitteeddawantta qohanawunne shuchchan caddanaw qoppedda wode,

⁶ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa eriide, Lisxxiraanne Derbbe geetettiyaa Liqaa7ooniyaa katamatuwaanne untunttu heeran de7iyaa gadiyaa bii aggeeddino;

⁷ hewaan wonggalaa mishiraachchuwaa odino.

⁸ Bare dayi uluwaappe yelettoodeppe doommiide, laa77u gedi silina, ubbakka hametenna itti bitani Lisxxiraan de7ee.

⁹ He bitani Phawuloosi odishshin sisee; Phawuloosi A caddi xeelliyaa wode, paxanaw aw amanuu de7iyaawaa be7iide,

¹⁰ kooshshaa dhoqqissiide A, “Sitti gaade ne gediyaan eqqa” yaageedda; guppi denddiide, hametaa doommeedda.

¹¹ Phawuloosi ootheeddawaa asay be7iide, bare kooshshaa Liqaa7ooniyaa qaalaan dhoqqu oothiide, “Xoossatuu asaa malatiide nuukko wodhdeeddino” yaageedda.

¹² Asay Barnaabaasa, “Diyaa” * giide, Phawuloosi haasayaassi waannatiyaa diraw, A, “Her-

* **14:12** *Diyaa*: Guussay Griikatuwaa xoossatuwaa ubbatuwaappe bolla geetetti paydettiyaa untunttu eeqaa.

meesa” giide suntheedda.

¹³ Geeshsha Golli katamaa matan de7iyaa Diyaa geesaynne asay korumatuwaanne darii lo77iyaa ciishshatuwaa Yesuusi kiitteeddawanttussi yarshshuwaa yarshshanaw koyyiide, penggiyaa aheeddino.

¹⁴ Shin Yesuusi kiitteedda Barnnaabaasinne Phawuloosi hewaa siseedda wode barenttu mayuwaa peedhiide, asaa giddo woxxiidde,

¹⁵ barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, hawaadan yaageeddino; “Asaw, hawaa ayissi oothiitee? Nuunikka hinttenttuwaadan medhettedda asaa; ha pathenna yewuwaappe saluwaanne sa7aa, abbaanne untunttu gidдон de7iyaa ubbabaa medhdheedda de7uwaa Xoossaakko hintte simmana mala, hinttenttoo nuuni wongalaa mishiraachchuwaa odeetto.

¹⁶ I beni asaa zerethay ubbay barenttu ogiyaa baana mala yeddii aggeedda.

¹⁷ Hinttenttoo iraa saluwaappe bukisseedda; kathaakka I wodiyaan immeedda; qassi qumaa immiide, hinttentta loythi nashechchee; yaatiide hinttenttoo lo77obaa oothiide, ubba wodekka barew markkaa dhayibeenna” yaageeddino.

¹⁸ Yesuusi kiitteeddawanttu hewaa giide, barenttoo asay yarshshenna mala, metootiide diggeeddino.

¹⁹ Anxxookiyaappenne Iqooniyooneppe yeedda Ayihudatuu asaa barenttu bagga zaariide, shuchchan Phawuloosa caddeeddino; untunttoo hayqqeeddawaa malatina, katamaappe karew A goochchi kesseeddino.

20 Shin kaalliyaawanttu A matan yuuyyi aadhdhiide eqqishshin, I denddiide, katamaa geleedda. Wonttetha gallassi Barinabaasanna ittippe Derbbe beedda.

Phawuloosinne Barnaabaasi Anxxookiyaa Simmeeddino

²¹⁻²² Unttuntu Deribe katamaan wonggalaa mishiraachchuwaa odiide, cora asay Yesuusa ammanana mala ootheeddawaappe guyyiyan, Lisxxiraa, Iqooniyoonenne Phiisiidiyan de7iyaa Anxxookiyaa simmeeddino; yaatiide hewaan kaalliyaawantta minissiiddenne unttuntu ammanuwan minni de7ana mala zoriidde, “Nuuni Xoossaa kawutethaa gelanaw loythi waayyettana bessee” yaageeddino.

²³ Qassi ammaniyaawanttoo de7iyaasan de7iyaasan cimatuwaa dooriide, xoomeeddawaappenne woosseeddawaappe guyyiyan, unttuntu ammaneedda Godaassi unttunta hadaraa immeeddino.

²⁴ Phiisiidiyaa gadiyaappe aadhdhiide, Phinifiyyaa yeeddino;

²⁵ Pherggen qaalaa odeeddawaappe guyyiyan, Axaaliyaa beeddino.

²⁶ Hewaappe unttuntu barenttu poleedda oosuwaa diraw, asay unttuntu hadaraa Xoossaa aadho keekatethaw immeedda Anxxookiyaa Markkabiyan simmeeddino.

²⁷ Anxxookiyaa gakkeedda wode ammaniyaasaa shiishshiide, Xoossay barenttunna ittippe ootheedda ubbabaanne, Ayihuda gidenna asay ammanana mala, unttunttoo penggiyaa dooyyeeddawaa, asaw odeeddino.

²⁸ Yaatiide hewaan kaalliyaawanttunna daro wodiya gami⁷⁷eeddino.

15

Yeerusalaame Shiiquwaa

¹ Itti itti asatuu Yihudaappe Anxxookiyaa wodhdhiide, “Muse wogaadan, hintte qaxxarettinawaa gidoope, attanaw danddaykkita” yaagiide ishatawaa tamarissuwaa doommeeddino.

² Phawuloosinne Barnaabaasi untuntunna darissi walaqettiide palumettina, Anxxookiyan de⁷iyaa itti itti hara asatuu he palumaa diraw, Phawuloosannanne Barinabaasanna Yeerusalaame biide, Yesuusi kiitteeddawantunne cimatuwaanna gaketanaw qofay qashettedda.

³ Ammaniyaa asatuu untuntta kiittiide ogiyaan maaddishshin, Ayihuda gidennawanttu Xoossaakko simmeeddawaa odiide, Pinqqiyaannanne Sammaariyaanna aadhdheeddino; hewe ishatawaa ubbaa loythi nashechchedda.

⁴ Unttuntu Yeerusalaame gakeedda wode, ammaniyaawanttu, Yesuusi kiitteeddawantunne cimatu untuntta mokkeeddino; Xoossay barenttun otheeddawaa ubbaa odeeddino.

⁵ Shin Parisaawatuwaa baggappe ammaneedda itti itti asatuu denddi eqqiide, “Hinttenttu untuntta qaxxaranawunne Muse higgiiyaa naagana mala azazanaw bessee” yaageeddino.

⁶ Yesuusi kiitteeddawantunne cimatu hewaa zorettanaw shiiqeeddino.

7 Loythi haasayeeddawaappe guyyiyan, Phexiroosi denddi eqqiide, untuntta hawaadan yaageedda; “Taanaadan ammaniyaawanttoo, Ayihuda gidennawanttu wonggalaa mishi-raachchuwaa qaalaa ta doonaappe sisiide ammanana mala, taana Xoossay hintte giddoppe beni dooreeddawaa hinttenttu eriita.

8 Asaa wozanaa eriyaa Xoossay Geeshsha Ayyaanaa nuussi immeeddawaadan, untunttookka immiide tumayeedda.

9 Unttuntu ammaneedda diraw, I unttuntu wozanaa geeshshiide, nu gidduwaaninne unt-tuntu gidduwan dummatethaa wothibeenna.

10 Hewaa diraw, nu aawatuunne nuuni tookkanaw danddayibeenna wolqqaama tookuwaa kaalliyaawanttu morggiyan wothiide, ha77i hintte ayissi Xoossaa paaciiitee?

11 Shin Godaa Yesuusi Kiristtoosa aadho keekatethaan unttuntu atteeddawaadan, nuunikka atteeddawaa ammaneetto” yaageedda.

12 Asay ubbay co77u giide, Barnnaabaasinne Phawuloosi Ayihuda gidenna asaa gidдон bar-enttu bagganna Xoossay ootheedda malaataanne oorathabaa ubbaa odishshin sisee.

13 Unttuntu haasayaa wursseeddawaappe guyyiyan, Yayiqoobi hawaadan yaagiide zaareedda; “Ishatoo, taani giyaawaa sisite.

14 Xoossay Ayihuda gidennawanttu giddoppe barew haniyaa asaa akkanaw Ayihuda giden-nawanttoo koyro wooti qoppeeddentto Simooni odeedda.

15-18 Nabiya qaalay hawaanna giigee; Goday daro wodiyaappe doommiide, asaa hawaa erissi-

ide, Xoossaa Maxaafan hawaadan yaageedda;
'Hawaappe guyyiyan, sa7aan de7iyaa
hara asay ubbaynne tawaa gidanaw
taani xeeseedda Ayihuda gidenna asay ubbay
Godaa koyyana mala, taani simmana.
Taani kolettiide kunddeedda golliyaadan
haneedda Daawite kawutethaa denthana.
Koletteeddawaakka zaaraade keexxana;
taani laa7ethuwaa A essana'
yaageedda.

¹⁹ “Hewaa diraw, ta qofaa gidoope, Ayihuda
gidennawanttuppe Xoossaakko simmiyaawantta
nuuni metothanaw koshshenna.

²⁰ Shin untuntu eeqaani tuneeddawaa
meenna mala, woshummenna mala, bakuteedda
mehiyaa ashuwaa meenna malanne suuthaa
ushenna mala, untunttoo nuuni dabidaabbiyaa
xaafanaw koshshee.

²¹ Ayissi gooppe, Muse higgiiyaa kase yeletaappe
doommiide Sambbataan Sambbataan Ayihuda
woosa golletuwaan nabbabiidde, A qaalaa kata-
maa ubbaan odiaawanttu de7iino” yaageedda.

²² Hewaappe guyyiyan, Yesuusi kiitteeddawant-
tunne cimatuu woosa golle asaa ubbaanna
ittippe barenttu giddoppe amareedda asatuwaa
dooriide, Phawuloosannanne Barinabaasanna
Anxxookiyaa yeddanaaw qofaa qachcheeddino;
untuntu daro bonchchetteedda laa77u
asatuwaa Barssaabaa geetettiyaa Yihudaanne
Sillaasa dooreeddino.

²³ Yaatiide hawaadan giyaa dabidaabbiyaa
xaafiide, untuntu bolla kiitteeddino; “Nuuni

Yesuusi kiitteeddawanttunne cimattuu hintte ishattuu, Anxxookiyan, Sooriyaaninne Kilqqiyaan de7iyaa Ayihuda bagga gidenna ishattuwaassi nu sarotaa kiitteetto.

²⁴ “Nuuni azazibeenna asattuu nu giddoppe biide, ‘Hinttenttu qaxxarettanawunne Muse higgiiyaa naaganaw bessee’ giide, hinttentta metootheeddawaanne yiloyeeddawaa sisiide,

²⁵⁻²⁶ nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa sunthaa diraw, barenttu shemppuwaa oleedda nuuni siiqiyaa Barnnaabaasannanne Phawuloosanna dooretteedda asattuwa hinttenttukko kiittanaw itti wozanaan nu qofaa qachcheeddo.

²⁷ Hewaa diraw, nuuni xaafeddawaa unt-tuntu barenttu huuphew barenttu doonaan hinttenttoo odana mala, Yihudaanne Sillaasa kiit-teeddo.

²⁸⁻²⁹ “Ayissi gooppe, eeqaw yarsheeddawaa mooppite; suuthaa ushoppite; bakuteedda mehiyaa ashuwaa mooppite; woshummoppite. Ha kosshiyaawanttuppe attin, hara deexiyaa yewuwaa hinttentta toossenna mala, nuuninne Geeshsha Ayyaanay yewuwaa eeno giide akkeeddo; ha ubbabaappe hintte huuphiyaa naagooppe, hinttenttu lo77obaa oothiita. Simmi saro de7ite” yaageeddino.

³⁰ Hewaa diraw, kiitetteeddawanttu moyizzetti, Anxxookiyaa wodhdhiide, ammaniyaa asaa shi-ishshiide, dabidaabbiyaa asaassi immeeddino.

³¹ Unttuntu he minissiyaa dabidaabbiyaa nab-babeedda wode, nashetteeddino.

³² Qassi Yihudayenne Sillaase barenttu huuphew nabatuwaa gidiyaa diraw, ishattuwa loythi maqqiide minisseeddino.

³³ Unttuntu Anxxookiyan amareedda gallassaa utteeddawaappe guyyiyan, ishatuu sarotethaan moyizzina, barentta kiitetteeddawanttukko simmeeddino.

³⁴ Shin Sillaase yaani attanaw bare qofaa qachcheedda. *

³⁵ Qassi Phawuloosinne Barnaabaasi hara cora asatuwaanna ittippe Godaa qaalaa tamarissiddenne wonggalaa mishiraachchuwaa odiidde, Anxxookiyan utteeddino.

Phawuloosinne Barnaabaasi Shaaketteeddino

³⁶ Amareedda gallassaappe guyyiyan, Phawuloosi Barnaabaasa, “Nuuni Godaa qaalaa odeedda katamaa ubbaan nu ishatuu wooti de7iinontto, guyye simmiide, xomoosi be7oytte” yaageedda.

³⁷ Hewaappe guyye Barnaabaasi Marqqoossa geetettiyaa Yohaannisa barenttunna afanaw koyyeedda.

³⁸ Shin Phawuloosi Marqqoossa barenttunna afanaw koyyibeenna; ayissi gooppe, I untuntutuppe Phinifiliyan shaaketteedda; qassi unttuntunna oosuwaassi bibeenna.

³⁹ Unttuntu gidduwan lo77enna walassay kesina, ittu ittuwaappe shaaketteedda; Barnaabaasi Marqqoossa akkiide, markkabiyaan Qophiroosa beedda.

⁴⁰ Shin Phawuloosi Sillaasa akkina, ishatuu A hadaraa Xoossaa aadho keekatethaw immeeddawaappe guyyiyan beedda.

⁴¹ Yaatiide ammaniyaa asatuwaa minissiide, Sooriyaannanne Kilqqiyaanna aadhdheedda.

* **15:34** Sillaase Anxxookiyan attanaw bare qofaa qachcheedda, giyaawe cora hara qaalaa bilethaan baawa.

16

Ximootoose Phawuloosannanne Sillaasenna Gaketteedda

¹ Phawuloosi qassi Derbbenne Lisxxiraa beedda; hewaan Ximootoosa geetettiyaa kaalliyaaawe, itti ammaniyaa Ayihuda mishiratti na7ay de7ee; A aabbu Giriike asa.

² Lisxxiraaninne Iqooniyoonen de7iyaa ishatuu Ximootoosabaa loythi markkatteeddino.

³ Phawuloosi Ximootoosa barenanna afanaw koyyiide, A aabbu Giriike * asa gideeddawaa hewaan de7iyaa Ayihuda ubbay eriyaa diraw, A oyqqiide qaxxaredda.

⁴ Unttuntu katamatuwaanna biidde, Yesuusi kiitteedda Yeerusalaamen de7iyaawantunne cimattuu wotheedda higgiiyaa ammaniyaawanttu naagana mala, untunttoo odiidde aadhdheeddino.

⁵ Hewaa diraw, ammaniyaawanttu ammanuwan minni, payduwankka gallasaappe gallassan dari dari beeddino.

Phawuloosi Maqidooniyaa Baanaadan Xeegetteedda

⁶ Iisiyan qaalaa odenna mala, Geeshsha Ayyaanay untuntta diggeedda diraw, Pirggiyaa gadiyaannanne Galaatiyaa gadiyaanna aadhdheeddino.

* **16:3** *A aabbu Griike ... A oyqqiide qaxxaredda:* Griike asay barenttu naanaa qaxxarikkino. Shin Ximootoose qaxxarettana dhayooppe, Ayihude asay A akkenna diraw, Phawuloosi A oyqqiide qaxxaredda.

⁷ Unttuntu Miisiyaa zawaa gakkeedda wode, Biitiiniya baanaw koyyeeddino; shin Yesuusa Ayyaanay unttunta diggeedda.

⁸ Hewaa diraw, unttuntu Miisiyaa mataanna aadhdhiide, Xiro7aadaa wodhdheeddino.

⁹ Phawuloosi qamma saxaan itti Maqidooniyaa bitani barena, “Maqidooniyaa pinnaade nuuna maaddaarikkii” yaagiidde eqqi woossishshin be7eedda.

¹⁰ Saxaa I be7eeddawaappe guyyiyan, nuuni ellekka Maqidooniyaa baanaw koyyeeddo; ayissi gooppe, wonggalaa mishiraachchuwaa yaani de7iyaa asaassi odanaw, Xoossay nuuna xeeseeddawaa nuussi malateedda.

Liidiyaa Piliphphisiyoosan Kiristtoosa Ammanaaddu

¹¹ Hewaa diraw, Xiro7aadappe denddiide, sitti giide markkabiyaan Saamootiraaqe beeddo; wonttetha gallassi Naaphphule beeddo.

¹² Hewaappe Piliphphisiyoosa beeddo; Piliphphisiyoosi Maqidooniyaa biittaw huuphe katamaa; qassi Roome asay de7iyaa katamaa; nuuni he katamaan amareedda gallassaa utteeddo.

¹³ Sambbata gallassi, katamaappe gaxaan shaafaa doonaan Ayihudatuu Xoossaa woossiyaa sa7ay de7iyaawaa akeekiide beeddo; hewaan uttiide shiiqeedda macca asaassi qaalaa odeeddo.

¹⁴ Itti Liidiyaa geetettewunna, Tiyaaxiroona katamaappe yaade Xoossaa ammanewunna, zo7o mayuwaa zali77iyaa mishiratta, nuuni odiyaawaa sisaaddu; Phawuloosi odiyaawaakka iza sisana mala Xoossay I wozanaa doyyeedda.

15 Liidiyaa bare soy asaanna ittippe xammaqetteeddawaappe guyyiyan nuuna, “Hinttenttu taana Godaa tumatethaan ammanaw giide qoppoophe, ta soyin de7ishshite” gaade woossaaddu; minissaade shoobbaaddu.

Phawuloosinne Sillaase Qashetteeddino

16 Nuuni Xoossaa woossiyaasaa biishshin, iita ayyaanay izi bolla aqina kaayiyaa itti ashikkare naatta nuunanna gakettaaddu; he naatta kaayaade daro miishshaa bare godatuwaassi demmaaddu.

17 Gakettaade Phawuloosanne nuuna kaallaadde, “Hawanttu hinttenttoo attana ogiyaa odiyaaawanttu, Ubbaappe Bolla Xoossaa aylletuwaa” gaade kooshshaa dhoqqu oothaade haasayaw.

18 Ubba gallassi hewaadan gaw; shin Phawuloosi yilotiide guyye simmi, he iita ayyaanaa, “Neeni iippe kesana mala Yesuusi Kiristtoosa sunthan neena azazay” yaageedda; he man77iyankka iita ayyaanay iippe kesi aggeedda.

19 Shin izi godatuu barenttu miishshaa demmana ogii dhayeeddawaa be7iide, Phawuloosanne Sillaasa oyqqiide, geyaa sa7aan de7iyaa daannatuwaa sintha goochchi kesseeddino.

20 Daannatuwaa sintha untuntta afide, “Hawanttu Ayihuda asaa gidiide, nu katamaa asaa loythi metoothiino.

21 Nuuni Roome gadiyaa asaa gidiide, akkanawunne oothanaw woga gidennabaa tamarissiino” yaageeddino.

²² Asay itti bagga gidiide, Phawuloosa bollaninne Sillaasa bolla denddeedda; daannatuukka untunttu mayuwaa qaari akkiide, xam⁷⁷aan untuntta shocana mala azazeeddino.

²³ Untunttu darissi wadhdheeddawaappe guyyiyan, qasho golliyaan yeggeeddino. Qasho golliyaa naagiyaawekka untuntta minissi naaganaadan azazeeddino.

²⁴ Qasho golliyaa naagiyaawe he azazuwaa akkiide, Phawuloosanne Sillaasa qasho golliyaa qol⁷⁷o gelisseedda; untunttu gediyaakka mithaanna gathi daraxiide qachcheedda.

²⁵ Shin qamma bilahe gidiyaa heeran Phawuloosinne Sillaase Xoossaa woossiide, mazimuriyaa yexxiide Xoossaa galatiino; qashetto asay untunttu giyaawaa sisee.

²⁶ Qasho golliyaa xaphuu qaaxxana gakkanaw wozanaa aathennaan biittay darissi qaaxxeedda; he man⁷⁷iyankka penggiikka ubbay dooyetti aggina, qashetteedda asaa ubbaa santhalatay biletti wodhdheedda.

²⁷ Qasho golliyaa naagiyaawe gemi⁷⁷ishuwaappe beegottiyaa wode, qasho golliyaa penggiikka ubbay dooyetteeddawaa be⁷iide, qashetto asay kessi akkiide bidiggeeddawaa aw malatina, barena wodhanaw qoppiide, cubiyaa akkeedda.

²⁸ Shin Phawuloosi kooshshaa dhoqqu oothiide, “Neeni neena ayanne udoppa; ayissi gooppe, nuni ubbay hawaan de⁷etto” yaageedda.

²⁹ Qasho golliyaa naagiyaawe xomppiyaa woossi akkiide, ellekka qol⁷⁷o woxxeedda;

kokkoriidde Phawuloosa sinthaaninne Sillaase sinthan guufanneedda;

³⁰ untuntta kare kessiide, “Ta godatoo, taani attanaw ayaa oothana bessii?” yaageedda.

³¹ Phawuloosinne Sillaase A, “Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammana; neeni attana; ne soy asaykka” yaageeddino.

³² Unttuntu awunne A soyin de7iyaa ubbaw Godaa qaalaa odeeddino.

³³ Qamma he saatiyankka qasho golliyaa naagiyaawe untuntta afiide untuntu maythaa meeceedda; he man77iyankka bare soy asaa ubbaanna xammaqetti aggeedda.

³⁴ Phawuloosanne Sillaasa pude bare soy afiide, untunttoo qumaa aatheedda; I bare soy asaa ubbaanna Xoossaa ammaneedda diraw, nashetteedda.

³⁵ Wonttina daannatuu, “He asatuwaa billa” yaagiide, polisiyaa kaappatuwaa aakko kiitteeddino.

³⁶ Hewaappe gyye qasho golliyaa naagiyaawe, “Hinttenttu bilettana mala, daannatuu taw kiitteeddino; simmi ha77i kesiide sarotethaan biite” yaagiide he kiitaa Phawuloosaw odeedda.

³⁷ Shin Phawuloosi he polisiyaa kaappatuwaa, “Nuuni Roome gade asaa † gidishshin, untuntu nuuna pirdday baynnaan asaa sinthan wadhdhiide, qasho golliyaan yeggeeddino. Ha77i nuuna geman kessi yeddiinoo? Hanenna; unt-

† **16:37** *Roome gade asa:* Roome kawutethaan erettiide de7iyaa guutha asay he gade asatuwaa geetettiino. Hewanttookka qay haratuwaappe dummatiyaa maataynne kaacay de7ee.

tuntu barenttu huuphew yiide, nuuna kessino” yaageedda.

³⁸ Polisiyaa kaappatuu daannatuwaassi hewaa odina, Phawuloosinne Sillaase Roome gade asa gideeddawaa siseedda wode, yayyeeddino.

³⁹ Hewaa diraw, daannatuu yiide untunta, “Nuuni hinttentta naaqqeedo” geeddino. Qasho golliyaappe kare untunta kessiide, katamaappe kessiide baana mala woosseeddino.

⁴⁰ Phawuloosinne Sillaase qasho golliyaappe kessiide, Liidiyaa soy beeddino; yaani ishatuwaanna gakettiide, untunta minissiide hewaappe beeddino.

17

Teselonqqen Denddeeda Walassaa

¹ Phawuloosinne Sillaase, Amppipholiisaannanne Apholooniyanna aadhdhiide, Teselonqqe yeeddino; Teselonqqen Ayihuda woosa golli de7ee.

² Phawuloosi bare dooyaadankka yaa geleedda; hewaan heezzu Sambbata gallassatuwan Xoossaa Maxaafatuwaappe asaanna haasayeedda;

³ Kiristtoosi waayiyaa akkanawunne hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa untunttoo billiide odiiddinne tuma gideeddawaakka untunta erissiide, “Yesuusi ha taani hinttenttoo odiyaawe Kiristtoosa” yaagee.

⁴ Untunttuppe ittu ittuu yewuu tuma gideeddawaa akeekiide, Phawuloosannanne Sillaasenna gaketteeddino; hawaadankka, Xoossaassi goyinniyaa cora Giriike asayne

cora bonchchettedda maccawanttu,
Phawuloosannanne Sillaasenna gaketteddino.

⁵ Shin Ayihudatuu qanaatiide, itti itti oosuu bayinna iita asatuwaa qocaappe shiishshiide katamaa asaa walasseeddino; Phawuloosanne Sillaasa asaakko kessana mala koyyiide, Yaasoonaa golliyaa dooddeeddino.

⁶ Phawuloosinne Sillaase untunttoo beettennaan ixxina, Yaasoonanne itti itti ishatuwaa katamaa kaappatuwaakko afiide, “Hawanttu gadiyaa ubbaa metoothereddawanttu, hawaakka yeeddino.

⁷ Yaatina Yaasooni untuntta bare soyin wotheedda; hawanttu ubbay, ‘Yesuusa giyaa hara kaatii de7ee’ giide Qeesaare azazuwaa minissiino” yaagiide, kooshshaa dhoqqisside haaseyeddeeddino.

⁸ Shiiqueedda asayne katamaa kaappatuu hewaa sisiide metooteeddino.

⁹ Kaappatuu Yaasoonanne haratuwaa waasiyan billeeddino.

Phawuloosinne Sillaase Beeriyaa Beeddino

¹⁰ Ammaniyaawanttu Phawuloosanne Sillaasa sa7ay qammiyaawaani ellekka Beeriyaa yeddeeddino. Yaa gakkiiide, Ayihuda woosa golle geleeddino.

¹¹ Beeriyaa asatuu Teselonqqen de7iyaa asatuwaappekka aadhdhi dooyetto wozanay de7iyaa diraw, “Phawuloosi geeddawe tumenttonne” yaagiide, ubba gallassi Xoossaa Maxaafatuwaa tamaariidde, qaalaa kumentha laamotaan akkeeddino.

12 Hewaa diraw, untuntuppe coratuu, Giri-ikatuwappe bonchchettedda cora maccawant-tunne cora attuma asatuu ammaneeddino.

13 Shin Teselonqqen de7iyaa Ayihudatuu Phawuloosi Xoossaa qaalaa Beeriyankka odeeddawaa siseedda wode, Beeriyaa yiide, asaa aananna walasseeddino.

14 Hewaappe guyyiyan, ishatuu ellekka Phawuloosa abbaa mataan yeddii aggeeddino; shin Sillaasenne Ximootoose Beeriyaa atteeddino.

15 Phawuloosa moyizzeedda asatuu Ateenaa gatheeddino; he asatuu Sillaasenne Ximootoose barenttoo danddayetteeddawaadan, ellekka barekko yaana mala, Phawuloosi kiitteedda kiitaa akkiide, Beeriyaa simmeeddino.

Phawuloosi Ateenaa Beedda

16 Phawuloosi Ateenaan Sillaasanne Ximootoosa naaggiidde, katamaan eeqay kumeeddawaa be7iide yiloteedda.

17 Hewaa diraw, Ayihuda woosa golliyaan Ayihudatuwannanne Xoossassi goyinniyaa Ayihuda gidenna asatuwaanna palumettee; qassi ubba gallassi geyaan barenanna gakettiyaa asaannakka palumettee.

18 Qassi Eppiqoroosappenne * Isxxo7ikiyaappe † yeedda itti itti eranchchatuu Phawuloosanna

* **17:18 Eppiqoroosa:** Hawe gadiyaa gidiide, ha gadiyaan de7iyaa asatuu nashechchiyaa asaa de7uwaassi koyro sa7aa oyqqeedda yaagi tamarissiyaa Eppiqoroosa giyaa bitaniyaa timirttiyaa kaalliyawantta. † **17:18 Isxxo7ikiya:** Hawekka gadiyaa gidiide, ha gaden de7iyaa asatuu, barena moodussaanne bare qofaan kaalesettiyaawaa asay tamarana bessee, yaagiyaa timirttiyaa taamarissiyaa Zeeno yaagettiyaan bitaniyaa timirttiyaa kaalliyawantta.

palumetteeddino; untuntuppe ittu ittuu, “Ha toofinay ayaa haasayanaw koyyii?” yaageeddino.

Haratuu Phawuloosa Yesuusabaanne hayquwaappe I denddeeddawaa barenttoo odiyaa diraw, “Ooratha xoossatubaa odiyaaawaa malatee” yaageeddino.

¹⁹⁻²⁰ Phawuloosa oyqqiide, “Ha neeni tamarissiyaa ooratha yewuu ayentto nuuna erissaarikkii? Ayissi gooppe, neeni nuussi oorathabaa odaasa; simmi hawe ayentto nuuni eranaw koyyeetto” yaagiide Phawuloosa Ariyosppaagoosa geetettiyaasaa afeeddino.

²¹ Ateenaa asay ubbayne hewaan de7iyaa immathatuu oorathabaa haasayiiddinne sisiidde peeshiyaawaappe attin, harabaan peeshikkino.

²² Phawuloosi Ariyosppaagoosan de7iyaa shiquwaa sinthan eqqiide, hawaadan yaageedda; “Ateenaa asatoo, xoossatuwassi ubbabaani hinttenttu darii yayyiyaawaa taani be7ay.

²³ Ayissi gooppe, taani hinttenttu goyinniyaawaa xeellaadde aadhdhishshin, ‘Erettenna Xoossaassi’ geetettiide xaafetteedda yarshshuwaa sa7aa qassi demmaaddi; hewaa diraw, ha hintte erennaan goyinniyaawaa taani hinttenttoo oday.

²⁴ “Alamiyaanne alamiyaan de7iyaa ubbabaa medhdheedda Xoossay saluwaanne sa7aa Goday, asay keexxeedda Geeshsha Gollayan de7enna.

²⁵ Ayentto pactedda asaadan, asaa kushiyaan I xeellenna; ayissi gooppe, I bare huuphew

de7uwaa shemppuwaanne ubbabaa asaa ubbaw immeedda.

²⁶ Xoossay asaa zariyaa ubbaa itti uraappe medhdhiide, gadiyaa ubbaan wotheedda; I bare huphew untntuntu de7ana wodiyaanne sa7aa kase zawayeedda.

²⁷ “I hewaa ootheeddawe untntuntu oyqqi oyqqi xeelliide, barena koyyiidde, ooni eri demmanawantteeshsha giyaawaana; gidooppenne, Xoossay nuuppe oossinne haako gidenna.

²⁸ Ayissi gooppe, hinttenttuppe itti itti eranchchatuu, ‘Nuuni A naanaa’ geeddawaadan, nuuni aani paxa de7eettonne qaaxetteetto.

²⁹ Simmi nuuni Xoossaa naanaa gideedda diraw, Xoossay asaa cinctatethaaninne qofaan worqqaappe woy biraappe woy shuchchaappe oosetteeddawaa malatee yaagiide, qoppanaw bessenna.

³⁰ Hewaa diraw, Xoossay asay eribeenna wodiya aatheedda; shin ha77i ubbasan asay ubbay nagaraappe simmana mala azazeedda.

³¹ Ayissi gooppe, Xoossay wodiya keeri wotheedda; he wodiyaan bare dooreedda uraan sa7aan de7iyaa asaa ubbaa bolla xillo pirddaa I pirddana; asaa ubbaw hayquwaappe Yesuusa dentheeddawaan hewaa tumayeedda” yaageedda.

³² Untntuttuppe itti itti asatuu hayquwaappe dendduwaabaa Phawuloosappe sisiide, A bolla qillieceddino; shin hara asatuu A, “Nuuni hawaa neeppe gujjiide sisana koyyeetto” geeddino.

³³ Hewaa diraw, Phawuloosi untunttu gid-doppe keseedda.

³⁴ Shin itti itti attuma asatuu Phawuloosanna gaketiiide ammaneeddino; untunttu gidduwan Ariyosppaagoosan de7iyaa pirdda golle daan-nay Diyoonaasiyoosi, Damaariiso geetettiyaa itti mishirattinna hara asatuu de7iino.

18

Phawuloosi Qoronttoosa Beedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Phawuloosi Ateenaappe kesiide, Qoronttoosa beedda.

² Hewaan Aqiilaa giyaa itti Ayihuda bitaniyaa demmeedda; Aqiilay Phanxxoossan yeletteedda; Ayihuda asay ubbay Roomeppe kesana mala, Qalawudeyoosi azazeedda diraw, amareedda wodiyaappe kase, I bare machchatti Phirisqqillaanna Xaaliyappe yeedda; Phawuloosi untunttunna gaketanaw beedda.

³ A oosuunne untunttu oosuu itti mala dunkkaaniyaa sikaa gidiyaa diraw, untunttunna uttiide, ittippe ootheedda.

⁴ Phawuloosi Sambbataa ubbaan Ayihudatuwaanna Giriikatuwaa ammanthanaw Ayihuda woosa golliyaan palumettee.

⁵ Sillaasenne Ximootoose Maqidooniyaappe yeedda wode, Phawuloosi Ayihudatuwaassi Yesuusi bare huuphew Kiristtoosa gideeddawoo qaalaa oduwaa toleedda.

⁶ Shin untunttu Phawuloosa haasayaa phalqqi-nanne A borina, Phawuloosi bare mayuwaappe

baanaa qoqqofidde, * “Hinttenttu iitatethay hinttentta oyqqo; taani hewaan gelikke; hawaappe hini baggan taani Ayihuda gidenna asaakko bay” yaageedda.

⁷ Hewaappe kesiide, Xoossaassi goyinniyaa Yosxxoosa giyaa bitaniyaa soy beedda; Yosxxoosa golli Ayihuda woosa golliiyaa matan de7ee.

⁸ Ayihuda woosa golle kaappuu Qarisiphphoosi bare soy asaa ubbaanna Godaa ammaneedda; Qorontoosa asatuwaappekka coratuu Xoossaa qaalaa siseedda wode, ammaniide xammaqetteeddino.

⁹⁻¹⁰ Goday itti qamma saxaan Phawuloosa, “Yayyoppa; oda; co77u gooppa. Taani neenanna de7iyaa diraw, neena qohanaw iitabaan yeggana asay ooninne baawa; ayissi gooppe, taw ha katamaan cora asay de7ee” yaageedda.

¹¹ Phawuloosi Xoossaa qaalaa asaa taaaris-siidde, itti laythanne usuppun agenaa untuntunna utteedda.

¹² Gaaliyoose Akaayiyaa gadiyaa mooddiyaa wode, Ayihudatuu ittippe Phawuloosa bolla dendiide, pirdda golle A afiide,

¹³ “Ha bitani Muse higgiiyaa ixxiide, asay Xoossaassi goyinnana mala cimnee” yaageeddino.

¹⁴ Phawuloosi haasayana hanishshin, Gaaliyoose Ayihudatuwaa, “Ayihudatoo, hewe bala oosuwaa woy iita naaqqo gidooppe, taani hinttenttubaa danddayaade sisanaw bessee.

* **18:6** *mayuwaappe baanaa qoqqofee*: Hawaa guussay gediyaappe baanaa qoqqofiyaawaanna itta.

15 Shin qaalaassi sunthaassinne hintte huuphe higgiaaassi hinttenttu palumettooppe, hintte huuphew erite; hawaa taani pirddikke” yaageedda.

16 Pirdda golliyaappe karew untuntta kesseedda.

17 Hewaappe guyyiyan, Giriike asay ubbay Ayihuda woosa golle kaappuwaa Sostteniisa oyqqiide, pirdda golliyaa sinthan shoceeddino; shin Gaaliyoosa hewe aynne metibeenna.

Phawuloosi Anxxookiyaa Beedda

18 Phawuloosi daro wodiyaa Qoronttoosan utteeddawaappe guyyiyan, ishaturwaa sarotiide, Phirisqqillinnanne Aqiilaanna markkabiyaan Sooriyaa beedda; barew shiiqqeedda gasuu de7iyaa diraw, Kinkkiriyaan katamaan bare huuphiyaa meedetteedda. †

19 Unttuntu Efesoone gakkeedda wode, Phawuloosi Phirisqqillonne Aqiilaa yaani yeggi yeedda; shin barew Ayihuda woosa golle geliide, Ayihudatuwaanna palumetteedda.

20 Unttuntu barenttunna daro wodiyaa uttana mala Phawuloosa woossina I ixseedda.

21 Shin unttuntuppe shaakettiide, “Xoossay gooppe, laa7ethuwaa hinttenttukko simmana” yaagiide Efesoonappe markkabiyaan beedda.

† **18:18 huuphiyaa meedetteedda:** Phawuloosi guutha wodiyaassi “dummatana” giide caaqeedda. Hawaa guussay, bare huuphiyaakka meedettenna; woyiniyaakka ushenna guussaa. Shin I caaqeedda wodi wuroode, bare huuphiyaa meedettiide Xoossaw yarshshuwaa yarshshanaw bessee guussaa. **18:18 Pay 6:18**

²² Qiisaariyaa gakteedda wode Yeerusalaame biide, ammaniyaa asaa saroteeddawaappe guyyiyan, Anxxookiyaa wodhdheedda.

²³ Yaani amareedda wodiya gami77iide beedda; kaalliyaawantta ubbaa minissiide, Galatiyaannanne Pirggiyaanna aadhdheedda.

Aphiloosi Efsoonanne Qoronttoosa Beedda

²⁴ Iskkinddiriyan yeletteedda Ayihuda asaa itti Aphiloosa giyaa lo77o haasayiyaawe Efesoone beedda; Xoossaa Maxaafatuwaa I darissi eriyaa asa.

²⁵ Godaa ogiyaakka tamaareedda asa; Yohaannisa xinqqataa xalalaa eriide, ayyaan bare garssan eexettiide, Yesuusabaa suurissiide haasayeeddanne tamaarsseedda.

²⁶ Yaatiide Ayihuda woosa golliyaan yayyennaan haasayaa doommeedda. Phirisqqillayne Aqilay I odiaawaa siseedda wode, barenttunna soy A afiide, Xoossaa ogiyaa kaseppe suurissiide, aw geeshshi odeeddino.

²⁷ Aphiloosi Akaaiyaa pinnana koyyina, ishataa A minissiide, Akaaiyaan de7iyaa kaalliyaawanttu A morkkana mala, untunttoo dabidaabbiyaa xaafeddino; I yaa gakkiiide, Xoossaa aadho keekatethaan ammaniyaawantta daro maaddeedda.

²⁸ Ayissi gooppe, Yesuusi bare huuphew Kiristtoosa gideeddawaa Ayihudatuwaassi Xoossaa Maxaafatuwaappe qonccissiide, asaa sinthan minissiide odeedda.

19

Phawuloosi Efesoone Beedda

¹ Aphiloosi Qoronttoosan de7ishshin, Phawuloosi qommo bagganna aadhdhiide, Efesoone beedda; itti itti kaalliyaa wantta demmeedda.

² Phawuloosi untuntta, “Hinttenttu ammaneedda wode Geeshsha Ayyaanaa akkeedditee?” yaagiide oochcheedda.

Untunttu, “Tuytti, akkibeykko; haray atto, Geeshsha Ayyaanay de7iyaawaakka sisibeykko” yaageeddino.

³ Phawuloosi untuntta, “Yaatina, Ayaan xammaqetteedditee?” * yaageedda.

Untunttu, “Nuuni Yohaannisa xinqqataani xammaqetteeddo” yaagiide zaareeddino.

⁴ Phawuloosi, “Yohaannisi bareppe guyyiyan yiyaa Yesuusi Kiristtoosan asay ammanana mala, asaassi odiidde, nagaraappe simmiyaa xinqqataani xammaqeedda” yaageedda.

⁵ Untunttu hewaa siseedda wode, Godaa Yesuusi Kiristtoossassi gidanaw xammaqetteeddino.

⁶ Phawuloosi bare kushiya untunttu bolla wotheedda wode Geeshsha Ayyaanay untunttu bollan wodhdhina, dumma dumma qaalaan haaseyeeddino; qassi timbbitiyaakka odeeddino.

⁷ Hewaan tammanne laa77u asatuwaa gidiyaa wanttu de7iino.

⁸ Phawuloosi Ayihuda woosa golle geliide, Xoosaa kawutethaabaa palumettiiddinne akeekissiidde, asaanna heezzu agenaa gidiyaa waa keenaa yayyennaan haasayee.

* **19:3** *Ayaan xammaqetteedditee?* Hawaa guussay O sunthaan xammaqetteedditee, guussaa.

⁹ Shin untuntuppe ittu ittuu makkaliide, cora asaa sinthan Godaa ogiyaa boriidde ammanennaan ixxina, Phawuloosi untuntuppe shaaketti, barena kaalliyaawantta barenanna afeedda; Xi-raanoosa giyaa timirtte golliyaan ubba gallassi palumettee.

¹⁰ Phawuloosi laa77u laythaa gakkanaw qaalaa odeedda; hewaa diraw, Iisiyan de7iyaa asay ubbay, Ayihudatuukka Ayihuda gidennawanttukka Godaa qaalaa siseeddino.

Xoossay Phawuloosa Kushiyan Ootheedda Oorathabaa

¹¹ Xoossay Phawuloosa bagganna dumma malaataa ootheedda.

¹² Hewaa diraw, asay A bollay bochcheedda maarabiyaa woy mayuwaa hargganchchatuwassi afee; hargganchchatuukka paxiino; iita ayyaanatuukka untuntuppe kesiino.

¹³ Iita ayyaanatuwaa kessiidde yuuyyiyaa Ayihudatuwaappe ittu ittuu, “Phawuloosi qaalaa odiyaa Yesuusa sunthan nuuni hinttentta kesite giide azazeetto” yaagiide, iita ayyanatu de7iyaa asatuwaa bollan Godaa Yesuusa sunthaa xeesi be7eeddino.

¹⁴ Qeesatuwaa kaappuwaa Asqqeewa giyaa itti Ayihuda bitaniyaassi hewaa ootheedda laappu naanay de7iino.

¹⁵ Iita ayyaanay untunttoo zaariide, “Taani Yesuusa eray; Phawuloosakka eray. Shin hinttenttu oonee?” yaageedda.

¹⁶ Iita ayyaanay de7iyaa bitani untunttu bolla guppi wodhdhina, untunttu masunxxiide, he goliyaappe kallo woxxana gakkanaassi, wolqqaamiide xooneedda.

¹⁷ Efesoonen de7iyaa Ayihudatuunne Ayihuda gidennawanttu ubbay hewaa sisiide ubbay daro yayyeeddino; Godaa Yesuusa sunthaykka daro bonchchetteedda.

¹⁸ Ammaniyaawanttuppe cora asatuu barenttu ootheeddawaa paaxiiddinne qoncciyaan odiidde yiino.

¹⁹ Bitiyaawanttuppe coratuu barenttu maxaafatuwaa shiishshiide, asaa ubbaa sinthan guuddeeddino; he maxaafatuwaa gatiyaa heettiyaa wode, ishatamu sha77a Biraa santtimiyaa gideedda.

²⁰ Hewaa mala wolqqaama ogiyaan Xoossaa qaalay dicceenne aakkee.

Efesoone Katamaan Walassay Denddeedda

²¹ Hewe poletteeddawaappe guyyiyan Phawuloosi, “Taani Yeerusalaame baade Roomekka qassi be7anaw bessee” † yaagiide, Maqidooniyaannanne Akaayiyaanna aadhdhiide, Yeerusalaame baanaw qofaa qachcheedda.

²² Qassi barena maaddiyaawanttuppe laa77atuwaa Ximootoosanne Erasxxoosa Maqidooniyaa kiittiide, barew Iisiyan amareedda wodiyaa gami77eedda.

²³ Godaa ogiyaa diraw, he wode daro walassay keseedda.

† **19:21** Phawuloosi hawaa Ayyaanaa Geeshshaan kaalesettiide hasayeeddawaa.

²⁴ Ayissi gooppe, xagaraa biraa muushissiide tigi medhdhiyaa Dimexiroosa giyaa itti bitani Arxxemiisi Geeshsha Golliyaa misiliyaa biraappe tigi tigiide, oosanchchatuwaassi daro wodhiyaa demmee.

²⁵ Hewanttanne untuntuwaa mala oosuwaa oothiyaawantta ittippe shiishshiide, hawaadan yaageedda; “Asaw, nu duretethay ha oosuwaanna gidiyaawaa hintte eriita.

²⁶ Hewe Phawuloosi, ‘Asaa kushii medhdheed-dawanttu xoossatuwaa gidikkino’ yaagiide, Efesoone xalalaan gidennaan amaredda gadatuwaappe attin, Iisiyan ubbaan cora asaassi odi ammantheeddawaa hinttenttu be7eedditanne siseeddita.

²⁷ Lo77ennabay, nu oosuu kadhettanawaa xalalaa gidenna; shin Iisiyan de7iyaa ubbatuunne sa7aa ubbaan de7iyaawanttu goyinniyaa wolqqaama xoossatto geetettiyaa Arxxemiisi geeshsha golli bonchchettennan attanawaanne, izi darotethay kunddanawaa” yaageedda.

²⁸ Asay hewaa siseedda wode loythi hanqqetti-ide “Efesoone Arxxemiisa wolqqaama” yaagiide cabbotteeddino.

²⁹ Katamaa ubbaan walassay denddeedda; Phawuloosanna hamettiyaa Maqidooniyaa asatuwaa Gaayoosanne Arisxxirokoosa barenttunna oyqqi akkiide, ittippe kaassaa sa7aa woxxeeddino.

³⁰ Phawuloosikka asay shiiqeeddasaa gelanaw koyyeedda. Shin kaalliyawanttu A diggeeddino.

³¹ Iisiyaa gadiyaa kaappatuwaappe Phawuloosa laggethatuwaappe ittu ittuu Phawuloosaw kiittiide, kaassaa sa7aan qoncciyaa

kesiide I beettenna mala, A woosseeddino.

³² Shiiquwaan walassay denddina, dariya bagga asay haray atto ayissi shiigeeddentto erenna diraw, ittu ittibaw walaqettiyyaa wode, yokkuu qay harabaw walaqettee.

³³ Ayihudatuu Iskkinddira aathi bessina, itti itti asay I haasayana mala, asaa giddoppe sinthaw A aatheedda; asay co77u gaana mala, I bare kushiyan xorssi bessiide, asaassi mootettanaw koyyeedda.

³⁴ Shin Iskkinddire Ayihuda asaa gideeddawaa asay ereedda wode, laa77u saate gidiyaawaa keenaa ubbay itti qaalaan, “Efesoone Arxxemiisa wolqqaama” yaagiide cabbotteeddino.

³⁵ Katamaw xaafe gideeddawe asaa co77u oothiide, hawaadan yaageedda; “Efesoone asaw, Efesoone katamay wolqqaama Arxxemiisissinne saluwaappe wodhdheedda eeqaa shuchchaassi eeqaa golliyyaa naagiyaawaa gideeddawaa erenna asay oonee?

³⁶ Hawaa kaddiyaa asay bayinna diraw, hinttenttu woppu gaanawunne dirbbennan agganaw bessee.

³⁷ Ayissi gooppe, hawanttu Geeshsha Golliyaa miishshaa wuu77ibeennawantta nu xoossatuwaakka boribeennawantta aheeddit.

³⁸ Hewaa diraw, Dimexiroosinne aananna de7iyaa oosanchchatuu asaa mootanaw koyyoooppe, pirdda golli dooya de7ee; qassi gadiyaa mooddiyaawanttukka de7iino; untunttu barenttu gidдон mootettiino.

³⁹ Shin hintte hara yewuwaa koyyoooppe, higgiyaa shiiquwaan yewuwaa qachchana.

⁴⁰ Ayissi gooppe, hachche haneeddawaa shab-birethaa giide, Roome gadiyaa asatuu nuuna mootana; ha shiiqookka gaasuu bayinna diraw, nuuni gaasuwaa odanaw danddayokko”

⁴¹ yaagiide shiiquwaa laaleedda.

20

Phawuloosi Maqidooniyaanne Giriike Beedda

¹ Walassay irxceeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi kaalliyaawantta ahissiide zoreedda; unt-tunta, “Saruwan de7ite” giide, Maqidooniya baanaw keseedda.

² He gadiyaanna aadhdhiidde, qaalaa odiide, asaa loythi minisseeddawaappe guyyiyan, Giriike gade yeedda.

³ I hewaan heezzu agenaa uttiide, markkabiyaan Sooriyaa baanaw qoppishshin, Ayihudatuu barena wodhanaw koyyiyaawaa be7iide, Maqidooniyaanna guyye simmanaw bare qofaa qachcheedda.

⁴ Phawuloosa moyizzeeddawanttu, Beeriyaappe Pharihaasa na7aa Sosiiphaaxiroosa, Teselonqqeppe Arisxxirokoosanne Sikonddisa, Derbbeppe Gaayoosanne Iisiyappe Tikiqoosanne Xirofimoosa, qassi Ximootoosa.

⁵ Hewanttu sinthaw biide, nuuna Xiro7aadan naagiino.

⁶ Nuuni Ukithaa Baalaa gallassaa bonch-chowaappe guyyiyan, Piliphphisiyoosa giyaa gadiyaappe markkabiyaan denddiide, ichcheshu gallassan Xiro7aadan untunta gakkiiide, yaani laappu gallassaa utteddo.

Phawuloosi Xiro7aadaa Beedda

⁷ Nuuni Woggaa gallassi * ukithaa menthanaw shiiqide7ishshin, Phawuloosi wonttina baanaw qoppedda diraw, untunttoo qaalaa odiidde, qamma bilahii gakkanaw yewuwaa adusseedda.

⁸ Nuuni shiiqi utteedda pooqiyān cora xomppii de7ee.

⁹ Ewuxikoosa giyaa itti wodallay maskkootiyaa bolla uttiide, darissi gemi77isheedda. Phawuloosi haasayaa adusseedda wode, Ewuxikoosi gemi77ishuwan hayreeddawe heezzenhiyaa pooqiyaappe sa7aan kunddiide hayqqeeddawaa asay dentheedda.

¹⁰ Shin Phawuloosi wodhdhiide, A bolla guufanneedda. A idimmiide, “A shemppuu kesibeenna diraw hirgoppite” yaageedda.

¹¹ Yaatiide pude pooqiyaa kesiide, ukithaa mentiide meedda; sa7ay wonttana gakkanaassi, daro wodiya haasayeeddawaappe guyyiyan beedda.

¹² Wodallay paxina, soy afiide, darissi nashetteeddino.

Phawuloosi Xiro7aadaappe Miliixe Beedda

¹³ Shin Phawuloosi barena yaappe nuuni morkkana mala, nuussi odeedda diraw, kasetiide markkabiyaakko biide, Asoosa baanaw denddeeddo; ayissi gooppe, gediyaan baanaw I qoppedda diraw nuuna hewaadan azazeedda.

¹⁴ I nuunanna Asoosan gakettina, markkabiyaan A akkiide Mixiliine yeeddo.

¹⁵ Wonttetha gallassi yaappe markkabiyaan denddiide, Kiyooosa heeraa gakkeeddo; qassi

* **20:7** *Woggaa gallassi:* Griikiyaa maxaafaan, Sambbatatuwaappe ittuwan yaagee.

wonttetha gallassi Saamoosa pinneeddo; Tirogiliyoomen aqiide, wonttina Miliixe yeeddo.

¹⁶ Ayissi gooppe, Phawuloosi Iisiyan darii gami⁷⁷ennaan Efesoone lanqqiyanna aadhdhanaw bare qofaa qachcheedda; barew danddayettooppe, Phenxxeqostte geetettiyaa gallassi Yeerusalaame gakkanaw elleellee.

Phawuloosi Efesoone Cimatoo Wursethaa Haasayaa Haasayeedda

¹⁷ Phawuloosi Miliixeppe Efesoone kiittiide, ammaniyaa asaa kaaletiyyaawantta xeegisseedda.

¹⁸⁻¹⁹ Woosa golle cimatu Phawuloosakko yiina, untuntta I hawaadan yaageedda; “Taani Iisiya geleedda koyro gallasaappe doommin, kawushshatethaaninne daro afothaani Godaassi oothaadde, Ayihudatuwaa shiiquwaappe taana gakkeedda paace gideedda wodiya ubbaan hinttentunna waanaade de⁷aadditanto hinttenttu eriita.

²⁰⁻²¹ Nagaraappe Xoossaakko simmiyaawaanne nu Godaa Yesuusi Kiristtoosa ammaniyaawaa Ayihudatuwassinne Ayihuda gidennawanttoo markkattaadde, shiiquwankka hinttenttu gollen gollenkka hinttenttoo odaadde tamarisseeddawaappe attin, hinttentta go⁷⁷iyaabaappe ittibaanne pacissa beykke.

²² “Be⁷ite; ha⁷⁷ikka taani Geeshsha Ayyaanaassi azazettaade, Yeerusalaame bay; yaani taw ayee kasanttonne erikke.

²³ Geeshsha Ayyaanay qashuunne waayyii taana naagiyaawaa katamaa ubbaan taw odee.

24 Shin ta wothaa polanawunne Godaa Yesuusi Kiristtoosappe taani akkeedda oosuwaa Xoossaa aadho keekatethaa wonggalaa mishiraachchuwaa markkattiyaawaa polanaw, ta shemppuwaa maaddennawaadan payday.

25 “Be7ite; taani ha77ikka Xoossaa kawutethaabaa odaadde, hinttenttu ubbaa gidдон yuuyyaaddi; simmi hawaappe sinthaw hinttenttuppe ooninne taana be7ennawaa eray.

26 Hewaa diraw, hinttenttuppe itti uray bay-oopekka taani hewaan gelennawaa hachche hinttenttoo geeshshaade oday.

27 Ayissi gooppe, Xoossay oothanaw qoppeeddawaa ubbaa hinttenttoo aynne ashshennaan odaaddi.

28 “Yesuusi bare suuthaan wozeedda Xoossaa ammaniyaawantta naagite; qassi Geeshsha Ayyaanay hinttentta kaappatuwaa oothiide suntheedda wudiyaa ubaanne hinttenttu huuphiyaa naagite.

29-30 Taani beeddawaappe guyyiyan, wudiyaassi qarettenna iita worakanatuu hinttenttu gidдо gelanawanttanne, kaalliyaawantta barenttu geeduwaa kaaletanaw wordduwaa haasaiyaa asatuu hinttenttu gidдоppe denddanawaa eray.

31 Hewaa diraw, taani heezzu laythaa qammanne gallassaa afothaani hinttentta huuphiyan huuphiyan minissiyaawaa aggabeennawaa qoppiide genccite.

32 “Ha77ikka hinttentta minissanawunne geeshsha asaa ubbaa gidдон laatissanaw

danddayiyaa Xoossaassinne A aadho keekatethaa qaalaassi hinttentta hadaraa immay.

³³ “Taani ooppenne biraa woy worqqaa woy mayuwaa amottabeykki;

³⁴ taani ha ta kushiyan taananne taananna ittippe de7iyaawantta kooshsheeddawaa ootheeddawaa hinttenttu hinttenttu huuphew eriita.

³⁵ Hinttenttu hawaadan daaburi oothiide, daaburanchchatuwaa maaddanaassinne Godaa Yesuusi bare huuphew, ‘Akkiyawaappe immiyaawe anjjetteddawaa’ geeddawaadan, A qaalaa hinttenttu wozanaa aathanaw bessiyaawaa taani cora ogiyaan hinttentta besaaddi” yaageedda.

³⁶ Phawuloosi hewaa haasay wurssiide, untunttu ubbaanna ittippe gulbbatiide, Xoossaa woosseedda.

³⁷ Untunttu ubbay Phawuloosa idimmiide, yeekkiide yereeddino.

³⁸ Ubbaappe I, “Taana laa7ethuwaa ubbakka be7ikkita” yaageedda qaalay untuntta daro qarethina markkabiyyaa gakkanaw A moyizzeeddino.

21

Phawuloosi Yeerusalaame Beedda

¹ Nuuni Efesoone cimatuwaappe shaakettiide, Qoosa geetettiyyaa haathan doodetto sa7aa yii aggeeddo; wonttissa gallassi Rooda gakkeeddo; hewaappe Phaaxira beeddo.

² Pinqqe pinniyaa markkabiyyaa demmiide, aani geliide baanaw denddeeddo.

³ Nuuni Qophiroosappe be7anaw dand-dayiyaasaa yiide, away kesiyaasaa xeelliyaa wode Qophiroosa haddirssa bagga yeggiide, Sooriyaa beeddo; hewaappe guyyiyaan Xiiroosa gakteeddo; ayissi gooppe, markkabii bare caanaa Xiiroosan wothee.

⁴ Yaani kaalliyaawantta demmiide, untuntunna laappu gallassaa utteeddo; Phawuloosi Yeerusalaame beenna mala, untuntu aw Ayyaanaan odeeddino.

⁵ Nuuni untuntunna uttiyaa wodii wurina, kesiide beeddo; untuntu ubbatuu barenttu maccawanttunanne barenttu naanaana ittippe katamaappe karew kessana gakkanaassi, nuuna moyizzeeddino; nuuni abbaa doonaan gulbbatiide, Xoossaa woosseeddo.

⁶ Hewaappe guyyiyan, ittu ittuwaa sarotiide, markkabiyaan geleeddo; untuntu barenttu soy simmeeddino.

⁷ Nuuni abbaa ogiyaa wurssiide, Xiiroosappe Phexelemayse gakteeddo; ishatuwaa sarotiide, untuntu matan itti gallassaa peesheeddo.

⁸ Wonttissa gallassi kesiide, Qiisaariyaa beeddo; wonggalaa mishiraachchuwaa odiyaa Piliphphoosa soy gakkiide, A matan utteeddo; Yeerusalaamen dooretteedda laappunatuwappe I ittuwaa.

⁹ Piliphphoosassi nabatuwaa gideedda oyddu wodoro macca naanatu de7iino.

¹⁰ Nuuni unddenneedda gallassaa utteedda wode, nabiyaaga Agaaboosa giyaa bitani Yihudaappe Qiisaariyaa yeedda.

¹¹ Nuukko yiide, Phawuloosa saqqiyaa akkiide bare kushiyaanne bare gediya qachchiide,

“Geeshsha Ayyaanay giyaawe hawaa; ha saqqiyaa godaa Yeerusalaamen Ayihudatuu hawaadan qachchiide, Ayihuda gidenna asatuwaassi aathiide immana” yaageedda.

¹² Nuuni hewaa siseedda wode, nuuninne yaani de7iyaa asatuu Phawuloosi Yeerusalaame beenna mala woosseeddo.

¹³ Shin Phawuloosi zaariide, “Hinttenttu yeekkiidenne ta wozanaa qaretissiidde waaniitee? Taani Godaa Yesuusa sunthaa diraw qashettanawaa xalalaa gidennaan, haray atto Yeerusalaamen hayqqanawukka giiga uttaaddi” yaageedda.

¹⁴ Zoriyaa I akkennaan ixxina, “Goday geed-dawe hano” yaagiide co77u geeddo.

¹⁵ Yaani amareedda wodiya gami77eeddawaappe guyyiyan, giigettiide Yeerusalaame baanaw keseedda.

¹⁶ Qiisaariyaan de7iyaa kaalliyaawanttuppe amareeddawanttu qassi nuunanna beeddino; untunttu nuuni aqanasaa Minaasoonaa giyaa Qophiroosa bitaniyaa soy nuuna afeeddino; Minaasooni daro wodiyaappe doommiide kaalliyaawaa.

Phawuloosi Yeerusalaamen Yayiqooba Oochcheedda

¹⁷ Nuuni Yeerusalaame gakkeedda wode, ishataa nuuna nashechchaan mokkeeddino.

¹⁸ Wonttissa gallassi, Phawuloosinne nuuni Yayiqoobanna gaketanaw beeddo. Woosa golle cimataa ubbatuukka de7iino.

¹⁹ Phawuloosi untuntta saroteeddawaappe guyyiyan, Ayihuda gidenna asaa gidдон bare

bagganna Xoossay ootheeddawaa untunttoo wurssiide odeedda.

²⁰ Unttuntu hewaa siseedda wode Xoossaa galatiide, Phawuloosa hawaadan yaageeddino; “Nu ishaw, Ayihudatuwaa gidдон Xoossaa amma-needdawanttuppe aappun sha77ay de7iinontto be7aasa; unttuntu ubbay higgiiyaa minissi naagiino.

²¹ Yeerusalaame Ayihudatu, Ayihuda gidennawanttu gadiyan de7iyaa Ayihuda ubbatuu barenttu naanaa qaxxarena mala, woy Ayihudatu oothiyaawaa kaallenna mala, Muse higgiiyaakka bayizzana mala neeni tamaarssiyaawaa siseeddino.

²² Yaatina, ayee lo77uu? Neeni yeeddawaa coratuu sisiyaa diraw, shiiqennaan aggikkino.

²³ “Hewaa diraw, hawaa nuuni new odiyaawaa ootha; ittippe shiiquu de7iyaa oyddu asatuu nu matan de7iino.

²⁴ Unttunta akkaade untunttunna geeyya; qassi untuntu barenttu huuphiyaa meedettana mala, untunttoo miishshaa imma; untuntu ubbay newaa siiseeddawe tuma gidennawaanne neeni ne huuphewukka qassi Muse higgiiyaa naagaadde maaran de7iyaawaa erana.

²⁵ “Shin ammaneedda Ayihuda gidenna asatuwaa gidoope, untuntu eeqaw yarsheeddawaa meenna malanne suuthaa ushenna mala, bakuteedda mehiyaa ashuwaa meenna malanne woshummenna mala, nuuni yewuwaa qachchiide, untunttoo dabidaabbiiyaa xaafeeddo” yaageeddino.

²⁶ Hewaappe guyyiyan, Phawuloosi wonttissa gallassi asatuwaa akkiide, untuntunna geeyyeedda; I barentta geeshshussaa awude polintto erissanawunne qassi yarshshuwaa huuphiyan huuphiyan awude immanentto erissanaw Geeshsha Golliyaa geleedda.

Phawuloosi Geeshsha Golliyaan Oyqetteedda

²⁷⁻²⁸ Laappu gallassay wurana hanoode, Iisiyappe yeedda Ayihudatuu Geeshsha Golliyaan Phawuloosa be7iide, asaa ubbaa hanqqethiide, “Israa7eeliyaa asaw, nuuna maaddite; Israa7eeliyaa asaa, Muse higgiiyaanne ha Geeshsha Golliyaa ixxiide, ubbasan asaa ubbaa tamarissiyaawe ha bitaniyaa; gujjiide qassi Giriike asaakka Geeshsha Golliyaa gelissiide, ha geeshsha sa7aa tunisseedda” yaagi waassiidde, Phawuloosa oyqqeeddino.

²⁹ Unttuntu kase Efesoonen de7iyaa Xirofimoosa Phawuloosanna katamaan be7eedda diraw, Geeshsha Golliyaa Phawuloosi A gelisseed-dawaa unttunttoo malateedda.

³⁰ Katamaa ubbay shabbiretteedda; asay ubbay shiiqiide Phawuloosa oyqqiide, Geeshsha Golliyaappe karew goochchi kesseedda; he man77iyankka Geeshsha Golliyaa penggetuu qashettii aggeeddino.

³¹ Asay Phawuloosa wodhana hanishshin, “Yeerusalaame katamay mulekka shabbirettidiggeedda” giyaa haasayay Roome gadiyaa olaa kaappuwaassi gakteedda.

³² He olaa kaappuu wottaaddaratuwaanne xee-tatuwaa kaappatuwaa ittippe akkiide, woxxiidde

asaa bolla kesi wodhdheedda; asay olaa kaappuwaanne wottaaddaratuwaa be7eedda wode, Phawuloosa shociyaawaa bashi aggeedda.

³³ He wode, he olaa kaappuu shiiqi, Phawuloosa oygqiide, laa77u santhalataan qashettana mala azaziide, I oonenttonne qassi ayaa ootheeddentonne asaa oochcheedda.

³⁴ Asaappe baggay ittibaw waassiyaa wode, baggay harabaw waassee; waasuu coreedda diraw, olaa kaappuwaassi tumuwaa eranaw danddayettennan ixgina, wottaaddaratu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana mala, untuntta azazeedda.

³⁵ Yedhdhiide kesiyaa dethaa Phawuloosi gakeedda wode, asaa sugethaa diraw, wottaaddaratu A tookkeeddino.

³⁶ Ayissi gooppe, cora asay, “A wodha!” yaagiidinne waassiidde kaallee.

Phawuloosi Mootuwaassi Zaaruwaa Immeedda

³⁷ Wottaaddaratu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana hanishshin Phawuloosi olaa kaappuwaa, “Taani new ittibaa odoo?” yaageedda.

He olaa kaappuu Phawuloosa, “Neeni Giriike qaalaa eray?”

³⁸ Neeni hawaappe kase wode, walassaa kessaade shemppuwaa wodheeddawantuppe oyddu sha77a asatuwaa asay bayinna mela sa7aa kaalethedda Gibxe bitaniyaa gidikkii?” yaageedda.

³⁹ Shin Phawuloosi, “Taani Ayihuda asa; qassi Kilqqiyaan de7iyaa Xersseesen yeletteedda huuphe katamaan de7iyaa asa. Hayyanaa taana asaassi haasayissarikkii?” yaageedda.

⁴⁰ Olaa kaappuu A, “Haasaya” yaagina, Phawuloosi yedhdhiide kesiyaa dethaan eqqiide, asay co77u gaana mala, bare kushiyan asaakko xorsseedda. Asay co77u giina, Ibraayisxxe qaalaan haasayiidde, hawaadan yaageedda.

22

¹ “Taanaadan ammaniyaawanttoo, ta aawatoo, taani ha77i hinttenttoo odiyaa yewuwaa sisite!”

² Phawuloosi untunttoo Ibraayisxxe qaalaan haasayiyaawaa sisiide, kaseppe loythi co77u giina I hawaadan yaageedda.

³ “Taani Kilqqiyaan de7iyaa Xersseesen yelettaade, ha katamaan Gamaaliyaali taana tamarissina diccaade, nu aawatuwa higgiaakka minissa tamaaraade, hachche hintte ubbay haniyaawaadankka, taani Xoossaa yewuwaassi seelettiyaa Ayihuda asa.

⁴ Taani macca asanne attuma asaa oyqqa oyqqaade qasho gollen yeggeedda asanne, ha ogiyaa kaalliyaa asaa wodhissana gakkanaassi metootheedda asa.

⁵ Hawaadankka, qassi, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappunne cimaa ubbaa shiiquu tawaa markkattanaw danddayee; taani Damasqqon de7iyaa untunttu ishaturwaa Ayihudaturwaa, untunttuppe dabidaabbiyaa akkaade, hewaan de7iyaa asatuu qashettiide murettanaadan, Yeerusalaame untuntta ahanaw yaa baaddi.

*Phawuloosi Kiristtoosakko Simmeedda Bare
Simaabaa Odeedda
(Kit 9:1-19; 26:12-18)*

⁶ “Taani baade Damasqqo mateedda wode, seeta gallassaa gidishshin, qoppennaan saluwaappe wolqqaama poo7uu ta matan yuuyyi aadhdiide poo7eedda.

⁷ Taani sa7aan kundda uttaade, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, taana ayaw yederssay?’ giyaa qaalaa sisaaddi.

⁸ “Taani zaaraade, ‘Ta Godaw, neeni oonee?’ yaagaaddi.

“Hewaappe guyye, ‘Taani neeni yederssiyaa Naazireetiyya Yesuusa’ yaageedda.

⁹ Taananna ittippe de7iyaa wanttu poo7uwaa be7iide yayyeeddino; shin taw haasayiyaawaa qaalaa sisibeykkino.

¹⁰ “‘Ta Godaw, taani ayaa udoo?’ yaagaaddi.

“Goday taana, ‘Denddaade Damasqqo ba. Neeni oothanaw Xoossay qoppeedda ubbabay new yaani odettanawaa’ yaageedda.

¹¹ He wolqqaama poo7uwaa diraw, ta ayfii qooqina, taananna de7iyaa asatuu ta kushiyya oyqqiide, taana goochchina, Damasqqo gakkaaddi.

¹² “Damasqqon de7iyaa Ayihuda ubbay loythi bonchchiya itti Hanaaniyaa giyaa bitani, nu hig-giyaassi azazettiide, Xoossaw imetteedda asa.

¹³ Hanaanii taakko yiide, ta matan eqqiide taana, ‘Ta ishaw Saa7oolaa, xeella’ yaageedda. Taani he wode he man77iyankka aakko xeellaa aggaaddi.

14 “I taana hawaadan yaageedda; ‘Nu aawatuwa Xoossay neeni A qofaa eranaw, A xillo Na7aa be7anawunne A doonaappekka haasayaa sisanaw neena kasenna dooreedda.

15 Ayissi gooppe, neeni be7eeddabaanne siseed-dabaa asaa ubbaa sinthan aw markkattanaassa.

16 Ha77ikka ayaw gami77ay? Denddaade xammaqetta; A sunthaa xeesaadde, ne nagaraappekka meecetta’ yaageedda.

17 “Taani guyye Yeerusalaame simmaade Geeshsha Golliyan woossishshin, ta ayyaanaan gidaaddi.

18 Goday taana, ‘Elleellaade, Yeerusalaame kesa ayaw gooppe, neeni taw hawaan markkattiyaawaa asay akkenna’ yaagishshin taani A be7aaddi.

19 “Taani, ‘Ta Godaw, Ayihuda woosa golliyaa ubbaan neena ammaniyaawantta oyqqaade wadhdheeddawaanne qasho golliyaan yeggeeddawaa untunttu eriino.

20 Untunttu ne markkaa Isxxifaanoosa wodhiyaa wode, taani he yewuwaa eeno gaaddi. Qassi untunttu miyyiyaan eqqaade, A wodhiyaawanttu mayuwaa naagay’ yaageedda.

21 “Goday taana, ‘Taani neena Ayihuda gidenna asaakko haakosaa kiittiyaa diraw ba’ geedda” yaageedda.

Phawuloosi Roome Asa Gidiyaawaa Qonccis-seedda

22 Phawuloosi he qaalaa haasayana gakkanaw asay I giyaawaa sisee; hewaappe guyyiyan, barenttu kooshshaa dhoqqu oothiide, “Hawaa

gadiyaappe dhayissa; I de7anaw bessenna”
yaageeddino.

²³⁻²⁴ Unttuntu waassishshin, barenttu mayuwaa bollaw olishshiinne baanaa carkkuwan laalishshin, olaa kaappuu wottaaddaratuu Phawuloosa barenttu de7iyaasaa afana mala azazeedda. Qassi asay ayissi hewaadan aabolla waasseeddinontto eranaw, Phawuloosa lissuwan shocana mala, unttunta azazeedda.

²⁵ Shin wottaaddaratuu Phawuloosa dafuwan minissi qachcheedda wode, Phawuloosi bare matan eqqeedda xeetatuwaa kaappuwaa, “Roome gadiyaa asaa pirdday baynnaan shociyaawe hinttenttoo wogee?” yaageedda.

²⁶ Hewaa xeetatuwaa kaappuu siseedda wode, olaa kaappuwaakko biide, “Ha bitani Roome asa. Neeni ayaa oothana qoppay?” yaagiide oochcheedda.

²⁷ Olaa kaappuu Phawuloosakko shiiqiide, “Neeni Roome asee? Taw oda” yaageedda.

Phawuloosi, “E” yaageedda.

²⁸ Olaa kaappuu Phawuloosaw zaariide, “Taani ha zaretethaa daro miishshaan shammaaddi” yaageedda.

Shin Phawuloosi, “Taani he zerethaappe yelettaaddi” yaageedda.

²⁹ Hewaa diraw, Phawuloosa biddanaw qooppeeddawanttu man77iyan aappe shaaketti aggeeddino. Olaa kaappuukka Phawuloosi Roome asa gideeddawaa ereedda wode yayyeedda; ayissi gooppe, santhalataan A qashissi wotheedda.

Phawuloosi Ayihudatuwaa Shanggatuwaakko Shiiquedda

³⁰ Wonttetha gallassi olaa kaappuu, Ayihudatuu Phawuloosa ayissi mooteeddinonttonne geeshshiide eranaw koyyiide, Phawuloosa billedda. Yaatiide qeesatuwaa kaappatuunne asay ubbay shiiqana mala azazeedda; qassi Phawuloosa duge wothiide, untunttu sinthan esseedda.

23

¹ Phawuloosi hewaan shiiqeedda asaa caddi xeelliide, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani hachche gakkanawukka Xoossaa sinthan ta de7uwaa ubbaan tilla wozanaan de7aaddi” yaageedda.

² Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu Hanaanii, Phawuloosa doonaa baqqana mala, A matan eqqeeddawantta azazeedda.

³ Phawuloosi he wode A, “Laa ha booshinchchaan okkeedda * godaw, Xoossay neena baqqana. Neeni ta bolla higgayan pirddanaw uttaade, wogay baynnaan taana baqqana mala azazay?” yaageedda.

⁴ Phawuloosa matan eqqeeddawanttu A, “Neeni Xoossaa qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa bo-ray?” yaageeddino.

⁵ Hewaappe guyye Phawuloosi, “Taanaadan ammaniyaawanttoo, I qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa gideeddawaa taani erabeykke; ayissi gooppe, ‘Ne gadiyaa mooddiyaawaa bolla

* **23:3** *booshinchchaan okkeedda*: Itti uray lo77a malatana mala oosussaa, shin gidenna.

iita qaalaa haasayoppa' geetettiide Xoossaa Maxaafan xaafetteedda" yaageedda.

⁶ Shin Phawuloosi baggatuu Saduqaawanatuwaa; baggatuu Parisaawatuwaa gideeddawaa be7iide, "Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani Parisaawiyaa Parisaawiyaa na7aa; 'Hayqqeeddawanttu hayquwaappe denddanawantta' gaade taani nashechchaan naagiyaa diraw, untuntu ta bolla pirddiino" yaagiide, dhoqqu oothiide haasayeedda.

⁷ Phawuloosi hewaa yaagina, Parisaawatuwaa gidдонinne Saduqaawanatuwaa gidдон walassay kesina, shiiqeedda asay laaletteedda.

⁸ Ayissi gooppe, Saduqaawanatu, "Hayqqeedda asay denddena; kiitanchchaykka ayyaanaykka baawa" yaageeddino; Parisaawatu qassi laa77uukka de7iyaawaa ammaniino.

⁹ Wolqqaama walassay denddeedda; Parisaawatuwaa baggappe Muse higgiiyaa tamarssiyaawanttu denddi eqqiide, "Ha bitaniyaa bolla aynne balaa demmibeykko; aw ayyaanay woy kiitanchchay haasayennan aggenna" yaagiide palumetteeddino.

¹⁰ Walassay darina, olaa kaappuu Phawuloosa untuntu menthereethanenttonne gi yayyiide, bare wottaaddaratuu wodhdhiide, untuntu gid-doppe A ellekka kesiide, barenttu de7iyaasaa afana mala azazeedda.

¹¹ He gamma Goday Phawuloosa matan eqqiide, "Phawuloosaa, neeni taw Yeerusalaamen

markkatteeddawaadan, Roomenkka markkat-tanaw bessee; minna; aynne baawa” yaageedda.

*Phawuloosa Wodhanaw Oosetteedda
Maqquwaa*

¹² Wonttissa gallassi, Ayihudatuu Phawuloosa wodhana gakkanaassi, meennaadaaninne ushen-naadan, caagettiide giigetteeddino.

¹³ Phawuloosa bolla hewaa maqqetteedda asatuu oytamuwaappe dariino.

¹⁴ Unttuntu qeesatuwaa kaappatuwakkonne cimatuwaakko yiide, “Nuuni Phawuloosa wod-hana gakkanaassi, aynne baarennaadan, giigetti utteeddo.

¹⁵ Hewaa diraw, hinttenttunne shiiqeedda asay Phawuloosabaa geeshshiide biddiyaawaa malatiide, olaa kaappuu A hinttenttukko duge wothana mala oochchite; nuuni I haa shiiqanaappe kasenna A wodhanaw giigi utteeddo” yaageeddino.

¹⁶ Shin Phawuloosa michchatti na7ay he maqquwaa siseedda wode, biide wottaaddaratuu de7iyaasaa geliide, Phawuloosaw odeedda.

¹⁷ Phawuloosi xeetatuwaa kaappatuwaappe it-tuwaa xeesiide, “Ha na7aa olaa kaappuwaakko afa; ayissi gooppe, olaa kaappuwaassi I odiyaawe de7ee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, xeetatuwaa kaappuu na7aa olaa kaappuwaakko afiide, “Qasho gollen de7iyaa Phawuloosi, ha na7ay new ayentto odiyaabay de7iyaa diraw, taana barekko xeesiide, A neekko ahanaadan, taana woosseedda” yaageedda.

19 Olaa kaappuu na7aa kushiyaay oyqqiide, dumma gaxaa kessiide, “Neeni taw odanabay ayee?” yaagiide oochcheedda.

20 Na7ay olaa kaappuwaassi, “Ayihudatuu Phawuloosabaa kaseppe minissi oochchiyaawaa malatiide, neeni shiiquwaa A utissanaadan, neena wontti woossanaw zoretaa qachcheed-dino.

21 Shin neeni untunttu giyaawaa sisoppa; ayissi gooppe, oytamuwaappe dariya asatuu Phawuloosa wodhana gakkanaassi, qumaa meennaadaaninne haathaa ushennaadan, caaqettiide geemetti uttiide A naagiino; neeni giyaawaa sisanaw ha77ikka giigetti uttiide naagiino” yaageedda.

22 Hewaa diraw, olaa kaappuu na7aa, “Ha yewuwaa neeni taana erisseeddawaa oossinne odoppa” yaagiide azazeeddawaappe guyyiyan, A yeddeedda.

Phawuloosi Gadiyaa Mooddiyaa Filikisa Sintha Shiiqeedda

23 Olaa kaappuu xeetatuwaa kaappatuwaappe laa77uwaa xeesiide, “Qiisaariyaa baanaw, laa77u xeetu wottaaddaratuwaa, laappun tammu paraa oyqqeedda asatuwaanne laa77u xeetu tooranchchatuwaa qammaappe heezzu saatiyaan giigissite;

24 gadiyaa mooddiyaa Filikisakko Phawuloosa sarotethaan gathanaw togissiyaa mehiyaanne gi-giigissite” yaagiide, untuntta azazeedda.

25 Olaa kaappuu hawaadan giyaa dabidaab-biyaa xaafedda.

²⁶ “Qalawudeyoosa Luusiyoosappe; gadiyaa mooddiyaa bonchchettedda Filikisaa! Sarotethay new gido.

²⁷ Ayihudatuu ha bitaniyaa oyqqiide wodhana hanishshin, Roome katamaa asa I gideeddawaa eraade, wottaddaratuwaanna gakkaade A ashshaaddi.

²⁸ Unttuntu A ayissi mooteeddinontto eranaw koyyaade, duge unttuntu shiiquwaassi A afaaddi.

²⁹ Unttuntu barenttu higgiiyaabaa I oochcheed-dawaassi A mooteeddawaappe attin, A wodhissiyaa woy qashissiyaa mooto gidenna.

³⁰ Unttuntu ha bitaniyaa bolla maqqetti uttedda zigirissay taana gakkina, taani he man77iyankka A neekko yeddaa aggaaddi; A mootiyaawanttukka biide, ne sinthan mootana mala odaaddi; saro de7a” yaagedda.

³¹ Hewaa diraw, wottaaddaratuu azazetteed-dawaadankka Phawuloosa akkiide, qamma Anttiphaaxiriisa gatheeddino.

³² Wonttissa gallassi aananna baana mala paraa toggo asatuwaa wothiide, gediyaan biyaawanttu guyye wottaaddaratuu de7iyaasaa simmeeddino.

³³ Paraawanttu Qiisaariyaa geliide, dabidaab-biyaa gadiyaa mooddiyaawoo immiide, Phawuloosa A sintha aatheeddino.

³⁴ Gadiyaa mooddiyaawe dabidaabbiyaa nabbabeeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi haqa awuraajjaa asentto A oochcheedda; Kilqqiyaa asa I gideeddawaa ereedda wode,

³⁵ “Taani nebbaa neena mootiyaawanttu yiyaa wode sisana” yaagiide, wottaaddaratuu Herood-isa kawutethaa gollen A naagana mala azazeedda.

24

Phawuloosa Ayihudatu Mooteeddino

¹ Ichcheshu gallassaappe guyyiyan, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu, Hanaaniyaa, cimatuwaannanee Xarxxaluusa giyaa itti xabaqaanna duge Qiisaariyaa wodhdheedda; untunttu gadiyaa mooddiyaawaa bolla Phawuloosa mooteeddino.

²⁻³ Phawuloosi xeetteedda wode, Xarxxaluuse A hawaadan yaagiide, mootuwaa doommeedda.

“Bonchchettedda Filikisaa, nuuni ne bagganna daro sarotethaa demmeeddoshshin, ne qofaan ha gadiyaassi ubbabaani ubbasankka lo77o laamii beettiyaawoo neena loythi galatiide, hawaa akkeetto.

⁴ Shin taani neena gami77ethennaan, dooya gideedda ne keekatethaan nubaa neeni qanthaan sisana mala, neena woossay.

⁵ Ayissi gooppe, ha bitani dhubo gidiide, sa7aa ubbaan de7iyaa Ayihudatuwaa gidдон walassaa dentheedda, Naaziraawatu bagga asaa kaaletthiyaawaa gideeddawaa ereeddo.

⁶ Haray atto Geeshsha Golliyaakka tunissanaw koyyishshin A oyqqiide, nu higgiaadan, A bolla pirddanaw qoppeedo;

⁷ shin olaa kaappuwaa Luusiyoosi yiide, wolqqaan nu kushiyaappe A wothi akkeedda.

⁸ A mootiyaawanttukka neekko yaana mala azazeedda; neeni ne huuphew ha bitaniyaa bid-daade, nuuni A mootiyaa yewuwaa ubbaa er-anaw danddayaa” yaageedda.

⁹ Ayihudatuukka qassi, “Ha yewuu tuma” giide, A qofaa akkeeddino.

Phawuloosi Filikisa Sinthan Mootoo Zaaruwaa Immeedda

10 Gadiyaa mooddiyaawe Phawuloosa yaanaadan wuttina, I hawaadan yaagiide zaareedda; “Neeni daro wodiyaappe doommaade, ha asaassi pirddaadde de7iyaawaa taani eraade, ta yewuwaa nashechchaan zaaray.

11 Taani Yeerusalaame goyinnanaw kesodeppe tammanne laa77u gallasaappe darenawaa neeni ne huuphew erana danddayaa.

12 Ayihudatu taana Geeshsha Golliyan gidina, Ayihuda woosa gollen gidina, katamaan gidina, oonannanne palumettishshin woy asaa shiishshaade maqqishshin, itti uraannanne be7ibeykkino.

13 Unttuntu ha77ikka taana mootiyaawaa shatimmanaw danddaykkino.

14 “Shin taani hawaa new oday; taani Muse higgayan de7iyaawaanne nabatuu xaafeedda ubabaa ammananaadan, nu aawatuwa Xoossaassi unttuntu worddo giyaa ogiyaan goshetay.

15 Hawanttu barenttu huuphew, ‘Asay ubbay, wordduukka xilluukka hayquwaappe denddanawantta’ giyaawaadan, taanikka unttuntu denddiyaawaa Xoossaani hidootaa wothaade amuwaani naagay.

16 Hewaa diraw, taani qassi, Xoossaa sinthaninne asaa sinthan ubba wode, pokkuu baynna tilla wozanay taw de7ana mala minnay.

17 “Taani Yeerusalaameppe kesodeppe cora laythaappe guyyiyan, ta gade hiyyeesaassi

miishshaa immanawunne yarshshuwaa yarshshanaw Yeerusalame baaddi.

¹⁸ Hewaa oothishshin, asay shiiqennaan, walasay denddenaan, taani Geeshsha Gollayan geeyishshin, untuntu taana demmeeddino.

¹⁹ Shin Iisiyappe yeedda itti itti Ayihudatu hewaan de7iino; untuntu ta bolla yewuwaa koyyoope, yiide taana ne bollan mootanaw bessee.

²⁰⁻²¹ Woy taani untuntu gidon eqqaade, 'Hayqqeeddawanttu denddanawaa ammaniyaa diraw, hachche hintte sinthaan ta bolla pirdiino' gaade haa dhoqqissaade hasayeedda itti qaalaappe attin, shiiquwaa sinthan eqqishshin, ta bolla itti bayizzuwaa demmeeddawaa gidoope, hawanttu barenttu huuphew hawaan odanawantta" yaageeda.

²² Shin Filikise Xoosaa ogiyaabaa geeshshi ereedda diraw, "Taani hintte yewuwaa olaa kaappuwaa Luusiyoosi yiyaa wode ogiyaa oythana" yaagiide, pirddiyaa wodiyaa sinthaw keereeda.

²³ Filikise qassi Phawuloosa qachchennaan naagana malanne A dabbatuwaappe ooninne aw oothishshin, woy aakko yiishshin diggenna mala, xeetatuwaa kaappuwaa azazeeda.

Phawuloosi Filikisanne Dirusilla Sintha Shi- iqeedda

²⁴ Amareedda gallasaappe guyyayan, Filikise Ayihuda asaa zare gideedda bare machchatti Dirusillinna yiide, Phawuloosa kiitti ahissiide, Yesuusi Kiristtoosan ammaniyaa ogiyaa I haasayishshin siseedda.

25 Phawuloosi xillotethaabaa, bare huuphiyaa naaguwaabaanne yaana pirdaabaa haasayishshin, Filikise yayyiide, “Neeni ha77iw ba; taw miikkeedda wode, neena kiittaade xeegissana” yaageedda.

26 He wode qassi Phawuloosi biletanaw, barew maganxxaa immanddeeshsha giide qoppeedda; hewaa diraw, daro wode A ahissi ahissiide, aananna haasayee.

27 Laa77u laythaa kumeeddawaappe guyyiyan, Filikisa kotaa Phorqqiyoosa Pisxxoosi akkeedda. Filikise Ayihudatuwaa nashechchanaw koyyiide, qasho gollen Phawuloosa bashi aggeedda.

25

Phawuloosi Roome Kaatiyaakko Bare Yewuwaa Akkiide Baanaw Oochcheedda

1 Pisxxoosi awuraaajjaa geleedda heezzenhiyaa gallasaappe guyyiyan, Qiisaariyaappe Yeerusalaame beedda.

2 Yaani qeesatuwaa kaappatuunne Ayihudatuwaa kaaletiyaawanttu Phawuloosa mooteeddino.

3 Unttuntu Phawuloosa wodhanaw ogiyaan qosetti uttanaw, barenttoo lo77obaa udiide A Yeerusalaame ahana mala, Pisxxoosa woosseeddino.

4 Pisxxoosi unttuntoo, “Phawuloosi Qiisaariyaan qashetti utteedda; taani ta huuphewukka ellekka yaa guyye simmanaw qoppa uttaaddi.

5 Hewaa diraw, I ayentto bayizzeeddawe de7ooppe, hinttenttu gidдон aawotiyawanttu

taananna Qiisaariyaa biide, A mootino” yaagiide zaareedda.

⁶ Pisxxoosi Yeerusalaamen hosppun woy tammu gallassaappe aathennaan uttiide, Qiisaariyaa beedda; wonttissa gallassi pirddiyaasan uttiide, Phawuloosa ahana mala azazeedda.

⁷ I gakkeedda wode, Yeerusalaameppe yeedda Ayihudatuu A matan yuuyyi aadhdhi eqqiide, barenttoo shatimmanaw danddayetenna daro deexo mootuwaa A bolla wotheeddino.

⁸ Phawuloosi mootettiide, “Taani Ayihudatuwaa higgiaakka Geeshsha Golliaakka Roome Kaatiyaa Qeesaarakka aynne naaqqabeykki” yaageedda.

⁹ Pisxxoosi Ayihudatuwaa nashechchanaw koyyiide Phawuloosa, “Pude Yeerusalaame kesaade, ha yewuwaabaa yaani ta sinthan ooshettanaw koyyay?” yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Shin Phawuloosi, “Taani ooshettanaw bessiyaa Qeesaara pirdda gollen eqqaaddi. Neenikka loytha eriyaawaadan, taani Ayihudatuwaa aynne naaqqabeykki.

¹¹ Simmi taani naaqqeeddawaa woy hayqqanaw bessiyaawaa ootheeddawaa gidoope, hayquwaappe attana giikke; shin untunttu taana mootiyaa mootuu mela gideeddawaappe hini baggan, ooninne taana untunttoo aathiide immanaw danddayenna; Qeesaare tabaa pirddo gaade oochchay” yaageedda.

¹² Hewaappe guyyian, Pisxxoosi barenanna zorettiyaawantunna zoretti simmiide A, “Neeni

Qeesaare tabaa pirddo gaade oochchaadda;
Qeesaarakko baanaassa” yaagiide zaareedda.

*Pisxxoosi Phawuloosabaa Agriphaanna
Maqqetteedda*

¹³ Amareedda gallassaappe guyyiyan, Kaatiyaa Agriiphphayenne Bariniiqe Pisxxoosa sarotanaw Qiisaariyaa beeddino.

¹⁴ Yaani untuntu cora gallassaa utti de7ishshin, Pisxxoosi kaatiyaassi Phawuloosabaa hawaadan yaagiide odeedda; “Hawaan Filikise qachchiide bashi beedda itti bitani de7ee.

¹⁵ Taani Yeerusalaamen de7ishshin, qeesatuwaa kaappatuunne Ayihuda cimatu A bolla pirddana mala, taana woossiide, aabaa taw odeeddino.

¹⁶ Taani, ‘Mootetteedda uray barena mootiyaawantunna ittippe eqqennaanne barena mooteedda yewuwaassi zaaruwaa immennaan, oona gidooppenne aathiide immiyaawe Roome asaassi woga gidenna’ yaagaade untunttoo zaaraaddi.

¹⁷ “Hewaa diraw, untuntu hawaan shiiqeedda wode, taani gami77ennaan wonttissa gallassi, pirdda golle gelaade Phawuloosa ahana mala azaaaddi.

¹⁸ A mootiyaawanttu eqqiide, iitabaan A mootennaan aggikkino gaade taani qoppeeddawaadan, aynne A mootibeykkino.

¹⁹ Shin untuntu barenttu ammaneedda-bantubaanne Phawuloosi, ‘Paxa de7ee’ giyaa hayqqeedda itti Yesuusa geetettiyaa bitaniyaabaa aananna palumetteeddino.

²⁰ Taani ha yewuwaa wootaade bidda demman-
itantto, qofaa qachchennaan de7aadde, Phawu-
loosi Yeerusalaame biide, ha yewuwaa yaani
ooshettanaw koyyinttonne gaade A oochchaaddi;

²¹ shin Phawuloosi bare yewuwaa
Awugisxxoose Qeesaare ogiyaa oythana
gakkanaw naagettanaadan oochchina, taani A
Qeesaarakko yeddana gakkanaassi, I qashettana
mala azazaaddi” yaageedda.

²² Hewaappe guyye Agriiphphay Pisxxoosa,
“Taani ta huuphewukka qassi he bitani giyaawaa
sisana koyyay” yaageedda.

Pisxxoosi A, “Neeni wontti I giyaawaa
sisanaassa” yaageedda.

²³ Wonttissa gallassi, Agriiphphayenne Bariniiqe
daro bonchchuan olaa kaappatuwaannanne
katamaan de7iyaa wolqqaama asaanna yiide,
pirdda golle geleeddino; Pisxxoosi Phawuloosa
ahana mala azazina aheeddino.

²⁴ Pisxxoosi hawaadan yaageedda; “Kaatiyaa
Agriiphphaa, hawaan nuunanna de7iyaa asaa
ubbaw, Ayihuda asay ubbay Yeerusalaamenikka
hawankka waassiidde, ‘I hawaappe sinthaw paxa
de7anaw bessenna’ yaagiide, taana woosseedda
bitaniyaa hawaa be7iita.

²⁵ Shin I aynne hayqqanaw bessiyaawaa
ootheeddawaa taani demmabeykke; I bare
huuphew, ‘Awugisxxoose Qeesaare tabaa
pirddo yaagaade oochchaaddi’ geedda diraw,
Qeesaarakko A yeddanaaw taani qoppaaddi.

²⁶ Taani aabaa ta godaa Awugisxxoose Qeesaa-
ressi xaafanaw tumu yewuu taw aynnee baawa;
hewaa diraw, I loythi ooshettowaappe guyyiyan,

taani xaafiyaabaa demmana mala, hinttenttu sintha, Kaatiyaa Agriiphphaa, ubba ne sintha A ahaaddi.

²⁷ Ayissi gooppe, qashetteedda uraa kiittiyaa wode, A ayaw mooteeddentto, erissennaan co77u gi bashiyaawe taw eeyatethaa malatee” yaageedda.

26

Phawuloosi Agriiphphaa Sinthan Haasayeedda Haasayaa

¹ Agriiphphay Phawuloosa, “Neeni nebbaa haasayanaw danddayaa” yaageedda. He wode Phawuloosi bare kushiya micciide hawaadan yaagi zaareedda.

²⁻³ “Kaatiyaa Agriiphphaa, Ayihudatuwaa wogaanne palumaa ubbaa neeni loythaade eriyaa diraw, taana Ayihudatuu mootiyaa yewuwaa ubbaa hachche taani ne sinthan zaariyaawoo ta qaaday darissi lo77a yaagaade qoppay; hewaa diraw, neeni ta haasayaa salettennaan sisana mala, neena woossay.

⁴ “Taani na7atethaappe doommaade ta asaa giddoninne Yeerusalaamen de7eedda ta de7uwaa Ayihuda ubbatuu kaseppe doommiide eriino.

⁵ Taani koyroppe doommaade, nu ammanuwaa higgiiyaa ooppenne minissiide naagiyaa Parisaawatuwaa bagga Parisaawe gidaade de7iyaawaa, untunttu markkattanaw koyyoooppe eriino.

⁶ Taani ha77ikka Xoossay nu aawatuwassi immana geeddawaa nashechchaan naagiyaa diraw, pirddeetanaassi hawaan eqqay.

⁷ Qassi tammanne laa77u nu aawatuwa zaratuu Xoossaw qammanne gallassi ubbaade minissi goyinniidde, Xoossay immana geeddawaa akkanaw nashechchaan naagiino; Kaatiyaa Agriiphphaa, Ayihudatuu taana mootiyaawe taani hewaa nashechchaan naagiyaa diraassa.

⁸ Ayihudatoo, Xoossay hayqqeeddawantta den-thiyaawaa ayissi ammanikkitee?

⁹ “Taani ta huuphewukka Naazireetiyaa Yesu-usa eqettanaw bessee gaade kase qoppaaddi.

¹⁰ Taani Yeerusalaamen ootheeddawe hawaa; qeesatuwaa kaappatuwaappe maataa akkaade, Xoossaa asatuwaappe coratuwaa qashissaaddi; untuntta wodhiyaa wodekka untunttu hayqqiyaawaa dosaaddi.

¹¹ Ayihuda woosa golle ubbaan daro wode untuntta muraadde, barenttu ammanuwaa untunttu aggana mala godetaaddi; taani wogay baynnawaa untunttoo hanqgettaade, haray atto, hara gadiyaa katamaa gakkanawukka untuntta metoothay.

Phawuloosi Bare Huuphew Kiristtoosa Wooti Ammaneeddentto Odeedda

(Kit 9:1-19; 22:6-16)

¹² “Taani ha yewuwaassi qeesatuwaa kaappatuwaappe maataanne azazuwaa akkaade Damasqqo baaddi.

¹³ Kaatew, taani seeta gallassi ogiyaan de7ishshin, awaa poo7uwaappe loythi aadhdhiyaa poo7uu taananne taananna beeddawantta yuuyyi aadhdhiide, saluwaappe poo7ishshin be7aaddi.

14 Nuuni ubbay sa7aan kunddeeda wode, Ibraayisxxe qaalaan, ‘Saa7oolaa, Saa7oolaa, taana ayaw yedesaan metoothay? Neeni taana ixussaan neena qohaasa’ yaagiide taw odishshin sisaaddi.

15 “Yaataade, ‘Ta Godaw, neeni oonee?’ yaa-gaaddi.

“Goday, ‘Taani neeni yedesaan metoothiyaa Yesuusa.

16 Shin dendda eqqa; ayissi gooppe, hachche neeni taana bee7eeddawaanne taani neena sinthappe bessanawaa haranttoo markkattana mala, taw oothiyaawaa udaade neena sunthanaw new qonccaaddi.

17-18 Unttuntu taana ammanina, unttuntu nagaray atto geetettanaadan, Xoossay dooredda asaa gidдон unttuntu barenttu de7iyaasaa demmanaadan, qassi dhumaappe poo7uwaa simmanaadaaninne xalahiyaa godatethaappekka Xoossaakko simmanaadan, unttuntu ayfiyaa neeni dooyyana mala, Israa7eeliyaa asaappenne taani neena unttuntukko kiittiyaa Ayihuda gidennawanttuppe neena ashshana’ yaageedda.

19 “Kaatiyaa Agriiphphaa, hewaa diraw, taw saluwaappe beetteedda saxaassi taani azazettanawaa ixxabeykke.

20 Shin taani kasetaade, Damasqqoninne Yeerusalaamen hewaappe guyyiyan, Yihudaa gadiyaa ubbaan de7iyaawanttussinne Ayihuda gidennawanttoo barenttu nagaraappe simmana mala, qassi nagaraappe simmanaw bessiyaawaa oothiide, Xoossaakko simmana mala qaalaa odaaddi.

²¹ Hewaa diraw, Ayihudatuu taana Geeshsha Gollayan oyqqiide wodhanaw koyyeeddino.

²²⁻²³ Hewaa diraw, taani Xoossaa maaduwaaw akkaade, daroonne guuthaw hachche gakkanawukka eqqaade markkattay. Nabatuunne Muse, ‘Kiristtoosi metootanaw bessee; qassi hayquwaappe koyro denddiide, Ayihudatuwassinne Ayihuda gidennawanttoo atotethaa poo7uwaa odanaw bessee’ geeddawaadan, taanikka untuntu haasayeed-dawaappe haraa ittibaanne haasayeeddabay baawa” yaageedda.

²⁴ Phawuloosi barenttubaa hawaadan yaagiide zaarishshin, Pisxxoosi kooshshaa dhooqu udiide A haasayaa dhubbanaw, “Phawuloosaa, neeni gooyaa; neeni darii tamaareeddawe neena gooshshana hanee” yaageedda.

²⁵ Shin Phawuloosi hawaadan yaageedda; “Bonchchetteedda Pisxxoosaa, taani tumatethaan lo77o yewuwaanne wozanaa qofaa haasayiyaawaappe attin gooyikke.

²⁶ Taani Kaatiyaa Agriiphphaassi ha yewuwaa qoncciyaan odiyaawaa I eree; ayissi gooppe, ha yewuu geeman oosettibeenna diraw, hawaappe ittuunne aappe geemmennawaa taani geeshshaade eray.

²⁷ “Kaatiyaa Agriiphphaa, neeni nabatuu geeddawaa ammanay? Neeni untuntu geeddawaa ammaniyaawaa taani eray” yaageedda.

²⁸ Kaatiyaa Agriiphphay Phawuloosa, “Ha77i ha qantha wodattinkka taana ammanthanaw koyyay?” yaageedda.

²⁹ Hewaappe guyye Phawuloosi, “Daro wode gidina, guutha wode gidina, ne xalalaa gidakka; shin hachche taani odiyaawaa sisiyaa ubbay qassi tawaadan qashettoppino attin, ta mala gidanaadan Xoossaa woossay” yaageedda.

³⁰ Hewaappe guyyiyan kaatii, mooddiyaa Pisxxoose, Bariniiqenne, untuntunna de7iyaa ubbay denddi,

³¹ itti bagga simmiide, ittu ittuwaanna, “Ha bitani hayqussay atto shin, qashuwaassikka bessiyaabaa oothibeenna” yaagi haaseyeddi.

³² Agriiphphay Pisxxoosa, “Ha bitani, ‘Qeesaari tabaa pirddo’ gibeennetto, biletanaw dand-dayee shin” yaageedda.

27

Phawuloosi Roome Beedda

¹ Nuuni markkabiyaan Xaaliya baanaw qoppi utteedda wode, Phawuloosanne hara amareedda qashetteedda asatuwaa Awugisxxoosa wottaadaratuwaa giyaawanttuppe itti Yuuliyooosa giyaa xeetatuwaa kaappuwaassi aathiide immeeddino.

² Iisiya gaxaan de7iyaa gadatuwaa biyaa Adiraamixiyoona markkabiyaan geliide beeddo; Maqidooniyaa asa gidiyaa Teselonqqe Arisxxirokoosi nuunanna de7ee.

³ Wonttissa gallassi nuuni Sidoonaa gakkishshin, Yuuliyooosi Phawuloosaw daroppe A, “Ne dabbatuu neena koshshiyaabaa maaddana mala, neeni untunttukko baanaw danddayaa” yaageedda.

⁴ Hewaappe denddiide, sinthanna nu bolla carkkiyaa diraw, Qophiroosa haathan doodettedda sa7aan carkkenna bagga beeddo.

⁵ Kilqqiyaa mataaninne Phinifiliyaa matan de7iyaa abbaa pinniide, Liqiyaa de7iyaa Muura gakteeddo.

⁶ Hewaan xeetatuwaa kaappuu Xaaliya biyaa Iskindiriyaa markkabiya demmiide, aani nuuna gelissedda.

⁷ Nuuni cora wodiya loddaan biidde, daro metuwan Qenidoosa katamaa gakteeddo; hewaanna baanaw nuuna carkkuu diggina Salmoonanna aadhdhiide, haathan doodettedda Qarxxeesan carkkuwaappe te7ettiide beeddo.

⁸ Qassikka daro metuwan gaxanna gaxanna aadhdhiide, Laasiya katamaa matan de7iyaa abbaa doonaan Markkabii Woppu Giide Shemp-piyaasaa geetettiyaasaa yeeddo.

⁹ Nuuni hewaan cora wodiya gami77eeddawaappe guyyiyan, Xoomay bilettidiggeedda diraw, markkabiyaan biyaawekka hirggishshin Phawuloosi untunta zoriidde,

¹⁰ “Asaw, nu buussan wolqqaama boshayne daro bashshay de7anawe taw beettee; bashshay yiyaawe caanaa bollanne markkabiya bolla xalalaan gidenna; nu shempuwaa bollaakka yaanawaa” yaageedda.

¹¹ Shin xeetatuwaa kaappuu Phawuloosi geeddawaappe aathiide, markkabiyaan de7iyaawantta azaziyaawenne markkabiya goday giyaawaa ammanee.

12 He abbaa mataa katamay balgguwaa shaaccanaw untunttoo miikkenna katamaa; hewaa diraw, cora asatuu barenttoo danddayettooppe, Pinqqe giyaa katamaa gakkiiide, balgguwaa yaani shaaccana mala, yaappe denddanaw zoretteeddino; Pinqqen de7iyaa markkabii shemppiyaa miikko sa7ay doyetteeddawe, away wulliyaasaappenne ushechcha baggappe gidduwan, qassi wulliyaasaappenne haddirssappe gidduwana.

Abbaa Bollan Gotuu Denddeedda

13 Away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dugehaa bagga carkkuu loddaan carkkeedda wode, barenttu qoppeeddawaadan haneed-dawaa untunttoo malatina denddeeddino; markkabii beenna mala oyqqiyaa birataa pude dafiide, Qarxxeesa matattiide, lanqqiyanna aadhdheeddino.

14 Shin darii gami77ennaan, “Awuraaqiis” * giyaa daro wolqqaama gotuu haathaa gidдон de7iyaa sa7aappe duge untunttu bolla denddeedda.

15 He gotuu markkabiyyaa dechchiide aathennaan diggina, baanaw nuussi danddayettennan ixceedda diraw, markkabiyyaa I afiyaasaa aggiide beeddo.

16 Nuuni Qeeda giyaa haathan doodetteedda carkkuwaappe geemmedda saanna aadhdhiyaa wode, darissi metootiide markkabiyyaa wong-giriyaan naagi ashshanaw danddayeeddo.

* **27:14** “Awuraaqiis” geetettiyaa wolqqaama gotuu killi pudehaappe wulaa bagga carkkiyaawaa gidiyaawaa beessee.

17 Unttuntu wonggiriya pude kesseed-dawaappe guyyiyan, gaadiyaan markkabiya xaaxiide, minissi qachcheeddino; Sirxxisa giyaa shafii kumeedda saan barentta kunddissanentonne giide hirggiide, markkabiya afiyaa sharaa wothiide, carckuwan markkabiya coo yeddii aggeeddino.

18 Gotuu wolqqaamiide nu bollan wolqqaameedda diraw, wonttissa gallassi caanaappe abbaan oluwaa doommeeddino.

19 Heezzenhiya gallassikka markkabiyaan de7iyaa miishsha untuntu barenttu kushiyan oleeddino.

20 Nuuni daro wodiya awaanne xoolinttiya be7ennaan, wolqqaama uushuu nu bolla bukkishshin, sinthappe dhayanaan attokko giide qoppeedo.

21 Untuntu daro wodiya qumaa meennaan gami77eeddawaappe guyyiyan, Phawuloosi he wode untuntu gidon denddi eqqiide, hawaadan yaageedda; “Asaw, hinttentu ta zoriya akkeeddenttonne Qarxxeesappe denddenaan atteeddento, hawaa mala bayethayne qohuu nuuna gakkenna.

22 Shin ha77ikka taani hinttentta yayyoppite gaade zoray; ayissi gooppe, ha markkabii bayanaappe attin, hinttentuppe itti uraa shemppuukka bayenna.

23 Ayissi gooppe, Xoossaa kiitanchchay, taana mooddeedda taani goyinniyaa Xoossaawe, zino gamma ta matan eqqiide,

24 ‘Phawuloosaa, yayyoppa; neeni Roome gadiya Kaatiya Qeesaara sinthan eqqanaw

bessee; be7a, Xoossay bare keekatethaan neenanna biyaa asaa ubbaa shemppuwaa ashshana' yaageedda.

²⁵ Hewaa diraw asaw, yayyoppite. Ayissi gooppe, he kiitanchchay taw odeeddawaadan hananawaa taani Xoossaa ammanay;

²⁶ shin carkkuu nuuna itti haathan dood-etteedda sa7aan abbaa doonaan dom77issana” yaageedda.

²⁷ Tammanne oyddentho gallassi Meediter-aaniyaa Abbaan nuuna carkkuu yaanne haanne sugishshin, markkabiyaan oothiyaawanttussi qamma bilahii biittaakko mateeddawaa malateedda.

²⁸ Unttuntu likkiyaa gaadiyaa xeeraan dexiyaabaa qachchiide, haathan yeggina, haathay oytamu mitiriyaa ciimmateeddawaa ereeddino. Guuthaa gami77iidde, laa7ethuwaa yeggiide, hattamu mitiriyaa ciimmateeddawaa ereeddino.

²⁹ Unttuntu shuchchattiyaasan kunddenna mala yayyiide, markkabii beenna mala oyqqiyaa oyddu birataa markkabiyaappe guyyenna abbaan yeggiide, sa7ay wonttana mala, barenttu xoossatuwaa woossiino.

³⁰ Markkabiyan oothiyaawanttu markkabiyaappe kichchanaw koyyiide, markkabii beenna mala oyqqiyaa amaredda biratatuwaa markkabiyaappe sintha bagganna abbaan yeggiyaawaa malatiide, wonggiriyaabbaan wotheedda wode,

³¹ Phawuloosi xeetatuwaa kaappuwaanne wot-taaddaratuwaa, “Hawanttu markkabiya gidдон

de7ana dhayooppe, hinttenttu attanaw dand-daykkita” yaageedda.

³² Hewaappe guyyiyan, wottaaddaratuu wong-girii qashetteedda gaadiyaa qanxxiide, yeddii aggeeddino.

³³ Sa7ay wonttana hanishshin, Phawuloosi ub-bay qumaa maana mala, hawaadan yaagiide woosseedda; “Hinttenttu hachchenna tammanne oyddu gallassaa naageeddita; qassi he ubbankka qumaa mibeykkita.

³⁴ Hewaa diraw, guutha qumaa hinttenttu maana mala, taani hinttentta woosay; ayissi gooppe, hinttenttu paxa de7anaw guutha qumaa maana koshshee; haray atto hinttenttu huuphiyaa binnanaappe ittuukka bayenna” yaageedda.

³⁵ Phawuloosi hawaa giide, ukithaa akkiide, ub-baa sinthan Xoosaa galateedda; menthi Muussaa doommeedda.

³⁶ Hewaappe guyyiyaan ubbay loythi, barenttoo qassi qumaa meeddino.

³⁷ Nuuni markkabiyaan de7iyaawanttu laa77u xeetanne laappun tammanne usuppuna.

³⁸ Unttuntu miide kaalleedda wode, caanaa zarggaa abbaan oliide markkabiyaan deexuwaawaa kawushisseeddino.

Markkabiyaan Me7ussaa

³⁹ Sa7ay wontteedda wode, markkabiyaan oothiyaawanttu gadiyaa eribeykkino; shin haathay goggiide abbaan geleeddassaa miyyiyaan de7iyaa shafiyaa akeekaan xeelleeddino. Barenttussi danddayettinto, markkabiyaan

he shafiyaakko laagganaw barenttu qofaa qachcheeddino.

⁴⁰ Yaatiide markkabii beenna mala oyqqiyaa biratatuwaa billiide, abbaa giddo yeggeeddino; he wode, markkabiya koyyeeddasa zaariide laaggiyaa mithaa qachcheeda gaadiyaa billeeddino; hewaappe guyyiyan, carkkuu markkabiya sinhaw sugana mala, markkabiya afiyaa sharaa sintha bagganna dhoqqu udiide, buussaa doommeeddino.

⁴¹ Shin markkabii ciimmuu de7iyaasaappe aadhdhiide haathan doodettedda sa7aa matan de7iyaa dethasaan dom77etti eqqedda; markkabiyaassi guyye baggay beetaa sugethaan me7erettishshin, sintha baggay duge dhishettiide, qaaxxennaan ixxi aggedda.

⁴² Wottaaddaratuu qashettedda asaappe ittuunne haathaa wadhdhiide kessi akki beenna mala, untunta wodhanaw zoretteeddino.

⁴³ Shin xeetatuwaa kaappuu Phawuloosa ashshanaw koyyiide, wottaaddaratuwaa maqquwaa ixceedda; haathaa wadhaa eriyaa ubbay markkabiyaappe haathan guppi guppiide kasetiide gaxaa kesana mala azazedda.

⁴⁴ Atteeddawanttuppe amareeddawanttu sanqqaan, amareeddawanttu qay markkabiya me7uwan kesana mala azazedda; hewaadan ubbatuukka gaxaa sarotethaan keseeddino.

28

Phawuloosi Malttaa Giyaa Haathan Doodettedda Sa7aa Bedda

¹ Nuuni gaxaa sarotethaan keseedda wode, he haathan doodetteedda sa7ay Maltaa geetetiyaawaa ereeddo.

² Haathan doodetteedda sa7aan de7iyaa asatuu nuussi daro keekatethaa keekeeddino; iray bukkaw doommeedda dirawunne meeguwwa diraw, tamaa eethiide, nuuna ubbaa mokkeeddino.

³ Phawuloosi daro gayxeeriyaa mithaa mixiide tamaan yeggishshin, marzzaama shooshshay seelaa diraw kesiide, A kushiyan xaaxettiide, A dukkeedda.

⁴ Haathan doodetteedda sa7aan de7iyaa asatuu qirccanttiyaa shooshshay Phawuloosa kushiyan xaaxetteeddawaa be7eedda wode ittu ittuwaassi, “Tumu ha bitani shemppuwaa wodhiyaa asa; haray atto abbaappe I attinakka nu Xoossaa pirdday A paxa de7o gibeenna” yaageeddino.

⁵ Shin Phawuloosi bare kushiyaappe qirccanttiyaa shooshshaa wuxakkiide, tamaan oleedda; A aynne oothibeenna.

⁶ Unttuntu, “A bollay gaafee; woy akeekennaan kunddiide hayqqee” yaagiide A naagiino; shin cora wodiya naagiide, A bollan aynnee dummateeddabay dhayina, “Hawe xoossaa” yaagiide barenttu qofaa bashi aggeeddino.

⁷ Hewaa heeran haathan doodetti utteedda sa7aa kaappuwaa Pupiliyoosa giyaawaassi gadii de7ee; I nuuna imathatethaa, heezzu gallassaa siiquwan mokki moyizzeedda.

⁸ Pupiliyoosa aabbu qoxuwaa, seelaanne uluwaa kadhaa saketti gisiide de7ee; Phawuloosi

A soy geliide, aw Xoossaa woosseedda; bare kushiya A bolla wothiide, A patheedda.

⁹ Hewaappe guyyiyan, he haathan doodettedda sa7aan harggiyaa hara ubba asaykka qassi yiide paxeedda.

¹⁰ Hewaappe simmina nuuna daro bonchchuwaa bonchcheeddino; nuuni markkabiyaan baanaw denddeedda wode, ogew nuuna koshshiyaabaa nuussi immeeddino.

Phawuloosi Malttappe Roome Beedda

¹¹ Heezzu agenaappe guyyiyan, haathan doodettedda sa7aan balgguwaa aathiide, “mantte xoossaa” * giyaa Iskkinddiriyaa markkabiyaan baanaw denddeeddo.

¹² Nuuni Siraakuse giyaa katamaa geliide, yaani heezzu gallassaa utteeddo.

¹³ Hewaappe yuuyyiidde, Regiiyume giyaa katamaa gakkeeddo. Itti gallassaappe guyyiyan, away kesiyaasaa xeelliyaa wode ushechcha dughaa bagga carkkuu carkkina, wonttissa gallassi Putiyaaluusa giyaa katamaa yeeddo.

¹⁴ Hewaan nuuni itti itti ammaniyaawantta demmina, barenttunna laappu gallassaa uttana mala, nuuna woosseeddino; hewaappe qassi Roome yeeddo.

¹⁵ Roomen de7iyaa ammaniyaawanttu nubaa sisiide, Afiyaasaa Geyaanne “Heezzu Aqiyaasaa geetettiyaasaa” gakkanaassi nuuna mokkanaw

* **28:11** *mantte xoossaa:* Hawanttu laa77u attuma naanatuu, Kastoorinne Paalokisa geetettiyaawanttu Zewusse naanatuwaa gidiide, markkabiyaan de7iyaa asatuwaa naagiyaa xoossatuwaa geetettiide xeessettiino.

yeeddino; Phawuloosi untuntta be7eedda wode Xoossaa galatiide, wozanaan minisseedda.

Phawuloosi Roomen Tamaarisseedda

¹⁶ Nuuni Roome geleedda wode, Phawuloosi barena naagiyaa wottaaddaraanna barekka de7anaadan udetteedda.

¹⁷ Heezzu gallasaappe guyyiyan, Phawuloosi Ayihudatuwaa kaappatuwaa barekko xeeseedda; untunttu shiiqeedda wode, untuntta hawaadan yaageedda; “Taanaadan ammaniyaawanttoo, taani nu asaa woy nu aawatuwa wogaa iitabaa aynne oothennaan, taana Yeerusalaamen qachchiide, Roome asaassi aathiide immeeddino.

¹⁸ Untunttu taana biddeeddawaappe guyye, hayqqanaw bessiyaabay ta bolla aynne bayinna diraw, taana billanaw koyyeeddino.

¹⁹ Shin hewaa Ayihudatu eeno geennaan ixweedda wode, ‘Tabaa Qeesaare pirddo’ gaanawe taana koshsheeddappe attin, taani ta zariyaa mootiyaabay taw de7ina gidenna.

²⁰ Taani hinttentunna gakettanawunne haasayanaw hinttentta xeeseeddawe hewaassa; ayissi gooppe, Israa7eeliyaa asay nashechchaan naagiyaawaa diraw taani ha santhalataan qashettaaddi” yaageedda.

²¹ Ayihuda cimatu Phawuloosa, “Nuuni Yihudaappe nebaw dabidaabbiyaa akkibeykko. Nu ishatuwaappekka haray atto, ittuukka yiide, nebaw odibeenna; woy ne sunthaa bayizziide, nuussi odibeenna.

²² Shin he asaa sunthaa ubbasan asay bayizziide haasayiyaawaa nuuni eriyaa diraw, ne qofaa sisanaw koyyeetto” yaageeddino.

23 Unttuntu barenttu yaana gallassaa Phawuloosaw keeriide, he gallassi coriide I de7iyaasaa yeeddino; ikka unttuntoo Xoossaa kawutethaabaa markkattedda. Qassi unttuntu Yesuusabaa ammanana mala, Muse higgiaappenne nabatuu xaafeeddawaappe akkiide unttunta tamarissiidde, wonttappe omarssi gakkanaw loythi odeedda.

24 Baggatuu Phawuloosi geeddawaa amma-needdino; shin baggatuu ammanibeykkino.

25 Unttuntu barenttu gidon yewuwaa eeno geennaan ixweedda wode, Phawuloosi ittibaa geeddawaappe guyyiyan beeddino; I hawaadan yaageedda; “Geeshsha Ayyaanay nu aawatuwassi nabiyyaa Iisiyaasa maxaafaan,

26 ‘Neeni he asaakko baade hawaadan ga;

“Hinttenttu sissaa sisana,
shin hinttenttoo gelenna;
hinttenttu xeelaa xeellana,
shin be7ikkita.

27 Ayissi gooppe, ha asaa wozanay guzumeedda;
barenttu haythaa tullisseeddino;

barenttu ayifiyaakka ciilummeeddino.
Hewe baawentto, barenttu ayfiyaan be7ana;
unttuntu haythaykka sisana;
unttuntu wozanaykka akeekana;
unttuntu taakko Xoossaakko simmana.
Qassi taanikka unttunta pathana”
yaaga’ yaageedda.

28 “Simmi hawe Xoossaa atatethay, Ayihuda gi-dennawanttoo kiitetteeddawe hinttenttoo eretto. Qassi unttuntukka sisana” yaageedda.

29 [Phawuloosi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Ayihudatuu barenttu gidдон daro palumettiidde beeddino.] †

30 Phawuloosi kiraa golliyaan laa77u laythaa kumenthaa de7iidde, barekko yiyaa ubbaa mok-kee.

31 Barena ooninne diggennan Xoossaa kawutethaabaanne Godaa Yesuusi Kiristtoosabaa odiidde, yayyennaan darii qonccissiide tamaarsseedda.

† 28:29 Dumma dumma maxaafatuu hawaa guujiyaawe, Phawuloosi haawaa geeddawaappe guyyiyan giyaawaana.

Ooratha Caaquwaa
New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71